

елементи којим је потребно допунити истоимени план. С тим у вези Водопривредно предузеће ВДОО „Морава“ је израдила техничку документацију са циљем да се преметни план и студија допуне неопходним елементима који су у складу са садржајем Локаног оперативног плана за воде II реда за које мишљење издаје надлежно Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе". У складу са горе наведеним дефинисан је садржај оперативног плана за воде II реда на територији града Чачка.

Фазе одбране од поплава

Одбрана од поплава, услед наиласка великих вода (спољних и унутрашњих) и услед загушења ледом, организује се и спроводи, у зависности од степена опасности, према следећим фазама: редовна и ванредна одбрана од поплава.

На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.

О потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава на водама II реда на територији јединице локалне самоуправе одлучује председник општине, односно градоначелник.

II ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ

1. Географски положај

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законски основ за израду Оперативног плана одбране од поплава за воде II реда је:

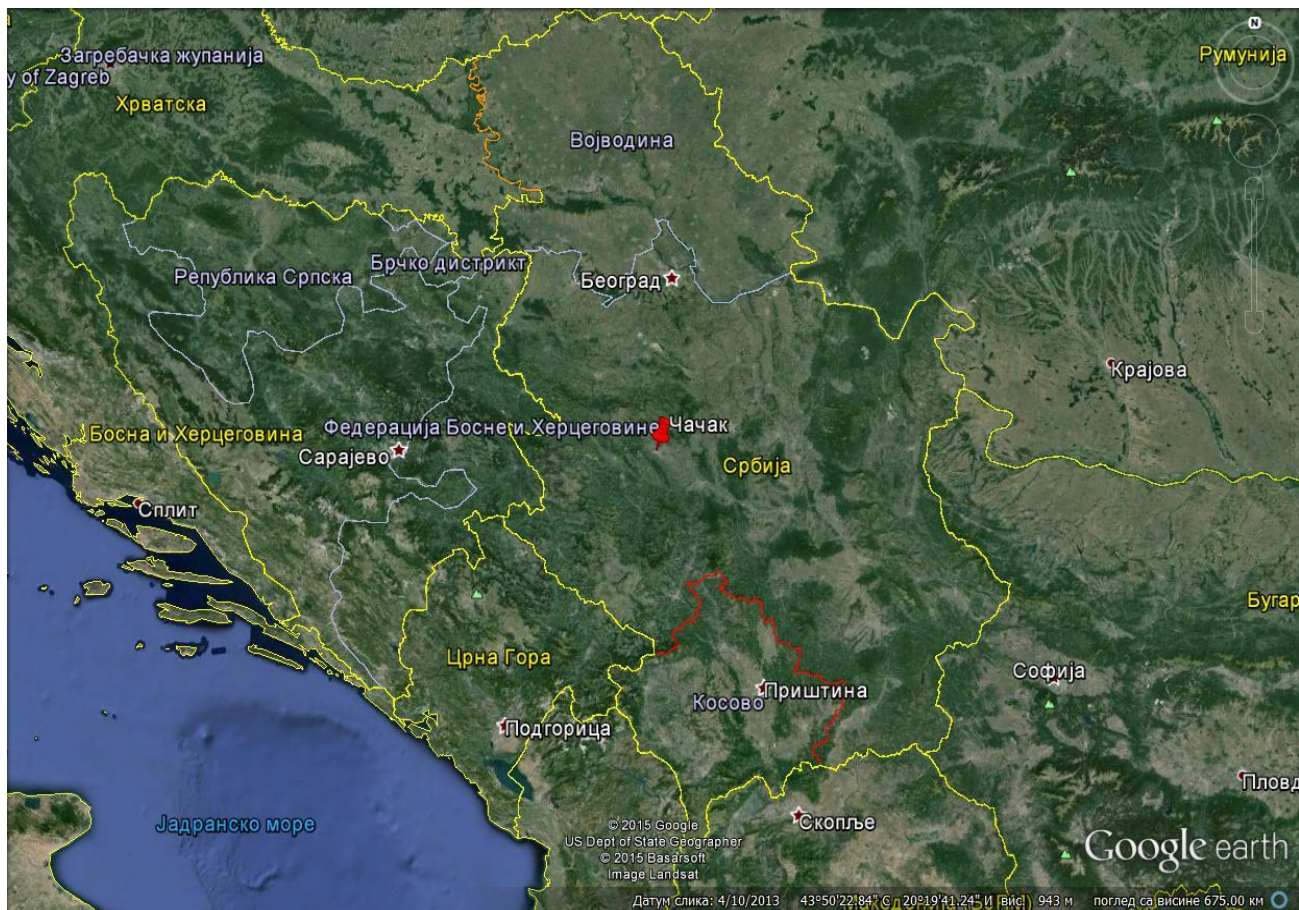
- **Закон о ванредним ситуацијама** („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009, 92/2011 и 93/2012),
- **Закон о водама** („Службени гласник РС“, број 30/10, 93/12 и 101/16),
- **Уредба о утврђивању Општег плана за одбрану од поплава за период од 2012 до 2018. године**,
- **Оперативни план за воде I реда** - Републички план.

За координацију одбране од поплава за територију јединице локалне самоуправе задужена је Група за безбедност и одбрану која је надлежана за спровођење мера заштите од поплава. Одбрану од поплава организује и спроводи јединица локалне самоуправе на својој територији, у складу са општим планом, планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама републичким оперативним планом и локалним оперативним планом.

У складу са Законом о ванредним ситуацијама РС, правна и физичка лица чија је имовина угрожена поплавама одговорно је за спровођење мера одбране од поплава у циљу заштите угрожене имовине.

Град Чачак је наручио израду Студије и оперативног плана за заштиту од поплава коју је израдио Грађевински факултет из Београда у сарадњи са предузећем „ЕХТИНГ“ Д.О.О. која је завршена 2012. године. На основу мишљења достављено од стране ЈВП „Србијаводе“ бр.07-2024/2 у поступку доношења Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на подручју града Чачка као закључак наведени су неопходни

Слика 1. Географски положај града Чачка у Р.С.

Град Чачак се налази у средишњем делу централне Србије у Моравичком округу, између општине Горњи Милановац на северу и општине Лучани на југозападу. На западу је општина Пожега која припада Златиборском округу, источно је општина Кнић која је саставу Шумадијског округа, а на југоистоку је град Краљево која припада Рашком округу.

Град Чачак се налази на надморској висини од 242 м. Површина Града Чачка износи 636 km² у коме према попису из 2011 године живи 115337 становника од чега 73331 становник живи у градским месним заједницама. Чачак је окружен планинама Вујан (857м) на северу, Овчар (958 м) и

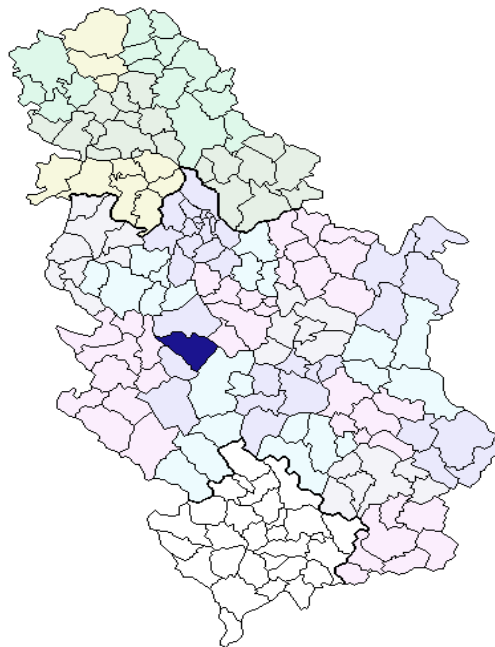
Каблар (885 м) на западу и Јелица (929 м) на југу док је на истоку отворен према краљевачкој котлини. У његовој близини су и планине Суворбор и Маљен које се налазе на северозападу.

Град Чачак заузима географски простор између 20°7'15" и 20°38'30" источне географске дужине и 43° 44' и 44° 00' 30" северне географске ширине. Кроз Овчарско-Кабларску клисуру протиче река Западна Морава чија је дужина 318 km. Површина котлине је преко 270 km², дуга је око 40 km и пружа изванредне услове за пољопривреду. Чачак има 15.915 ха шумског земљишта што чини 23 % његове укупне територије.

Слика 2. Положај Чачка у Моравичком округу

Слика 3. Положај Чачка у односу на друге градове у Р.С.

Град има 18 основних школа, 8 средњих школа и два факултета као и већи број предшколских установа где се већина објеката којима располажу школе, факултете и предшколске установе налазе у градским месним заједницама изузев истурених одељења на сеоским месним заједницама. Најзначајни објекти који су од посебног значаја – објекти државне и локалне самоуправе (службе државне управе, администрације, јавне и јавне комуналне службе и предузећа) су смештени на ужој или широј територији града Чачка. Све ове службе имају значајну улогу у задовољавању основних потреба становништва из домена јавног сектора, као што су:

- Уређење и опремање градског грађевинског земљишта,
- Одржавање комуналних објеката, градских улица и локалних путева као и осталих услуга из домена јавних и комуналних услуга,
- Снабдевање и дистрибуција воде и енергената,
- Обезбеђивање поштанско-телеграфског и телефонског саобраћаја и веза,
- Одржавање катастра непокретности, изворни и поверени послови из надлежности републике, судске и правосудне услуге и сл.

Од јавних и јавних комуналних предузећа и установа чији је град оснивач, на подручју града Чачка раде: ЈП "Градац" Чачак, ЈКП "Комуналац" Чачак, ЈКП "Водовод" Чачак, ЈКП "Чачак", ЈКП

"Моравец" Мрчајевци, ЈКП "Градско зеленило" Чачак, ЈКП "Паркинг сервис", Дом културе Чачак, Градска библиотека "Владислав Петковић-Дис" Чачак, Установа културе од националног значаја Народни музеј Чачак, Установа културе од националног значаја Уметничка галерија "Надежда Петровић" Чачак, Међуопштински историјски архив, Предшколска установа "Радост" Чачак, Предшколска установа "Моје детињство" Чачак, Спортски центар "Младост" Чачак, Центар за социјални рад Чачак, Установа за дневни боравак деце, младих и одраслих са сметњама у развоју "Зрчак" Чачак, "Туристичка организација Чачка", Установа за КОД "Коста Новаковић" Чачак, Дом здравља "Чачак" Чачак, Апотека "Чачак", Градска стамбена агенција Чачак, Основна школа за образовање одраслих у Чачку, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању.

Дисперзија објеката/јединица локалне управе и администрације је изузетно добра и равномерно покрива читаву територију града, у свим насељима функционишу Месне заједнице којих има 69 и Месне канцеларије којих има 30.

Од служби државне управе и администрације, раде Градска управа града Чачка са свим својим управама и службама (Градска управа за финансије, Градска управа за урбанизам, Градска управа за друштвене делатности, Градска управа за локалну пореску администрацију, Градска управа за локални економски развој, Градска управа за инспекцијски надзор, Градска управа за опште и заједничке послове и Градска

управа за стручне послове Скупштине, Градоначелника и Градског већа), Моравички округ, Електродистрибуција Чачак, ХЕ“ ЕЛЕКТРОМОРАВА“ Чачак, Основни суд Чачак, Привредни суд Чачак и Прекршајни суд Чачак, Јавно предузеће „Пошта Србије“ Радна јединица поштанског саобраћаја Чачак, РУ јавних прихода Чачак, Ватрогасна бригада Чачак, Полицијска управа Чачак и Центар министарства одбране Чачак, Завод за јавно здравље Чачак др.

Железничку мрежу на територији града сачињава пруга Краљево – Чачак – Пожега. Железнички правац даље из Краљева једним делом води ка Сталаћу и Крушевцу до Ниша, а други део од Краљева преко Рашке ка АП Косово и Метохија. Други правац (Чачак – Пожега) повезује овај део са најважнијом пругом Београд – Бар. Због присутности клисуре на овом подручју има доста мостова, тунела, вијадукта и слично. Највећи број путних праваца пружа се долинама речних токова скоро паралелно са железничким саобраћајем.

Железничке станице на територији града Чачка налазе се на следећим локацијама: МЗ Мршинци, МЗ Заблаће, главна железничка станица у близини центра града, МЗ Пријевор и МЗ Овчар Бања.

Главне саобраћајнице које пролазе кроз Чачак су:

- магистрални пут М-5 (Е-763), који повезује град Чачак са Ужицом и даље једним делом иде ка Црној Гори, а другим ка Босни;
- магистрални пут М-22 (Е-761 Ибарска магистрала) који повезује град Чачак са Краљевом и даље ка АП Косово и Метохија,
- (Гучки пут) који повезује Чачак са Гучом, Ивањицом и Сјеницом
- Путни правац Чачак – Мрчајевци – Кнић – Крагујевац – Баточина, који спаја Ауто-пут Београд – Ниш са Ибарском магистралом (М-22)

Јавни градски и приградски саобраћај не испуњава основне критеријуме:

1. равномерно опслуживање целе површине града;
2. поузданост;
3. безбедност;
4. комфор;
5. економичност и сл.

Аутобуска стајалишта су неуређена, без аутобуских ниша и надстрешница, док је информисање путника у систему ЈГС потпуно

занемарено. Крајње станице на линијама ЈГС-а немају адекватне окретнице.

Аутопревоз“ а.д. Чачак је међу највећим саобраћајним предузећима у области превоза путника у друмском саобраћају на српском тржишту, са око 140 аутобуса. Од 2007.год.“Аутопревоз“а.д. Чачак је постао акционарско друштво чији је већински власник KAVIM PUBLI“TRANSPORTATION INTERNATIONAL (2002) LTD из Израела. Главна аутобуска станица налази се у самом центру града, а комплекс са каражама и ауторадионицама измештена је у село Коњевићи и налази се на магистралном путу М-5 (Е-763). Аутопревоз“ а.д. Чачак превози путнике у међународном друмском аутобуском превозу, међумесном превозу на територији Србије, градско-приградском превозу на територији града Чачка.

На територији града Чачка планиран је аеродром у Прељини који обзиром на близину привредних центара и државних путева I реда М5, М22, М23, планираних ауто-путева Е763, Е761 и ауто пут веза Катрга-Баточина, уз одговарајуће метео-факторе, налази се на стратешки изузетно повољној локацији која је заштићена. Тренутно је аеродром у Прељини регистрован је као спортско-рекреативни аеродром, са школом летења и центром за производњу и репарацију лаких ваздухоплова. Заштитна зона аеродрома је релативно добро очувана.

Енергетска инфраструктура на територији града Чачка, која заједно са територијама општина Горњи Милановац, Лучани, Ивањица и Сјеница припада конзумном подручју ЕД "Чачак" као огранак предузећа ЕЛЕКТРОСРБИЈА Краљево, највећа је трафо станица (у даљем тексту:ТС) 220/110 kV "Чачак 3" у Виљуши, која у свом кругу поседује и МТК постројење. Са њених сабирница на 110 kV страни врши се напајање мреже ЕД "Чачак". Мрежа ЕД "Чачак" има потребу за већом количином електричне енергије него што је капацитет ове трафостанице (150 MVA), тако да се остатак потреба надокнађује из ТС 220/110 kV "Пожега". На овом напонском нивоу систем је стабилан. Далеководом 220 kV у правцу Краљево – Пожега, доводи се високи напон 220 kV у конзумно подручје ЕД "Чачак" ради напајања ТС 220/110 kV "Чачак 3", снаге 150 MVA, као једине постојеће тог нивоа на територији општине-града Чачак, али и ТС 220/110 kV "Пожега".

У складу са Просторним планом Републике Србије снабдевање гасом подручја вршиће се са магистралног гасоводног система који је део система гасификације западног дела Србије притиска до 50 бара и он је формиран везом Баточина – Цветојевац – Бресница - Пожега, са одвајањем разводног гасовода Прељина - Горњи Милановац. Главна мерно регулациона станица за

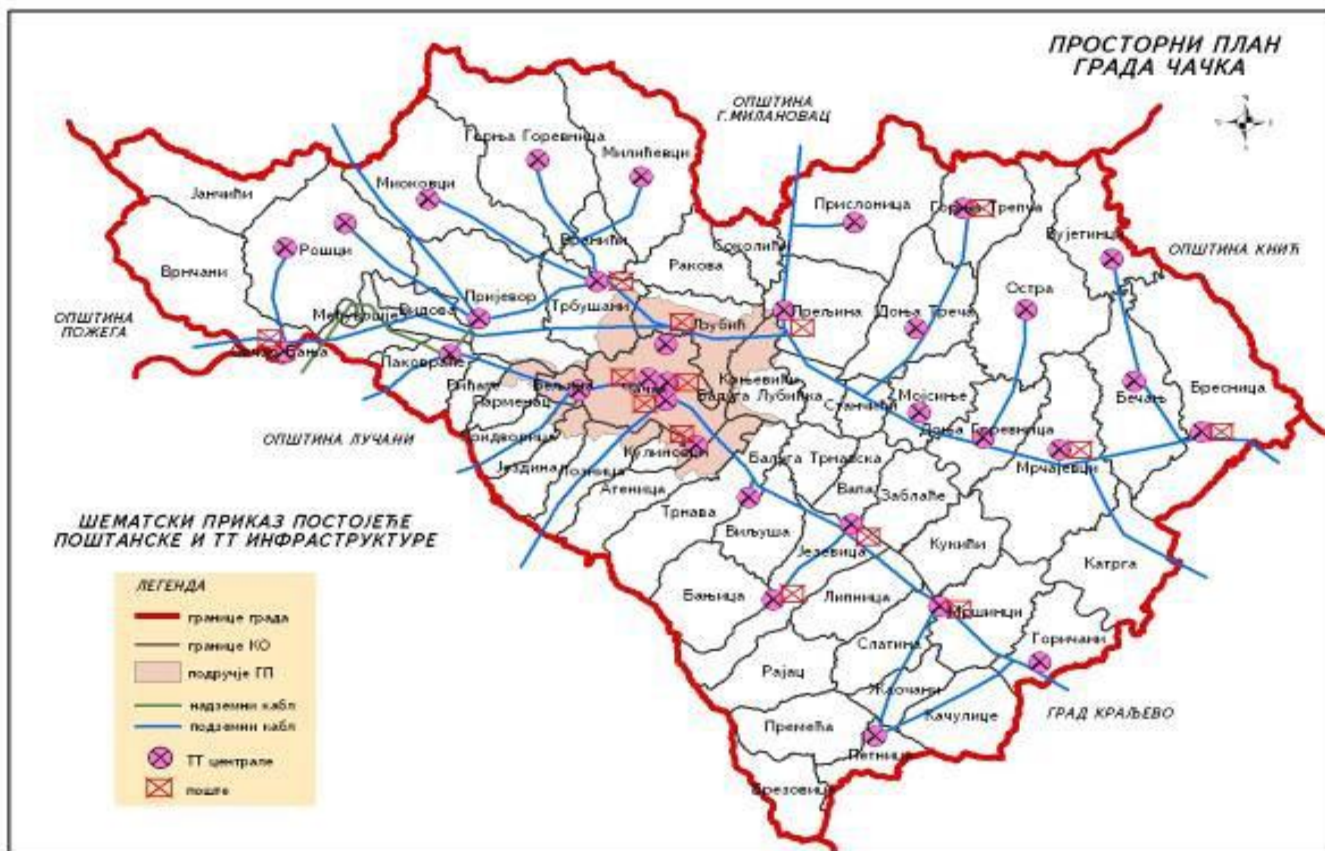
Чачак смештена је на правцу магистралног гасоводног система источно од централног дела града на КО Балуга (Љубићка). ГМРС Чачак је капацитета 20000 м³/х са улазним притиском 16-50 бара и излазним од 12 бара.

Телекомукациони саобраћај града Чачак представља центар Моравичког округа у области телекомуникационих система. У сладу са циљевима Просторног плана Републике Србије предвиђена је модернизација и развој мреже у сладу са савременим тенденцијама ових услуга. Предвиђено је повећање броја централа на нивоу фиксне и базних станица на нивоу мобилне

телефоније, као и повећање квалитета постојећих и увођење нових сервиса ТВ, радио и информатичких система.

Радна јединица поштанског саобраћаја “Чачак” је једна од 28 радних јединица поштанске делатности која представља део ЈП ПТТ “Србија”. Простире се на територији Моравичког округа површине 3016 км² и опслужује 212603 становника. На наведеном простору налази се 41 јединица поштанске мреже, три издвојена шалтера, тридесет уговорених шалтера и један поштанско логистички центар (32200 Чачак логистичко поштанскологистички центар).

Слика 4. Шематски приказ постојеће поштанске и ТТ инфраструктуре

Општим планом поштанске мреже утврђени су принципи организације поштанске мреже јавног предузећа ПТТ саобраћаја “Србија” сагласно плану послује Радна јединица поштанског саобраћаја “Чачак” у циљу обезбеђивања правилног и несметаног функционисања поштанског саобраћаја као јединственог техничко-технолошког система и пружања поштанских услуга и других сервиса корисницима поштанских услуга. На територији града Чачка налази се 14 објеката поштанског саобраћаја и то 5 на простору ГП града (32101, 32102, 32103, 32104, 32105) и 9 на сеоском подручју и то у насељима 32242 Овчар Бања, 32205Трбушани, 32212 Прељина, 32215 Г.Трепча, 32210 Мрчајевци, 32213 Бресница, 32222 Жежевица, 32223 Заблаће и 32224 Мршинци.

Постојећа мрежа пошта у руралном подручју задовољава критеријуме територијалне доступности дефинисане Општим планом поштанске мреже ЈП ПТТ саобраћаја Србије и то:

1. У насељеним местима у којима живи најмање 3.500 становника обавезно се организује рад поште, под условом да је растојање од најближе поште веће од 2 км, мерено од катастарске границе насеља,
2. Изузетно, рад поште може се организовати и у насељеном месту које је центар гравитације више насељених места са укупним бројем становника већим од 3.500 становника, под условом да се најближа пошта не налази на растојању краћем од 5

км, мерено од катастарске границе групе насеља.

На територији ППГ Чачка планира се отварање нових објеката пошта и узимање простора у закуп на подручју ГУП-а града.

Инфраструктурни објекти за производњу електричне енергије, на територији града јесу две хидроелектране и једна термоелектрана. Хидроелектране су „Међувршје“ и „Овчар Бања“, које су од изузетног значаја за Чачак, а и шире. Хидроелектрана „Овчар Бања“ има снагу од 7,7 MW и тип је проточне деривационе хидроелектране са укупним инсталисаним протоком од 40 кубних метара у секунди, док је пројектована запремина 3 милиона кубних метара. Хидроелектрана „Међувршје“ је проточног типа са снагом након ревитализације од 9,2 MW. Пројектована запремина акумулације је 18 милиона кубних метара, а просечна годишња производња обе електране износи 60 милиона KWh електричне енергије. Термоелектрана се налази у кругу Фабрике хартије "Божо Томић" у индустријској зони града, у погону "Енергетика" поседује два електрична генератора и то у "Термоенергани" инсталисане снаге 8 МВА и "Старој котларници" снаге 0,75 МВА.

Као основни извор снабдевања Чачка пијаћом водом је регионални систем „Рзав“. Тренутно систем ЈП „Рзав“ снабдева осим града и одређен број приградских насеља и села. Од значајних објеката које поседује ЈП „Рзав“ наљ територији града Чачка су мерно регулациони блокови Љубић и Бељина и Хлорном станицом у селу Рошци.

Резервоарима и извориштима на територији града Чачка газдују ЈКП „Водовод“ Чачак и ЈКП „Моравец“ Мрчајевци који кроз своју мрежу доводе пијаћу воду до крајњих корисника и врже контролу исправности кроз сопствене лабораторије и преко Завода за јавно здравље Чачак .У водоводном систему ЈКП „Моравец“ поседује седам базена

Главни градски резервоари налазе се у месним заједницама Бељина и Љубић који припадају систему водоснабдевања ЈКП „Водовод“ Чачак.

Поред поменутих система водоснабдевања Чачак располаже и са већим бројем сеоских као што су:

- Систем Бачевац где се извориште налази у селу Горња Горевница и тим системом се снабдева МЗ Лугови, МЗ Горња Горевница и део МЗ Трбушани.;
- Атеничко врело извориште у МЗ Атеница, са овог изворишта пијаћом водом се снабдева сеоски део МЗ Атенице;

- Трнавско врело извориште у МЗ Трнава, са овог изворишта пијаћом водом се снабдева сеоски део МЗ Трнава;
- Извориштима која су власништво „Електромораве“ Чачак снабдевају се МЗ Међувршје и МЗ Овчар Бања;
- И многи други сеоски бунари који су у власништву становништва где се квалитет воде врши по захтеву ималаца базена.

Фекална канализациона мрежа градског насеља Чачка је изведена по сепарационом систему. Фекална канализација се састоји од 5 примарних и 4 секундарна колектора и испушта се у Западну Мораву низводно од града без икаквог претходног пречишћавања. Постоје 4 црпне станице са потпуним и правовременим препумпавањем. Тренутно је 80% становништва насеља Чачак прикључено на градску канализациону мрежу. Укупна дужина изграђене фекалне канализације је око 350 км, пречника Ø200 - Ø1200мм .

Сеоска и нека приградска насеља немају канализационе системе. На фекалну канализацију су прикључена приградска насеља (или делови) у којима је изграђена канализација, док су делови са лошом конфигурацијом терена и даље неприкључени. Због недостатака средстава у већини индустријских постројења немају уграђене уређаје за пречишћавање отпадних вода и присутан је већи број нелегалних спојева уличних сливника са фекалном канализацијом, што доводи до изливања употребљених вода у дворишта или подрумске просторије након обилних падавина.

По питању атмосферске канализације рађена последњих 40 год. са аспекта рационалног функционисања објеката, као и одбране и заштите од елементарних непогода. Одвођење атмосферских вода градске и приградских зона је решено са 14 главних одводника, од којих се 11 излива у Западну Мораву, по 1 у Атеничку реку и Лупњачу и 1 се разлива по природном терену.

Градски систем атмосферске канализације са пречницима Ø300-Ø2200 мм покрива око 60% урбане територије града Чачка. Сеоска и приградска насеља немају канализационе системе, па је при већим падавинама на асфалтираним путевима налази се знатна количина атмосферских вода, као што је приметно и изливање бујичних токова. Због стрмог терена на падинама Јелице, приметна је површинска ерозија тла у виду засипања земљаним материјалом обилазнице око Чачка (пут за Гучу, за градско гробље...). Дуж обилазнице не постоји ободни канал који би воде са брда усмерио ка Лупњачи и Лозничкој реци. Изливи атмосферских колектора у З. Мораву су постављени релативно ниско, па се истицање врши под утицајем промене нивоа воде у реци.

Инфраструктурна мрежа (саобраћај, водовод, канализација, пумпна постројења, резервоари, електричне мреже итд.), на територији Чачка може се рећи да су равномерно распоређене, с обзиром на карактеристике рељефа град. Већина насеља на територији града Чачка имају велики степен изграђености и осетљиву урбану инфраструктуру, неотпорна на сеизничка дејства, дејства експлозија и сл. Урбанистичке и грађевинско-техничке особине града Чачка је висок степен изграђености, не придржавања важећих техничких прописа при изградњи, бесправна градња и др.

При организацији мреже насеља водило се рачуна о основним постулатима из Просторног плана Републике Србије о равномерној развоју, рационалној организацији централних функција и чвршћем повезивању градова. У граду Чачку као противтежа урбаном центру издвојена су следећа секундарна насеља:

- Прелјина
- Мрчајевци
- Мршинци – Слатина

На подручју града поред Чачка као градског урбаног центра се издваја још 19 урбанизованих насеља. Већину од ових насеља чине приградска насеља. У већини ових насеља преовладава индивидуални интерес при избору места за настањивање. Што је насеље мање то је ова појава израженија. По свом положају насеља су овде двојака: долинска у равницама долина река и потока и села на заравни. Велики број насеља лежи у долини Западне Мораве, било на оцеднијим деловима равни, било на моравским терасама. Ту су углавном највећа села, саобраћајно најбоље повезана, а и привредно најразвијенија. Села се налазе и по долинама потока који притичу Западној Морави, као и села на заравни. На основу анализе структуре постојеће мреже насеља града Чачка и на основу њихових међусобних функционалних веза, може се рећи, да овакав начин организовања представља слободан, или стихијски начин.

Када је упитању густина насељености градског дела града Чачка из Генералног урбанистичког плана града Чачка може се закључити да је највише заступљена средња густина становања што подразумева од 50 до 150 ст/ха.

Приоритет у развоју сеоских насеља има стварање таквих услова развоја који ће активирати потенцијале села и мотивисати становништво на повећање квалитета живљења у сеоском подручју, што је испоштовано у Просторном плану града кроз рационалну организацију мреже насеља, развој путне мреже и других инфраструктурних

система и опремање сеоских насеља садржајима јавних и централних функција.

Град Чачак је отпад са своје територије одлагао на депонију „Прелићи“ којом управља ЈКП „Комуналац“ Чачак где се због малог капацитета депоније који износи 280000м² и близине насеља и река која износе од 200м до 300м ушло у пројекат са другим градовима и општинама на изградњи депоније у Ужицу па се сав отпад шаље на прераду и одлагање у предузеће ЈКП „Дубоко“ које управља депонијом Дубоко у Ужицу. Депонију „Прелићи“ и даље обезбеђују радници ЈКП „Комуналац“, а у плану је и постављање заштитне оgrade како би се спречило неовлашћени улазак на простор депоније.

У погледу јавног информисања телевизијска и радио мрежа града Чачка сврставају град у ред надпросечно развијених у том погледу. На територији града Чачка се налази значајан број медија као што су: регионална телевизија (Телемарк), кабловски емитер Моја ТВ и ТВ Галаксија, Радио станице Џенарика, Џокер, Озон, Ксанаду, Радио 96 и Радио Чачак. Када су упитању штампани и електронски медији то су: Чачански глас, Чачанске новине, Ча глас портал, Озон прес портал, Медиапортал, Глас западне србије и Објективно1 портал и сва средства јавног информисања имају седишта у градској зони града Чачка.

2. Хидро-георографске карактеристике

Све воде на територији Чачка припадају сливу Западне Мораве. Територија града Чачка је богата рекама где се поред река које су сврстане у водотокове првог реда као што је река Западна Морава, Чемерница, Каменица и Дичина налазе и велики број водотокова другог реда где су сврстане следеће реке: Атеничка, Бања, Бресничка, Буковац, Жутаја, Жежевачка, Карача, Липничка, Лозничка, Лупњача, Мршиначка, Островска, Слатинска, Трнавска, Растока, Велики поток, Дубоки поток и др.

Притоке реке З. Мораве имају све карактеристике бујичних водотокова са изразитим нагибима дна у својим узводним деловима које карактеришу узана корита. Идући низводно према ушћу у реку З. Мораву нагиб дна водотока се постепено смањује, док се њихова основна корита шире. Такође, идући низводно број и густина становништва расте, као и објекти у непосредној близини поменутих речних токова. Већина река које обухвата територија града Чачка има нерегулисана и слабо одржавана речна корита. На свим притокама се налази велики број мостова и пропуста чија је концентрација нарочито изражена у низводним деловима слива.

Неки водотоци су регулисани, тако да су њихова корита у стању да пропусте протицај одређене количине воде и то су најчешће плавни таласи стогодишње велике воде где се за њих може рећи да имају одређен степен заштите од поплава.

На територији града Чачка, река Западна Морава јена четири места преграђена бранама иза којих су формирана вештачка језера.

Језеро Међувршје је највеће језеро на Западној Морави. Налази се на излазу из Овчарско - кабларске клисуре између брдско-брежуљкастих области Видове (461 м) на истоку и Међувршја (522 м) на западу. Језеро је настало преграђивањем бетонске бране високе 32 м, дужине 190 м. Највећа дубина језера је 23 м, дужина достиже 11 км (за време високог водостаја), запремина воде у њему 18,5 милиона м³, а кота максималног успора је 274 мнм, минималног је 271 мнм. Десна обала језера је приступачнија и уређенија. Вода из језера Међувршје се тунелом одводи до постројења истоимене хидроелектране. Иако је терен дозвољавао подизање веће бране, водило се рачуна о бројним природним и антропогеним објектима (манастири и извори минералне воде би били угрожени). Запажено је велико засипање језера наносом.

Овчарско - Кабларско језеро је настало подизањем бране висине 12 м, а налази се узводно од железничког моста у Овчар Бањи. Вода овог језера се одводи до хидроцентралне "Овчар Бања". После проласка кроз турбине вода се бетонским каналом поред насеља Овчар Бање враћа у корито Западне Мораве. Електрана је под земљом; пуштена у погон 1957. године. Због великог засипања наносом језеро је изгубило првобитан значај. Запремина језера се смањује те постаје мање значајно за производњу енергије и туризам. Дужина језера је око 7 км, а ширина 40-100м. Спада у мања вештачка језера, јер му је пројектована запремина око 3 милиона м³. Кота максималног успора је 295,20 мнм, а минималног је 291 мнм.

Језеро Парменац је треће изграђено на Западној Морави близу села Парменац. Ово вештачко језеро изграђено је ради наводњавања (800 000 м³) плодних обрадивих површина, али своју праву функцију нема због великог засипања наносом, док систем за наводњавање не функционише.

Језеро у самом граду изграђено је у оквиру **Спортског Центра "Младост"** четврто је изграђено језеро са одређеном наменом за купање и рекреацију.

Ерозије, бујице, речни нанос. Продукција наноса у речним сливовима и транспорт у водотоцима представљају две компоненте природног процеса који има велики

водопривредни значај. Транспорт наноса у случају интензивнијих ерозионих процеса у сливовима, најчешће превазилази транспортну способност речних токова, па долази до таложења наноса и засипања акумулација.

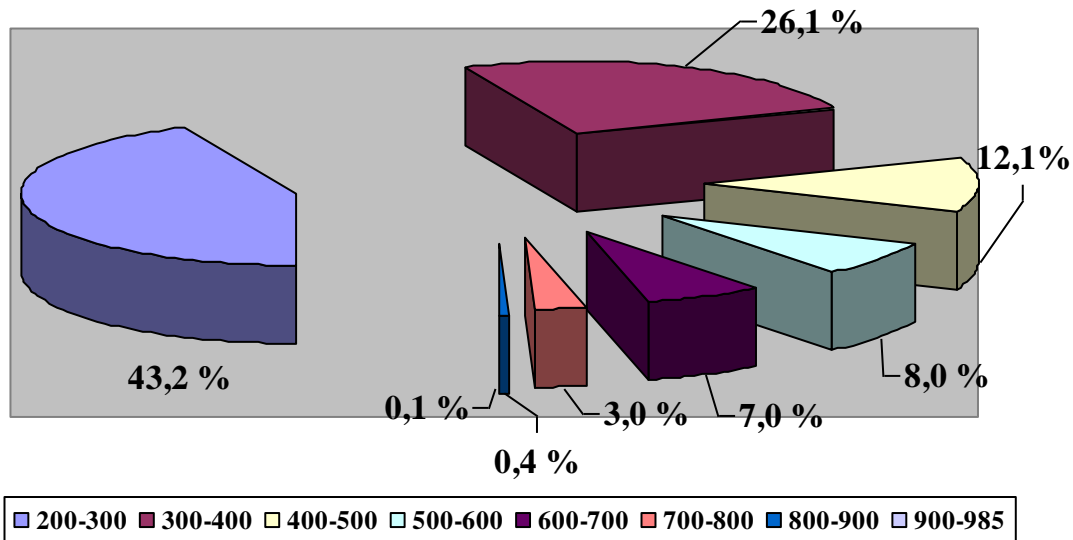
- Са гледишта водопривреде, од мањег је интереса деградација земљишта од угрожавања водопривредне и саобраћајне инфраструктуре, као и пољопривредног земљишта.
- Слив Западне Мораве припада категорији јаке ерозије (класификација је на пет категорија: од екцесивне до врло слабе).
- Изграђеност акумулација на водотокима Србије има значајан ефекат на глобални биланс, јер сумарни транспорт наноса у сливу Велике Мораве даје смањени улаз наноса у ХЕ "Ђердап I", али појединачно је негативан ефекат, јер се смањивањем корисне запремине акумулација- угрожава њихова хидроенергетска намена (ХЕ "Међувршје")

Као један од првих система за наводњавање у централној Србији, у периоду од 1957-1960. године изграђена је брана „Парменац“ реци Западна Морава са водозахватом за наводњавање хидромелиорационог система „Чачак“ заснованог на око 4625 ha, на левој обали Западне Мораве у чачанском пољу. Дужина канала је 25km, а капацитет (по пројекту) 5,0 m³/s површинска разводна мрежа (дужине 27 км, од бетонских елемената правоугаоног облика); подземна разводна мрежа (цевовод дужине 300 км од бетонских цеви пречника 200 -900 мм); и пратећи објекти (13 мостова са уставама, 22 моста без устава, 13 сифона за превођење воде испод природних препрека дужине 418м), али због не одржавања канала он није у функцији.

Подземне воде се на територији града Чачка јављају најчешће на додиру стена различите старости. Поред Западне Мораве су на дубини од 2-5 метара, а на подручјима изнад 300 метара надморске висине и до 30 метара, до које су дубине копани бунари.

Релјеф града Чачка је претежно брдско - брежуљкасти, равничарски у централном делу града и планински на њеном ободу. У погледу релјефа, територију града можемо поделити на три главне морфолошке целине: чачанску котлину, брдско-брежуљкасти предео и планински предео.

График 1. Процентуална заступљеност појединих висинских зона

Хипсометрија односно висинска зоналност града Чачка се креће од 204 до 985 м.н.в.

Најраспрострањеније висинске зоне су од 200 до 300 м.н.в. и од 300-400 м.н.в. зона од 200-300 м.н.в. заузима површину од 276,2 км², односно 43 % укупне површине, док зона која захвата надморску висину 300-400 м заузима 167,39 км², односно простире се на 26 % градске територије. Најмању распрострањеност имају висински појасеви од 800 до 900 м.н.в. (0,4 %), односно 900 до 985 м.н.в. (0,05 %) територије града Чачка.

Чачанска котлина, надморске висине од 200 - 300 метара, је на територији града оивичена планинама Овчар и Каблар са запада, Јелица са југа и планинама Вујан и Буковик са севера. Дужина чачанске котлине од Овчарско-Кабларске клисуре до краљевачког сужења износи око 40 км, средња ширина око 5,5 км, а укупна површина износи нешто преко 270 км². Град Чачак се налази у централном делу чачанске котлине на обалама Западне Мораве.

Брдско-брежуљкасти предео који захвата простор од 300 - 500 м надморске висине је део територије који чини прелаз између равничарског и планинског предела и захвата скоро трећину површине града Чачка. Рашчлањен речним долинама даје утисак благо заталасаног земљишта које се благо спушта у чачанску котлину. На њеним падинама се налазе бројни засади воћњака и винограда који у пролеће и јесен привлаче својим цветним мирисима и плодовима. Захвата географски простор подножја планине Јелице, на десној страни Западне Мораве, који је расчлањен речним долинама, почев од села Паковраћа па до села Качулица. Са леве стране Западне Мораве ово побрђе се простире од села Видова па до села Бечањ и Бреснице.

Планински предео захвата географски простор од 500 м до 985 м - највиши врх Овчара

која представља природну границу између Драгачева и чачанске котлине. По пејзажној разноликости, облику и висини, биљном и животињском свету, планине овог краја поседују посебне природне вредности. Издвојићемо следеће планине: Јелица, Овчар, Каблар и Вујан.

Јелица (929 м) се пружа правцем северозапад-југоисток у дужини од око 30 км. Представља природну границу између брдско-брежуљкастог Драгачева на југу и чачанске котлине на северу. Изграђена је од горњо - кретацејских седимената, тријаских кречњака, габра и серпентина. Највиши врхови ове планине су: Црна стена (929 м), Вериње (874 м), Градина (846 м), Рајачки вис (818 м). Подножје планине је под ораницама и воћњацима, док су у вишим пределима храстове и четинарске шуме са солидним фондом дивљачи. На једном од ових врхова - Градини налази се истоимени археолошки локалитет вредан пажње. Овде је откривен стари утврђен град са остацима пет базилика из XII века нове ере, као и други објекти из старог доба, који својом тајанственошћу привлачи бројне излетнике.

Овчар (985 м) је највиша планина на територији града. Од Јелице је одвојен преседлином Стражевица (610 м), са кога се врло стрмо диже купаст врх. Претежно је састављен од кречњака и доломита кроз које је избила дебела жица еруптивних стена. На стрмој кречњачкој страни, према Западној Морави, усечена је Овчарско - Кабларска клисура - предео изузетних одлика „И категорија“. На падинама ове планине налази се пет манастира део "Српске Свете горе". На врху Овчара изграђен је преко 60 м висок ТВ релеј и подигнута зграда са уређајима за потребе радио и телевизије. Поред овог релеја налазе се остаци старог релеја који је срушен за време бомбардовања 1999. године. Са највишег врха

града Чачка, који је уједно највиши врх и видиковац, пружа се леп поглед на околину, чачанску котлину, клисуру и меандре Западне Мораве.

Каблар (885 м) је сачињен од дијабаза, рожнаца, кречњака и серпентина. На југу је одвојен од Овчара дубоко усеченом Овчарско-Кабларском клисуром. Ова јужна готово гола, стрма и кршевита страна у клисури, јако је врлетна и на више места окомита. Високе голе литице уздижу се над Моравом неколико стотина метара. На падинама ове планине налази се пет манастира и једна мања црквица „Свети Сава“ уклесана у пећини. Северне падине су благе и постепено прелазе према подгоринама планина Маљен и Сувобор. Подножје планине (изузев јужних падина) је под ораницама, воћњацима и пашњацима, док су виши предели под шумом.

Вујан (857 м) представља планински венац који одваја чачанску котлину на југу од таковско-рудничког краја на северу. Састоји се од габра, серпентина и доњокретацејских наслага. Рашчлањен је на више планинских врхова, као што су: Велики Вујан (857 м), Буковик (850 м) и Острица (802 м).

Југозападни део града геоморфолошки припада унутрашњим Динаридима, а североисточни Вардарској зони. Овај простор се одликује ретко сложеном и разноврсном геолошком грађом. Од минералних сировина позната су налазишта руде хромита везане за серпентит планине Јелице, руда магнезита на северном подручју града, у чачанско-краљевачком басену налазе се и насlage лигнита, на две локације на Јелици и Кабларском делу позната су налазишта дијабаза. У експлоатацији је дуго година

цигларска глина у долинама река (Љубић, Горичани) и велике количине шљунка и песка у приобаљу река, посебно Западне Мораве.

Чачанска котлина у морфолошком погледу представља тектонску потолину. Формирана је у олигоцену спуштањем два уздужна раседа. Тада је започела њена лимниска фаза и трајала је до краја плиоцена и почетка дилувијума. У неогену је овде било језеро, као и у пожешкој котлини, са којима је повезано преко језероузине у Овчарској-кабларској клисури. После исчезавања неогених језера на централним језерским равнинама котлина развили су се токови који су били притоке језера. По дну језера усекла је своје корито Западна морава, док су притоке некадашњег језера постале притоке реке Западне Мораве.

Побрђе представља плићи део некадашњег језера, где су се таложиле језерски седименти. Због својих повољних карактеристика представља веома значајну зону за пољопривредну производњу. Ова зона је заступљена са 33,49% од укупне територије града Чачка.

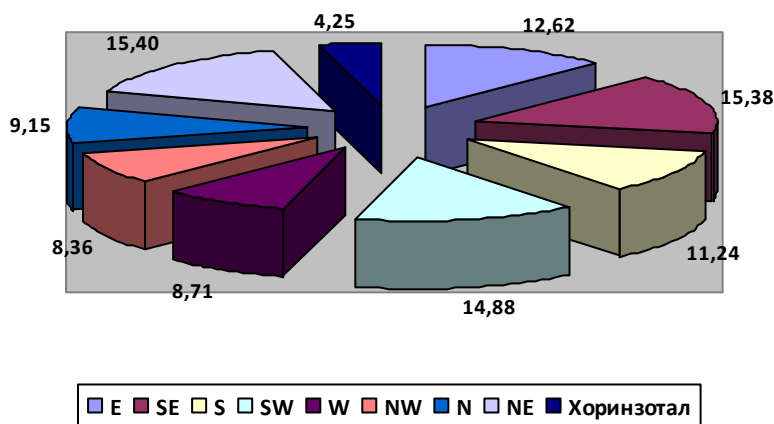
Експлозија или експонираност терена представља орјентисаност (окренутост) терена према странама света. Она указује на степен инсолације, односно на изложеност терена сунчевим зрацима.

Град Чачак је специфичног рељефа, рељеф је по ободу брдско планински док је већи део града котлинског типа, неекспонираног тла има 4,25%. Топле експлозије се јављају на 54,12%, док хладних експлозија има 41,62%. Када се посматра укупна површина града (636 км²) можемо рећи да топлих експлозија има више и то на површини од 344 км², док хладних има на простору од 260 км², неекспонираног терена има на 32 км².

Табела 1. Експонираност терена

Експлозија	Е	SE	S	SW	W	NW	N	NE	ХОРИЗОНТАЛ
Површина у км ²	80,893	98,578	72,033	95,338	55,783	53,572	58,663	98,685	22,455
% учешћа	12,62	15,38	11,24	14,88	8,71	8,36	9,15	15,40	4,25

График 2. Експлозије (експонираност) терена

Углови нагиба указују да степен нагиба терена на територији града Чачка износи од 0 до 40%. Простор града је према показатељима у великом проценту заравњен или благог нагиба. Површина града је 636 км², 78% земљишта је у нагибу од 0 до 16%, а то је 496 км².

Табела 2. Углови нагиба

Углови нагиба у %	0-1	2-3	3-5	5-8	8-12	12-16	16-20	20-30	30-40	40 +
Површина у км ²	143,195	61,625	46,344	76,866	100,086	70,008	47,572	60,424	22,316	7,564
% учешћа	22,38	9,63	7,24	12,01	15,64	10,94	7,44	9,44	3,49	1,77

Посматрано у целини за геоморфолошке карактеристике, као и геоморфолошке облике терена града Чачка, може се дати генерална констатација да на простору града владају повољни услови за бављење различитим активностима и делатностима. Повољност се огледа у томе сто је терен веома мало дисециран, ова чињеница указује и на повољност осталих геоморфолошких облика који се сусрећу на овом простору, повољна експонираност, блага висинска заталасаност.

3. Метеоролошко-климатске карактеристике

У климатском погледу територија града Чачка се може поделити у две јасно изражене целине. Простори до 700 м надморске висине имају умерено – континенталну климу, а простор

изнад 700 м.н.в. имају субпланинску климу. Код оба типа јављају се карактеристике микротермалне климе. Средња годишња температура ваздуха је 11,0 °С, а влажност ваздуха 74,1 %. Чачак и околина нису изложени јаким ветровима и најчешће су северни и североисточни ветрови, а ређе западни. Просечна брзина ветрова је 2,3 м/с код северних, и 1,4 м/с код западних. Просечна годишња количина падавина је 761,0 мм.

Средње годишње температуре крећу се од 7,7°С до 16,2°С. Релативна влажност је најмања током летњих месеци (јул и август), а највиша током најхладнијих месеци (децембар и јануар). Просечна влажност ваздуха се креће између 70% и 79%. Најтоплији месец је август са просечном температуром од 22,7 °С, док је најхладнији месец јануар са просечном температуром од -0,5 °С

Табела 3. Климатски показатељ

	ГРАД
ТЕМПЕРАТУРА	
Просечна температура ваздуха-јануар (°С)	-0,5
Просечна температура ваздуха-јул (°С)	20,8
Просечна температура ваздуха-годишња (°С)	11,0
Средњи број мразних дана-годишње	88,3
Средњи број тропских дана-годишње	25,0
ВЛАЖНОСТ ВАЗДУХА	
Просечна влажност ваздуха-годишње (%)	74,1
ПАДАВИНЕ	
Просечна количина падавина-годишње (mm)	761,0
ПОЈАВЕ	
Просечан број дана са снегом-годишње	38,4
Просечан број дана са снежним покривачем-годишње	47,5
Просечан број дана са маглом	54,5
Просечан број дана са градом	1,2

Прелазна годишња доба одликују се промењљивошћу времена, са топлијом јесени од пролећа, док је лети услед померања субтропског појаса високог притиска према северу, подручје града Чачка често под утицајем тзв. Азорског антициклона, са доста стабилним временским приликама и повременим краћим пљусковима локалног карактера. Зиме су временске прилике под утицајем циклонске активности са Атланског океана и Средоземног мора, као и зимског тзв. Сибирског антициклона.

4. Становништво

Према попису становништва из 2011 године у Чачку живи 115337 становника где 74416 становник живи у градским месним заједницама. Према потпуној структури као један од критеријума за поделу становништва на територији града Чачка живи 55995 мушкараца и 59342 жена што је детаљно приказано у табели 4. где је извршена подела становништва према потпуној структури за градске и сеоске месне заједнице и становништво према старосној структури.

Табела 4. Становништво

ГРАД ЧАЧАК СТАНОВНИШТВО					
Потпуна структура становника					
Градске месне заједнице				Збир: М + Ж	Укупно
Мушкарци		35660		74416	115337
Жене		38756			
Сеоске месне заједнице				Збир: М + Ж	
Мушкарци		20335		42006	
Жене		20586			
Становништво према старосној структури					
Године старости					
0-9	10-49	50-69	70-74	74 и више година	Укупно
10760	56721	32052	6129	9675	115337

Анализа старосне структуре, као и потпуне представљају физиолошки оквир за друштвену поделу рада. Од старосне структуре зависи природни прираштај становништва, величина радног контингента, војни контингент, контингент становништва за школовање итд. Она се мења под утицајем кретања плодности и смртности. Ако је мали наталитет и мали морталитет на одређеном подручју, онда долази до старења становништва.

На основу података из Републичког завода за статистику уочава се пораст становништва на подручју града док се на селима укупан број смањује. Укупан број становништва на подручју сеоских Месних заједница приказан је у табели која следи:

Табела 5. Попис становништва по насељима

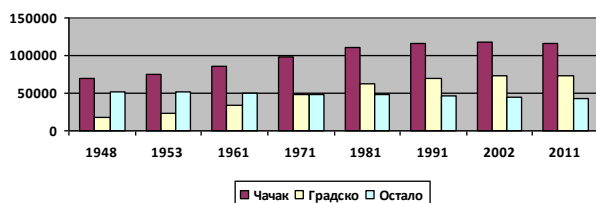
ПОПИС СТАНОВНИШТВА ПО НАСЕЉИМА					
Ред. број	Месна заједница	Број становника	Ред. број	Месна заједница	Број становника
1	2	3	4	5	6
1.	Атеница	558	30.	Липница	556
2.	Балуга Љубићска	415	31.	Лозница	432
3.	Балуга Грнавска	726	32.	Љубић	61
4.	Бањица	314	33.	Међувршје	96
5.	Бељина	1085	34.	Милићевци	821
6.	Бечањ	921	35.	Миоковци	969
7.	Брезовица	90	36.	Мојсиње	836
8.	Бресница	1295	37.	Мрчајевци	2767
9.	Вапа	695	38.	Мршинци	1264
10.	Видова	121	39.	Овчар Бања	122
11.	Виљуша	920	40.	Остара	918
12.	Вранићи	456	41.	Паковраће	479
13.	Врнчани	222	42.	Парменац	744
14.	Вујетинци	395	43.	Петница	180
15.	Горичани	698	44.	Прелјина	1840
16.	Горња Горевница	1299	45.	Премећа	238
17.	Горња Тречча	556	46.	Придворица	195
18.	Доња Горевница	877	47.	Пријевор	1603
19.	Доња Тречча	989	48.	Прислоница	1424

20.	Жаочани	332	49.	Рајац	303
21.	Заблаће	1170	50.	Ракова	661
22.	Јанчићи	143	51.	Риђаге	215
23.	Јежевица	1278	52.	Рошци	395
24.	Јездина	246	53.	Слатина	575
25.	Катрга	877	54.	Соколићи	160
26.	Качулице	569	55.	Станчићи	331
27.	Коњевићи	859	56.	Грбушани	1968
28.	Кукићи	490	57.	Грнава	2913
29.	Кулиновци	344			

Статистички подаци о бројном кретању укупног становништва по насељима од 1948 - 2011. год. показује да пораст становништва у насељима Чачка није био равномеран с обзиром на могућности, да су испољене многобројне осцилације и да се велики број насеља одликује негативним вредностима бројчаног кретања које директно изражавају депопулацију. При томе је депопулација условљена у знатном броју случајева опадањем плодности, наталитета, али се јасно издваја и ефекат емиграције. У том сложенем и динамичном процесу тесне повезаности и ниске репродукције становништва као и учесталих појава биолошке депопулације, на једној страни и крупних промена у демографској структури које су посебно потенциране емиграцијом из сеоских насеља, на другој страни, испољава се повратна спрега чија је резултанта опадајући тренд у кретању становништва сеоских насеља. Наиме, појава постепеног смањења плодности и наталитета условљава опадање биолошке репродукције становништва. Истовремено у периоду брзе индустријализације и урбанизације одвија се масовно иселјавање са села у град које махом захвата млађе контингенте радне снаге и на тај начин се битно смањује репродуктивни потенцијал сеоског стратума и суштински мења старосна структура становништва. С тога у тој завршној фази демографске транзиције и битно другачијег репродуктивног понашања нису обезбеђени неопходни услови ни за просту замену генерације, те највећи део сеоског становништва добија карактеристике регресивне транзиције, која у крајњој линији води ка пражњењу сеоских насеља.

Анализом тренда кретања броја становника града Чачка по пописним периодима, градских подручја и сеоских насеља јасно се уочава да сва наведена подручја, осим подручја сеоских насеља бележе повећање броја становника. Из приложеног се може закључити да број становника на територији града Чачка има тенденцију опадања од 2002 године.

График 3. Кретање броја становника града Чачка по пописаним периодима

Табела 6. Кретање броја становника

Назив подручја	Пописни периоди							
	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Чачак	70032	75485	85439	97924	110801	116808	117072	115337
Градска	18525	23724	34586	48981	61741	70012	72698	73331
Остало	51507	51761	50853	48943	49060	46796	44374	42006

5. Социјална структура од укупног броја становника

Густина насељености у Чачку двоструко превазилази републички просек. Активну популацију чини 67,79% становништва, што је изнад просека за Републику Србију. Број становника који траже посао је 10.768 од чега су 55,70% жене. У односу на укупан број становника града Чачка просечна старост износи 42,7 година. Према подацима Националне службе за запошљавање незапосленост на територији града Чачка по старосној структури од 15 до 65 година приказана је у табели која следи:

Табела 7. Незапослена лица по старости и полу

Године старости	НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО СТАРОСТИ И ПОЛУ		Укупно
15-19	укупно	169	238
	жене	69	
20-24	укупно	968	1446
	жене	478	
25-29	укупно	1390	2229
	жене	839	
30-34	укупно	1273	2040
	жене	767	
35-39	укупно	1358	2201
	жене	843	
40-44	укупно	1265	2027
	жене	762	
45-49	укупно	1246	2017
	жене	771	
50-54	укупно	1342	2104
	жене	762	
55-59	укупно	1255	1895
	жене	640	
60-64	укупно	501	564
	жене	63	
65 и више	укупно	1	1
	жене	0	
укупно		10768	
жене		5994	

Од укупног броја становништва на територији града Чачка пензионери чине 24,67% или 28.479 пензионера. У даљем расчлањавању долазимо до следеће статистике: Право на пензије остварило је из радног односа 23.225 лица, из самосталних делатности 1.370 лица, из пољопривредних делатности 3.486 лица и из категорије војних осигураника 398 лица. Пензионери са најнижим примањима на територији града Чачка чини 25,36 од укупног броја пензионера.

Укупан број особа са инвалидитетом на територији града Чачка је 7785 од чега 3183 мушкараца и жена 4602. Просечна старосна граница код особа са инвалидитетом је за жене 70,11 година док је за мушкарце 65,60 година што се позитивно одражава на становништво ако посматрамо са аспекта економске активности.

Економска активност становништва према старости и полу приказана је табеларно (Табела 8.), а у погледу занимања најзаступљенији инжењери, стручни сарадници и техничари којих има 6508 лица затим следе услужна и трговачка занимања којих има 6302 лица, занатлије и сродни 5886, пољопривредници, шумари, рибари и сродни 5800, стручњаци и уметници 4980, руковоаци машинама и постројењима, монтери и возачи 3613, административни службеници 2705, руководиоци, функционери и законодавци 1017 и војна занимања 170 лица.

Просечан број деце у породици на територији града Чачка према статистици Републичког завода за статистику је 1,58 где је укупан број породица са децом 24210, од тога брачних парова са децом 18122, ванбрачних парова са децом 433, мајке са децом 4551 и очева са децом 1104. Највећи број породица имају по једно дете што од укупног броја на територији града Чачка износи 12224. Ако као критеријум узмемо узраст детета од 0-5 година старости најзаступљенији су у породицама које имају по два детета и то 3042, док породице које имају децу старости од 25 и више година најзаступљеније су у породицама које имају по једно дете и то 6067. Укупан број деце узраста од 0-5 година на територији града је 6198, од 6-9 је 4518, од 10-14 је 5416, од 15-17 је 3695, од 18-24 је 8333 и 25 и више година 10120 што чини укупан број од 38280.

Оно што представља један од битних података јесу мајке са децом којих према статистици има 4551 где је број деце 5901. Број породица где самохраних мајки има једно дете узраста од 0-5 година старости износи 246 породица, узраста од 6-9 (189 породица) година старости највише има у породицама самохраних мајки где има по два детета где је иста статистика и код породица самохраних мајки где се узима као критеријум узраст од 10-14 (275 породица) и 15-17 (206 породица) година живота.

6. Материјална и културна добра и животна средина

Град Чачак располаже већим бројем културно историјских споменика као и верских објеката. Овчарско-Кабларска клисура је предео препознатљив по манастирима сконцентрисаним на малом простору. Због свог дугог трајања кроз векове, представља јединствено културно, уметничко и историјско наслеђе и називају га „Српском Светом Гором“. На падинама планине Овчара налазе се манастири Сретење, Св. Тројице, Ваведење, Вазнесење и Преображење, а на планини Каблар Никоље, Благовештење, Јовање, Успење, црква Св. Илије, као и два светилишта Савиње и пећина Кађеница.

Поред поменутог значајно је напоменути и културна добра која су у власништву Народног музеја у Чачку и које се користе као изложбени простор и за обављање основне делатности музеја. Ту се убрајају **Господар Јованов конак** подигнут је 1835. године. Зграда је споменик културе у категорији културна добра од великог значаја. Варош га је сачувала као један од ретких резиденцијалних објеката са грбом једног члана династије Обреновић. Грб губернатора пожешке и рудничке нахије генерала Јована Обреновића са главне фасаде постао грб града Чачка. Објекат је површине 362m². Иако је Господар Јованов конак претрпео многе измене и преправке, а током бомбардовања Чачка 1941. био је знатно оштећен рестауриран је у више наврата (1952., 1974. и 2006. године). Данас се у Господар Јовановом конаку налази поставка Народног музеја у Чачку. Поред Господар Јовановог конака Народни музеј користи и део простора зграде **Окружног начелства** која је саграђена 1875. године, а последња реконструкција зграде урађена је 1995. године.

Од културних добара која су под заштитом Завода за заштиту споменика културе Краљево као непокретна културна добра према класификацији су:

– ДОБРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА:

1. Меморијални комплекс Танаско Рајић (МЗ Љубић)
2. Виноградарски подрум Слободана Поповића (МЗ Атеница)

– ДОБРА ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА:

1. **Црква Вознесења Христовог** (МЗ Стари Град)
2. Зграда Окружног начелства (МЗ Стари Град)
3. Господар Јованов конак (МЗ Стари Град)
4. Кућа Лазара Лужанина (МЗ Миоковци)
5. **Манастир Благовештење** (МЗ Врнчани)
6. **Манастир Илиње** (МУ Врнчани)
7. **Манастир Вознесење** (МЗ Међувршје)
8. **Манастир Никоље** (МЗ Рошци)
9. **Манастир Јовање** (МЗ Рошци)
10. **Манастир Успеније** (МЗ Рошци)
11. **Манастир Ваведене** (МЗ Паковраће)
12. **Манастир Вујан, црква Св. Архангела Михаила** (МЗ Прислоница)
13. **Црква Светог Николе** (МЗ Жежевица)

– КУЛТУРНА ДОБРА:

1. Центар за воћарство и виноградарство (три објекта Чачак)

2. Аћимовића кућа (МЗ Стари Град, Жупана Страцимира 17.)
3. Железничка локомотива (МЗ Стари Град, код главне железничке станице)
4. Ерића кућа (МЗ Стари Град, Градско шеталиште 6.)
5. Зграда угоститељског дома (МЗ Стари Град, Учитељска 8.)
6. Стамбени објекти у Господар Јовановој 7-9 (МЗ Стари Град)
7. Пушељића кућа (МЗ Палилула, Војводе Степе 20.)
8. Кућа мајора Гавриловића (МЗ Стари Град, Цара Лазара 6.)
9. Градска кућа (МЗ Стари Град, Бате Јанковића 68.)
10. Кућа нар. хер. Милице Павловић (МЗ Палилула, Кнеза Милоша 31.)
11. Кућа нар. хер. Ратка Митровића (МЗ Палилула, Војводе Степе 98-100.)
12. Галерија „Надежда Петровић“ (МЗ Стари Град, Цара Душана 6.)
13. Спомен костурница погинулим ратницима 1912-1918. године на гробљу у Чачку (МЗ Парк)
14. **Црква Покрова Пресвете Богородице** (МЗ Миоковци)
15. **Метох манастира Сретење и капија са натписом** (МЗ Паковраће)
16. **Црква Св. Благовести** (МЗ Трнава)
17. **Манастир Стјеник** (МЗ Бањица)
18. Кућа Животе Радовановића (МЗ Миоковци)
19. Лазаревића чардак (МЗ Пријевор)
20. Бојовића кућа (МЗ Прислоница)
21. Сеоски чардак (МЗ Слатина)
22. Чолића кућа (МЗ Вранићи)
23. Археолошко налазиште РИМСКЕ ТЕРМЕ у Бељини (МЗ Бељина)
24. Градина СОКОЛИЦА у Остри (МЗ Остра)
25. Археолошки локалитет на коме су откривене РИМСКЕ ТЕРМЕ (МЗ Стари Град, Градско шеталиште ББ)
26. **Порта Цркве Успење Пресвете Богородице у Бељини** (МЗ Бељина)
27. **Пећина Кађеница** (МЗ Овчар Бања)
28. **Манастир Преображење** (МЗ Овчар Бања)
29. **Извор воде Савиње** (МЗ Овчар Бања)
30. **Манастир Св. Тројице** (МЗ Овчар Бања)

– ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕДХОДНУ ЗАШТИТУ (по члану 4, 7 и 27 Закона о културним добрима („Службеном гласнику РС”, бр. 71/94, 52/2011 - др. закони и 99/2011 – др. закон)

1. Ул. Бате јанковића бр. 19, 48 и 49 (хотел „Моравица“)
2. Кабларска бр.7
3. Ул. Цара Душана бр. 5, 10 (Соколски дом) и 20
4. Ломина бр.18, 40, 59, 59/1 и 61
5. Ул. Хајдук Вељкова бр. 16, 22, 26,30, 32-34 и Житопромет (два објекта)
6. Кужељева бр.9
7. Ул. Браће Глишића бр. 15 (магацин браће Љујић)
8. Рајићева бр. 2-4
9. Ул. Жупана Страцимира бр. 9 (НУ „Коста Новаковић“)
10. Чачанска гимназија
11. Ул. Жупана Страцимира бр. 2-4 (зграда Градске управе Чачка)
12. Ул. Господар Јованова (зграда Економске школе)
13. Ул. Цара Душана бр. 1 (полубрвнара у дворишту Музеја)
14. Ул. Господар Јованова бр. 3, 6 (Градска библиотека), 8 и 12
15. Карађорђева бр. 4, 8, 9-11, 13, 15, 19 и у истој улици зграда биоскопа „Сутјеска“
16. Ул. Краља Петра I бр. 18 и 20
17. Ул. Филипа Филиповића бр. 4, 7 и 11
18. Учитељска бр. 1
19. Ул. Војводе Степе бр. 24, 26, 30, 32, 34, 55, 56-58, 59, 61, 65, 70, 81, 83, 85, 87-89, 117 и 124 (кафана „Белви“)
20. Зграда главне Поште
21. Градско шеталиште бр. 8, 14 и хотел „Београд“ („Крен“)
22. Пиварска бр. 13
23. Ул. Кнеза Милоша бр. 2, 3, 6, 11, 18, 76-78 и 88-90
24. Синђелићева бр. 3 и 4-6
25. Ул. Светозара Марковића бр.4, 7 и 8а
26. Ул. Цара Лазара бр. 2 (кафана „Цар Лазар“), 4, 11, 27, 29-31, 33, 52 и 53
27. Ул. Милоша Обилића бр. 4, 12, 14, 33 и 58
28. Ул. Др. Драгише Мишовића бр. 8, 25, 27-29, 31, 37, 43, 74, 78-80, 104-106 и 135-139
29. Курсулина бр. 1 и 20
30. Ул. Епископа Никифора Максимовића бр. 14 (ОШ „Милица Павловић“)
31. Ул. Јаше Продановића бр. 1 и 3
32. Железничка колонија бр. 1 (железничка станица)
33. Трнавска бр. 29 и 31
34. Зграда у касарни „Ратко Митровић“
35. Три објекта у касарни „Танаско Рајић“
36. Градска болница, три објекта (управна зграда, гинеколошко-акушерска клиника и кожно-венерично одељење)
37. Спомен дом „Др. Драгиша Мишовић“ (МЗ Кулиновци)
38. Стара школа (МЗ Атеница)
39. Зграда Месне заједнице (МЗ Парменац)
40. Кућа Томислава Ђукића (МЗ Парменац)
41. Кућа Радоша Петровића (МЗ Парменац)
42. Сеоско гробље (МЗ Парменац)
43. Кућа Драгољуба Виторовића (МЗ Рошци)
44. Чардак Драгољуба Живановића у Цагањима (МЗ Рошци)
45. Сеоско гробље (МЗ Врнчани)
46. Школа (МЗ Врнчани)
47. Кућа Станимирке Лужанин (МЗ Миоковци)
48. Домаћинство Мирослава Васиљевића (МЗ Пријевор)
49. Сеоско гробље (МЗ Риђаге)
50. Чардак Зорана Глишовића (МЗ Милићевци)
51. Школа (МЗ Милићевци)
52. Кућа Радомира Луковића (МЗ Соколићи)
53. Кућа и млекара Бранка Гојковића (МЗ Прислоница)
54. **Црква Св. Богородице** (МЗ Горња Тречча)
55. Кућа Мире Глишовић (Бранислава Бојовића МЗ Доња Тречча)
56. Кућа Радојка Цветића (МЗ Доња Тречча)
57. Куће Властимира Мијушковића, Даринке Глишић, Милосава Глишића, Добривоја Перовића и Петра Стојановића (МЗ Остра)
58. Кућа Десанке Краљевић (МЗ Вујетинци)
59. Чардак Томислава Јелисијевића (МЗ Бресница)
60. Куће Миладинке Василијевић и Радосава Чекеревца (МЗ Бресница)
61. **Црква Покрова Св. Богородице** (МЗ Бресница)
62. **Црква Св. Апостола и јеванђелисте Марка** (МЗ Бресница)
63. Школа (МЗ Бресница)
64. Кућа Обрада и Предрага Сечивановић (МЗ Мрчајевци)
65. Црква Св. Петра и Павла (МЗ Мрчајевци)
66. Сеоско гробље (МЗ Јездина)
67. Кућа Вукосаве Бешевић (МЗ Рајац)
68. Домаћинство Милоша Петаковића (МЗ Мршинци)
69. Чардак Дејана Цветковића (МЗ Горичани)
70. Чардак у центру села (МЗ Горичани)
71. Качара Душана Лазовића (МЗ Качулице)
72. Млекара Милорада Весовића (МЗ Качулице)
73. Задружни дом (МЗ Качулице)
74. Кућа Драгана Бојовића (МЗ Брезовице)
75. Стара школа у Цагањима (МЗ Рошци)
76. **Црква Св. Ђорђа** (МЗ Горња Горевница)
77. **Црква преподобне мајке Параскеве** (МЗ Горња Горевница)
78. **Црква Св. Јоакима и Ане** (МЗ Прељина)

79. Кућа Милана Поповића (тзв. Поповска кућа МЗ Жежевица)
80. Црква Св. Архангела Гаврила (МЗ Заблаће)
81. Црква Св. Апостола Петра и Павла (МЗ Мрчајевци)
82. Црква Успење Пресвете Богородице Марије (МЗ Мојсиње)
83. Црква Св. Архангела Гаврила (МЗ Катрга)
84. Црква преподобне мајке Параскеве (МЗ Остра)
85. Црква Св. Јоакима и Ане (МЗ Прељина)
86. Црква Св. Кнеза Лазара (МЗ Прељина)
87. Црква Сретења Господњег (МЗ Соколићи)
88. Црква Св. Пророка Илије (МЗ Доња Трепча)
89. Црква Св. Царева Константина и Јелене (МЗ Коњевићи)
90. Црква Свих Светих (МЗ Балуга Прељинска)
91. Црква Св. Великомученика Георгија (МЗ Пријевор)
92. Црква Успења Пресвете Богородице (МЗ Кошутњак)
93. Црква Св. Великомученице Марине (МЗ Атеница)
94. Црква Св. Кнеза Лазара (МЗ Љубић)
95. Црква Св. Благовештење (МЗ Трнава)
96. Црква Св. Архангела Гаврила (МЗ Трнава)
97. Црква Св. Цара Константина и Царице Јелене (МЗ Горичани)
98. Црква Св. Апостола Петра и Павла (МЗ Жаочани)
99. Црква рођења Пресвете Богородице (МЗ Качулице)
100. Црква Апостола Петра и Павла (МЗ Жаочани)

Град има богату понуду културних садржаја. У току позоришне сезоне актуелно је гостовање многобројних позоришних трупа из целе Србије у Дому културе, (који у свом склопу има и Драмски студио, балетску, ликовну, вајарску школу). Изложбе, али и разни наступи, културне и књижевне вечери изводе се и у галеријама „Надежде Петровић“ и „Рисим“, Народном музеју, Салону фотографија, Међуопштинском историјском архиву, простору Градске библиотеке, згради Дома ученика и др. Ликовне и вајарске колоније се одржавају најчешће у Овчар Бањи.

7. Заштићена природна добра

„Овчарско-Кабларска клисура“ спада у пределе изузетних одлика. То је подручје препознатљивог изгледа са значајним природним, биолошко-еколошким, естетским и културно-историјским вредностима, које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва.

Уредбом Владе Републике Србије заштићена као предео изузетних одлика и као природно добро од изузетног значаја, сврстана је у " I категорију", а за стараоца је одређена "Туристичка организација Чачак".

Слика 5. Овчарско-Кабларска клисура

Овчарско - кабларска клисура представља јединствену морфолошку целину. Она је усечена између планинских масива Овчара и Каблара ширине од 50 - 100 м. Клисура, укупне дужине од око 20 км, спаја чачанску са Пожешком котлином. То је горостасна и најживописнија клисура Србије. Одликује се стрмим, високим кречњачким странама у којима се запајају отвори неколико пећина, затим укљештеним меандрима које прави река Западна Морава и јединственом флором и фауном. Дно корита Мораве лежи на 270 м надморске висине, што значи да се највиши врх Овчара (985 м), налази 710 м над реком - то је уједно и највећа дубина клисура. Овчарско-кабларска клисура се административно налази на територији града Чачка и општине Лучани, укупне површине од 2.250,00ха од чега је на територији града Чачка 1.700.00ха на деловима КО Видова, Међувршје, Паковраће, Рошци и Врчани, а остали део је на подручју општине Лучани. На заштићеном подручју Овчарско-кабларске клисура установљен је режим заштите II и III степена.

Шуме Овчарско-кабларске клисура представљају музеј у природи где су присутне многобројне комбинације заједничког живота различитих врста и заједница. Од 2250ха заштићеног подручја природног добра Овчарско-кабларске клисура, под шумом се налази 1728ха, а необрасло шумско земљиште заузима површину од 208.73ха. Од тога државне шуме заузимају од 1051.28ха а приватне 677ха. по пореклу највећу површину заузимају изданачке шуме 763.98ха. Најважније у клисури је присуство терцијалних реликата као што су: црни граб (*Ostrya carpinifolia*), цер (*Quercus cerris*), Китњак (*Quercus petraeae*), црни јасен (*Fraxinus ornus*), клен (*Acer campestre*), ситнолисна липа (*Tilia parvifolia*), павит (*Clematis vitalba*) и др.

У групи реликтних полидоминантних заједница изузетно важно место заузимају остаци шуме заједнице црног бора (*Pinetum nigrae*). Ови остаци се запајају на планини Овчар на око

900мнв, на кречњачким окомитим стенама, на месту званом Борјак.

Флора овог подручја није потпуно истражена али је до сада констатовано преко 600 биљних врста. Број није коначан јер се истраживања настављају. У клисури је присутан већи број реликтних ендемичних и ретких биљних врста. Подручје Овчарско-Кабларске клисура одликује рефугијални карактер терцијалне флоре, терцијалних реликта који указују на старо порекло флоре и вегетације. Они су сведоци флоре далеке прошлости. Од биљних врста заштићених Уредбом о заштити природних реткости на подручју Србије ("Сл. гласник РС" бр. 50/93) на подручју клисура живе:

- барски раставић (*Eljusetum fluviatile* L)
- сива суручица (*Spiraea cana* Ealbst &/Kit)
- ловоролисни јеремичак (*Daphne laureola* L)
- златна папрат (*Ceterach officinarum*)
- златан (*Lilium martagon*)

На овом подручју расту 33 биљне врсте васкуларне флоре које су обухваћене Наредбом о контроли коришћења и промета дивљих биљних и животињских врста ("Сл. гласник РС" бр.16/96).

Према ЦИТЕС-у (Међународна конвенција о трговини угроженим биљним и животињским врстама) поједине врсте су заштићене биљним стаништима. У списку врста налазе се и неке врсте које живе у клисури то су: висабаба (*Galantus nivalis*) и *Cyclamen* sp., као и 7 врста из фамилије орхидеја (*Orchidaceae*). С флористичког аспекта у Овчарско-кабларској клисури посебну вредност имају јужне падине Каблара, његови остеоци и кречњачке стене које се спуштају до саме реке. Овчарско-кабларска клисура је значајно подручје у националним али и међународним оквирима као рефугијално станиште ретких и реликтних биљних врста и доприноси очувању и повећању генетског и екосистемског диверзитета. Као таква је значајна за специфичне облике екотуризма.

Фауна овог подручја је разноврсна. Птице су најбоље проучене и најзначајнија фаунистичка група подручја Овчарско-кабларске клисура. До

сада је евиндетирано 137 врста птица. Богатство и разноврсност птичијег света је условљено низом еколошких фактора, а најзначајнији је разноврсност станишта. Посебно се истичу шумска станишта, стене и литице. Ништа мање нису значајна и водена станишта и ливаде. Шумска станишта су најбогатија врстама и најзначајнија са аспекта заштите подручја. Птице Овчарско-кабларске клисуре имају велики еколошки, фаунистички, научни и туристички значај. Посебну важност имају птице овог станишта са аспекта међународне и националне заштите и очувања биодиверзитета. Од међународног значаја (СПЕЦ 1-4) на подручју Овчарско-кабларске клисуре живи 54 врсте птица, а 57 заштићено као природна реткост (Уредба Владе Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 50/93). Од свих врста које живе на подручју клисуре посебну пажњу заслужују сиви соко (*Falco peregrinus*), сури орао (*Aljuliya chrysaetos*), јаребица камењарка (*Alecttoris graeca*) и сива чапља (*Ardeacinerea*). Сисари су на територији Овчарско-кабларске клисуре заступљени са 20 врста, а Лудошки (1977. г.) сматра да на овом подручју живи 29 врста. Сисари имају велики еколошки, биогенетски, фаунистички, научни и туристички значај. Посебно су важне врсте од међународног и националног значаја. Тринаест врста је од међународног значаја, углавном заштићених Бернском конвенцијом БЕРН2 и БЕРН3. Седам врста је од националног значаја и заштићене су Уредбом о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС" бр. 50/93). Остала фауна је на подручју Овчарско-кабларске клисуре заступљена са 11 врста гмизаваца. Седам врста је од међународног и националног значаја. Водоземци и остала фауна нису довољно истражени. На основу постојећих података може се закључити да подручје представља зону биодиверзитета и велики потенцијал али такође и зону ограничења и посебних услова уређења, коришћења и заштите. Рибе и рибља фауна у водама Овчарско-кабларске клисуре заступљена је са 18 врста риба међу којима доминирају шаранске врсте (14 врста). Од природних реткости присутан је чиков (*Mmisgurnost fossili*). Акумулација Међувршје као станиште ихтио фауне је значајна са аспекта спортско-риболовног туризма.

Споменик природе:
стабла:

- **Гојковића липа**, Горња Трепча (стављена је под заштиту као значајно природно добро и сврстава у III категорију заштите као споменик природе, налази се у северном делу чачанско-краљевачке котлине, на

подручју Града Чачка, МЗ Горња Трепча и обухвата укупну површину заштите од 00.01,63 ха. Старости је 130 година)

- **Фикус**, Дом културе (1971. године засађен је у холу Дома културе Чачак и чине га два стабла чије се крошње у горњем делу преплићу. Карактерише га специфичан хабитус, условљен простором у којем расте. Статус заштите добио је од 2004. год);
- **„Црни бор у Жежевици“ (*Pinus nigra*)** се налази у дворишту основне школе „Младост“ у МЗ Жежевица.

Дендрометријске карактеристике стабла су:

- висина стабла-21м
- обим дебла на 1,30м-2,86м
- пречник крошње-15,35м
- пречник дебла на 1,30м-0,91м
- старост стабла-200 година.

Површина заштићеног стабла износи 1,84 ара и пропорционална је површини круга пречника крошње.

- **„Стабло лужњака у Доњој Горевници“ (*Quercus robur L.*)** се налази у МЗ Доња Горевница.

Дендрометријске карактеристике стабла су:

- висина стабла-26м
- обим дебла на 1,30м-6,20м
- пречник крошње-30м
- пречник дебла на 1,30м-1,97м
- старост стабла-400 година.

Површина заштићеног стабла износи 7,06 ари и пропорционална је површини круга пречника крошње.

- Споменик природе **„Мијатовића храст у Чачку“ (*Quercus robur L.*)** се налази на уласку у град Чачак, у улици Кнеза Милоша бр. 146, у дворишту породице Мијатовић.

Дендрометријске карактеристике стабла

су:

- висина стабла-16м
- обим дебла на 1,30м-3,38м
- пречник крошње-23м
- пречник дебла на 1,30м-1,07м
- старост стабла-250 година

Површина заштићеног стабла износи 4,15 ари и пропорционална је површини круга пречника крошње.

- Стабло „**Цер са Каблара**“ (*Quercus cerris* L.) се налази на северним обронцима планине Каблар, у селу Рошци, на месту званом „Ливада под Гајом“ МЗ Рошци.

Дендрометријске карактеристике стабла су:

- висина стабла-21м
- обим дебла на 1,30м-5,30м
- пречник крошње-22,70м
- пречник дебла на 1,30м-1,67м
- старост стабла-250 година

Површина заштићеног стабла износи 4,04 ари и пропорционална је површини круга пречника крошње.

- Стабло „**Храст у Слатини**“ (*Quercus frainetto* Ten.) се налази на имању месне заједнице у селу Слатини, у близини Слатинске бање.

Дендрометријске карактеристике стабла су:

- висина стабла-18м
- обим дебла на 1,30м-4,35м
- пречник крошње-27,05м
- пречник дебла на 1,30м-1,38м
- старост стабла-200 година.

Површина заштићеног стабла износи 5,74 ари и пропорционална је површини круга пречника крошње.

- Стабло „**Тимотијевића храст-Мрчајевци**“ (*Quercus robur* L.) се налази у центру насеља Мрчајевци, на имању породице Тимотијевић.

Дендрометријске карактеристике стабла су:

- висина стабла-21,50м
- обим дебла на 1,30м-5м
- пречник крошње-27,05м
- пречник дебла на 1,30м-1,60м
- старост стабла-200 година

Површина заштићеног стабла износи 5,74 ари и пропорционална је површини круга пречника крошње.

8. Животињски свет

Осим изразите фрагментације животних станишта изазване пољопривредним активностима, шуме и други екосистеми су додатно фрагментирани густом саобраћајном инфраструктуром у другим видовима експлоатације и утицаја. Од високе дивљачи заступљена је срна и дивља свиња, најмасовнији ниски сисари су: зец, лисица, куна, ласица, твор, јазавац итд. Јако је развијена херпето фауна поготову у кршевитом делу Овчарско кабларске клисуре. Ова клисура се такође сматра и орнитолошким парком.

Фауна овог подручја је разноврсна. Птице су најбоље проучене и најзначајнија фаунистичка група подручја Овчарско-кабларске клисуре. До сада је евидентирано 137 врста птица. Богатство и разноврсност птичијег света је условљено низом еколошких фактора, а најзначајнији је разноврсност станишта. Посебно се истичу шумска станишта, стене и литице. Ништа мање нису значајна и водена станишта и ливаде. Шумска станишта су најбогатија врстама и најзначајнија са аспекта заштите подручја. Птице Овчарско-кабларске клисуре имају велики еколошки, фаунистички, научни и туристички значај. Посебну важност имају птице овог станишта са аспекта међународне и националне заштите и очувања биодиверзитета. Од међународног значаја (СПЕЦ 1-4) на подручју Овчарско-кабларске клисуре живи 54 врсте птица, а 57 заштићено као природна реткост (Уредба Владе Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 50/93). Од свих врста које живе на подручју клисуре посебну пажњу заслужују сиви соко (Фалцо перегринус), сури орао (Аљулија цхрусаетос), јаребица камењарка (Алецторис граца) и сива чапља (Ардеацинереа).

У брдско-планинским пределима претежно је развијено сточарство. Највећи број становништва града Чачка које се бави сточарством које се определило за одгој крупне стоке најзаступљеније је свињарство где је регистровано 39.430 свиња. Од крупне стоке још има 13.796 говеда, а овца и коза 32.839 док живине има 230275.

9. Водоснабдевање

Град Чачак се до 1993. године до пуштања у рад система „Рзав“, снабдевао водом из два изворишта (Бељина и Пријевор) и 86 локалних сеоских водовода. Квалитет воде као и њену исправност на територији града Чачка врши Завод за јавно здравље Чачак где се контрола бунара врши се једном у петнаест дана.

Тренутно систем ЈП „Рзав“ обезбеђује 276,2 л/с (снабдева осим града и одређен број приградских насеља и села). У дистрибутивној мрежи Чачка која је део водосистема Рзав заступљене су цеви профила :

- Магистрални цевоводи Ø1100 и Ø1000;
- Крак цевовода према Мерно регулаторни блок Бељини Ø 800;
- Крак цевовода за Мерно регулаторни блок Љубић Ø 1000 ;
- Траса цевовода према Горњем Милановцу Ø650

Укупна дужина наведених траса цевовода водосистема Рзав износи 33.078 метара. Главни цевоводи су рађен је од више врста материјала . ЈП „Рзав“ газдује са два мерно регулациона блока где се врши узроковање воде на два пута месечно и то Мерно регулаторни блок Љубић и Мерно регулаторни блок Бељина као и Хлорном станицом која се налази у МЗ Рошци.

Дистрибутивна мрежа која је део водосистема којим газдује ЈКП „Моравац“ Мрчајевци цеви су профила од Ø 12 до Ø220 док се са изворишта обезбеђује проток од 33 л/с. Цевовод којим о коме се стара ЈКП „Моравац“ израђен је од различитих материјала.

Оно што је неопходно напоменути је да се на појединим трасама и даље налазе цеви од азбестног материјала који је штетан по здравље човека.

У водоводном систему ЈКП „Моравац“ поседује седам базена на којима се испитивање воде врши петнаестодневно од стране Завода за јавно здравље Чачак и то на следећим базенима:

- Бунар у МЗ Мрчајевцима испод гробља;
- Бунар у МЗ Мрчајевцима у засеоку „Поштићи“;
- Бунар у МЗ Доњој Горевници у засеоку „Величковић“;
- Бунар у МЗ Слатина у засеоку „Булије“;
- Бунар у МЗ Жежевица „Пајовића каца“;
- Бунар у МЗ Липница код сеоског дома;
- Бунар у МЗ Липница у засеоку „Гостиљци“.

Водосистем ЈКП „Моравац“ располаже са два изворишта и то у МЗ Мрчајевци и у МЗ Кукићи.

Са изворишта у МЗ Мрчајевци снабдевају се следеће месне заједнице:

- Мрчајевци
- Доња Горевница
- Катрга
- Бечањ (део)
- Бресница (део)
- Мојсиње (део)
- Остра има 6 прикључака

Са изворишта у МЗ Кукићи водом се снабдевају следеће месне заједнице:

- Кукићи
- Заблаће
- Вапа
- Доња Жежевица
- Липница
- Слатина
- Мршинци

Дистрибутивна мрежа која је део водосистема којим газдује ЈКП „Водовод“ Чачак цеви су профила од Ø 55 до Ø700 док се са оба изворишта обезбеђује проток од око 120-150 л/с. Цевовод о коме се стара ЈКП „Водовод“ Чачак израђен је од различитих материјала где је 7 километара изграђено је цевима од азбестног материјала. Носилац је водоснабдевања за око 75% становништва на око 65% територије града Чачка.

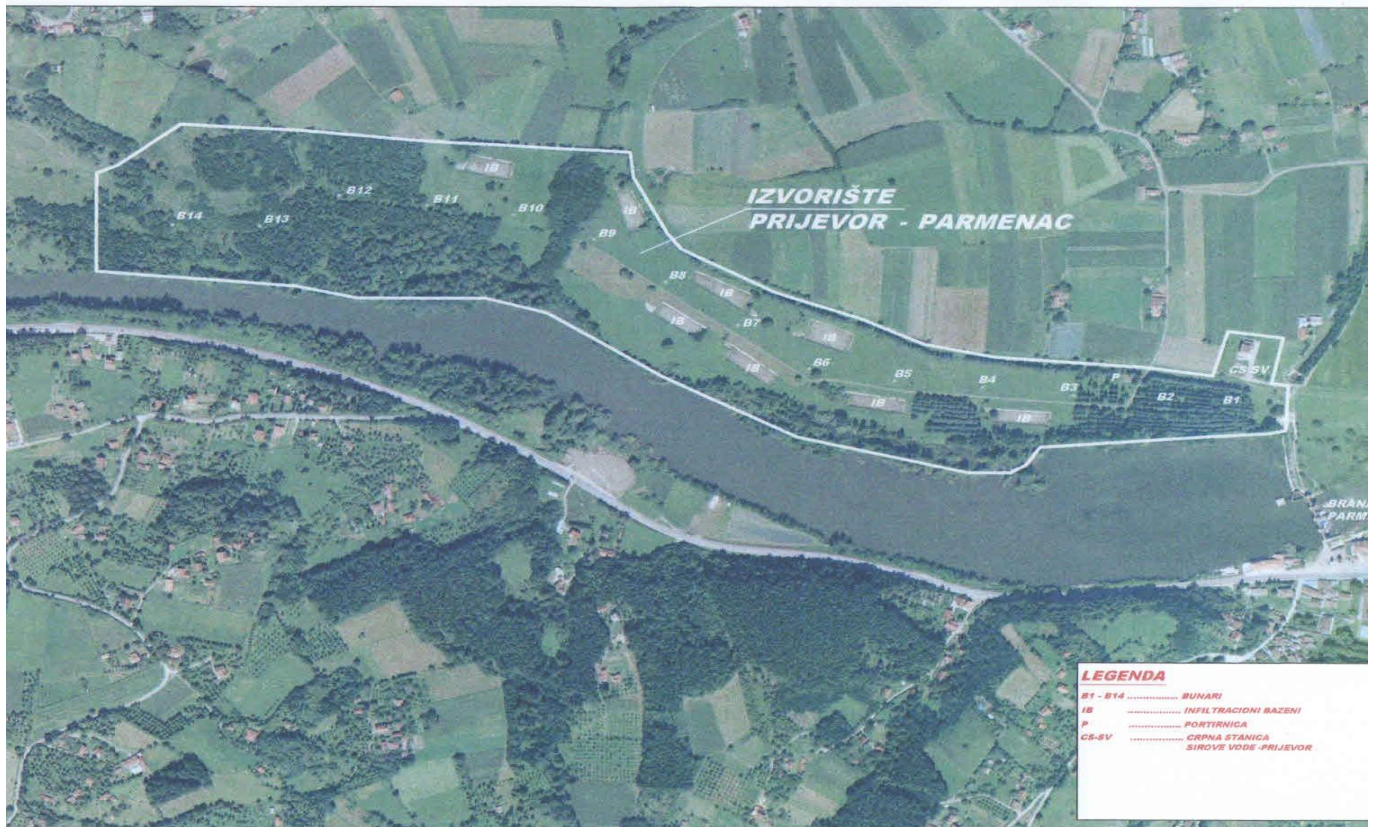
Изворишта у систему водоснабдевања ЈКП „Водовод“ су:

- Извориште Бељина,
Извориште Пријевор-Парменац.

Слика 6. Извориште Белјина

Слика 7. Извориште Пријевор – Парменац

Поред поменутих изворишта систем поседује и одређен број црпних станица пијаће воде у приградским насељима, са изворишта снабдева се цела градска зона и поједине сеоске месне заједнице и то:

- МЗ Видова,
- МЗ Рошци,
- МЗ Пријевор,
- МЗ Трбушани,
- МЗ Љубић (и Љубић село),
- МЗ Ракова,
- МЗ Прислоница,
- МЗ Горња Тречча,
- МЗ Прелјина,
- МЗ Коњевићи,
- МЗ Балуга Љубићска,
- МЗ Парменац,
- МЗ Атеница,
- МЗ Миоковци,
- МЗ Јездина,
- МЗ Лозница,
- МЗ Кулиновци.

Провера квалитета воде у систему ЈКП „Водовод“ врши се свакодневно од стране сопствене лабораторије и седмично од стране Завода за јавно здравље Чачак.

Главни градски резервоари налазе се у месним заједницама Бељина и Љубић који припадају систему водоснабдевања ЈКП „Водовод“ Чачак.

Поред поменутих система водоснабдевања Чачак располаже и са већим бројем сеоских као што су:

- Систем Бачевац где се извориште налази у селу Горња Горевница и тим системом се снабдева МЗ Лугови, МЗ Горња Горевница и део МЗ Трбушани. Испитивање квалитета воде врши се од стране Завода за јавно здравље Чачак два пута месечно;
- Атеничко врело извориште у МЗ Атеница које обезбеђује проток од 25-60 л/с. Са овог изворишта пијаћом водом се снабдева сеоски део МЗ Атенице, а квалитет воде

У погледу воћарства оно се одвија на површини од 4.178,00 ха, а најзаступљеније воће је: 831 ха налази се под производњом јабуке што у процентима износи око 19,93%, 287 ха налази се под производњом крушке што у процентима износи око 6,9%, 59 ха налази се под производњом брескве што у процентима износи око 1,41%, 549 ха налази се под производњом кајсије што у

врши Завод за јавно здравље Чачак једном месечно;

- Трнавско врело извориште у МЗ Трнава. Са овог изворишта пијаћом водом се снабдева сеоски део МЗ Трнава, а квалитет воде врши Завод за јавно здравље Чачак два пута месечно са дневни капацитетом 1400 м³, а у сушном 300м³;
- Извориштима која су власништво „Електромораве“ Чачак снабдевају се МЗ Међувршје и МЗ Овчар Бања, а анализа воде врши се два пута месечно од стране Завода за јавно здравље Чачак. Са изворишта обезбеђује се проток воде од 0,6 л/с;
- И многи други сеоски бунари који су у власништву становништва где се квалитет воде врши по захтеву ималаца базена.

10. Пољопривредне површине

Због веома плодног земљишта и климатских фактора постоје значајне погодности за развој пољопривредне производње као и сировинске основе за развој прехранбене индустрије на овом подручју. Најразвијенија грана пољопривреде је воћарство (доминира узгој јабука, шљива, кајсија...) и ратарство (издваја се узгој купуса, паприке, краставца, кромпира...). Територију града Чачак чини 44.205,00 ха пољопривредне површине од чега се за обраду користи 29.380,00 ха где су оранице 16.450,00 ха, ливаде и пашњаци 8.685,00 ха, воћнаци 4.178,00 ха, виногради 26,00 ха, расадници 25,00 ха, окућнице и остало земљиште 26,00 ха. Гаји се већина биљних култура, од поврћа до индустријског биља и житарица.

Најзаступљеније повртарске културе су: жито које је засејано на површини од 9.584,00 ха што процентуално износи око 59 %, кромпир је засађен на површини од 1.465,00 ха што је у процентима 9%, остало поврће обухвата површину од 941,00 ха што је око 5,58%, крмно биље узгаја се на површини од 3.839,00 ха и износи 23% док је заступљеност махунарки, индустријског биља и осталих усева обухвата површину од 226,00 ха што чини 1,40% ораница.

процентима износи око 13,2%, 57 ха налази се под производњом вишње што у процентима износи око 1,4%, 1956 ха налази се под производњом шљиве што у процентима износи око 47%, 106 ха налази се под производњом ораха што у процентима износи око 2,54%, 18 ха налази се под производњом лешника што у процентима износи око 0,43%, 87 ха налази се под производњом

малина што у процентима износи око 2,08%, 32 ха налази се под производњом купина што у процентима износи око 0,76%, а остало воће се налази под површином од 196 ха што у процентима износи 4,44%.

Може се констатовати да продуктивно земљиште (пољопривредно и шумско) у укупним земљишним површинама учествује са 86,76%, што је знатно изнад просека централног дела Републике Србије. Структура коришћења пољопривредних површина је такође повољнија у односу на централни део Републике. Интензивним начином коришћења (оранице и баште, воћњаци и виногради) овде је обухваћено 74,5 % пољопривредних површина. До данас, према подацима завода за статистику Републике Србије, укупне пољопривредне површине су смањене за 5%.

Према званичним подацима РГЗ сектор власништва над пољопривредним површинама је следећи: приватна својина 38.273,1575 ха, државна својина РС 1.570,9778 ха, државна својина СРЈ 74,4324 ха, мешовита својина 23,3953 ха и други облици својине 289,7570 ха.

У брдско-планинским пределима претежно је развијено сточарство и воћарство где стање сточног фонда приказано у табели 8.

Табела 8. Стање сточног фонда

СТАЊЕ СТОЧНОГ ФОНДА	
Говеда	13796
Свиње	39430
Овце и козе	32839
Живина	230275

На територији града Чачка налази се 81 хладњача у приватном власништву где се за складиштење меса и месних прерађевина издвајају складишта месних индустрија „Јухор“, Перутнина Птуј“ и „Принципал дуо“. Предузеће „SEME“ има смештајни капацитет хладњаче 500 тона док је капацитет хладњаче предузећа А.Д. „ХЛАДЊАЧА“ Чачак 10.000 тона. У власништву предузећа „Житопрмета“ Чачак налазе се силоси капацитета 61.000 тона.

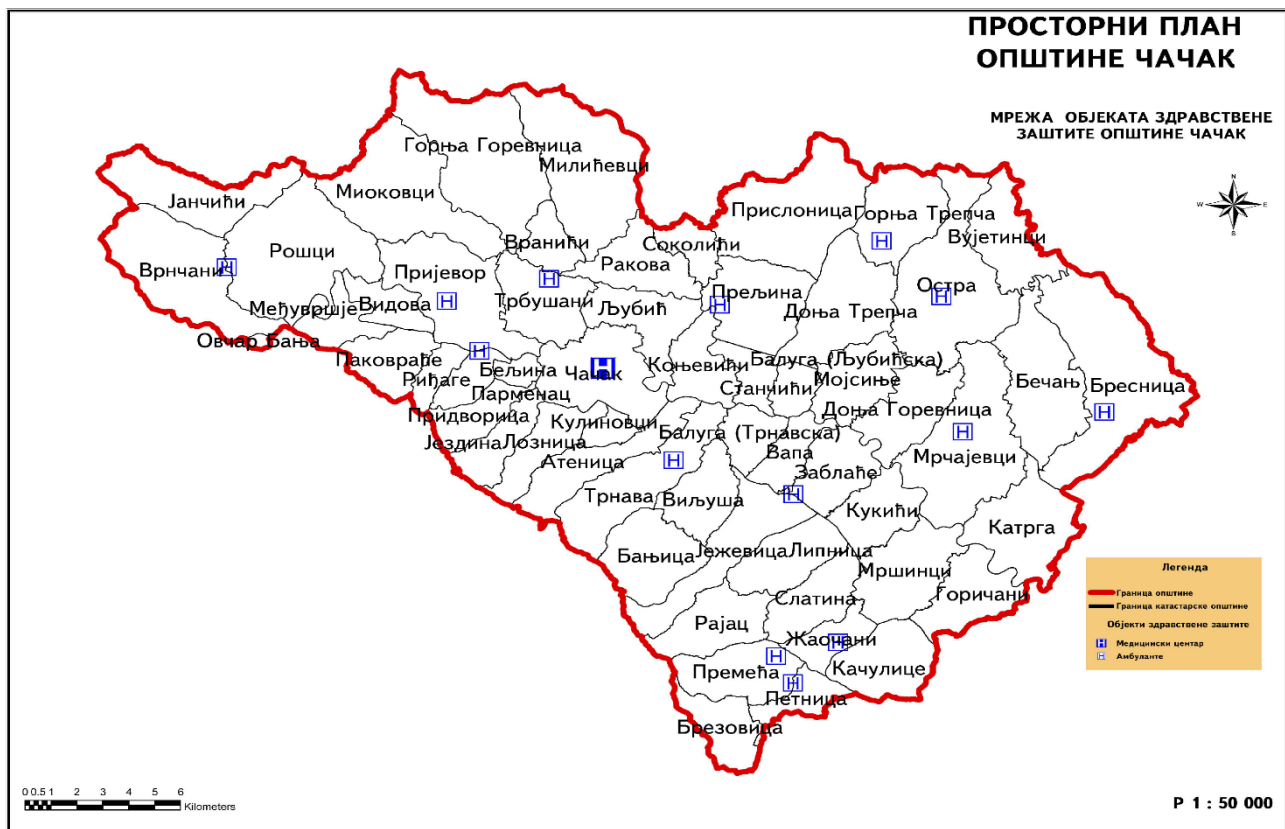
11. Здравствено обезбеђење

Примарна здравствена заштита на територији града Чачка остварује се преко Дам здравља Чачак који са својим амбулантама покрива комплетну територију. Табеларним прегледом приказани су капацитете здравствених установа на територи локалне самоуправе: број здравствених установа, број здравствених радника, број болничка кревета, број санитарских возила и број лабораторија.

Табела 9. Здравствене установе

Ред. број	Здравствена установа, адреса, телефон/факс	Одговорно лице телефон	Број здравствених радника	Број болничких кревета	Број санитетских возила	Лабораторија
1	2	3	4	5	8	9
1.	Дом здравља Чачак, Амбуланта бр.1 , Веселина Милкића 9 032/225-717	Др. Марина Милошевић	19	/	/	/
2.	Дом здравља Чачак, Амбуланта бр.2 , Бирчанинова 12 032/372-753	Др. Петрићевић Љиљана	9	/	/	/
3.	Дом здравља Чачак, Амбуланта бр.3 , Книћанинова 4 032/356-993	Др. Стефановић Зорица	10	/	/	/
4.	Дом здравља Чачак, Амбуланта бр.4 , Мутапова бб 032/224-278	Др. Радиша Броћић	27	/	/	/
5.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Кошутњак Светогорска 42 032/556-3194	Др. Снежана Шаиновић	4	/	/	/
6.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Слобода Ратка Митровића бб 032/556-3385	Др. Неда Николић	2	/	/	/
7.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Слатина 32224 Мршинци 032/826-303	Др. Ангелина Поповић	5	/	/	/
8.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Заблаће 32223 Заблаће 032/813-004	Др. Љубинка Калајџић-Богићевић	4	/	/	/
9.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Петница 32224 Мршинци 032/829-501	Др. Милка Суботић	2	/	/	/
10.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Премећа 32224 Мршинци 032/829-592	Др. Милка Суботић	/	/	/	/
11.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Жаочани 32224 Мршинци 032/875-765	Др. Милка Суботић	/	/	/	/
12.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Трнава 32104 Трнава 032/385-201	Др. Марија Стајић	2	/	/	/
13.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Мрчајевци 32210 Мрчајевци 032/800-191	Др. Вера Мијаиловић	7	/	/	/
14.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Бресница 32213 Бресница 032/804-102	Др. Зорица Станишић	2	/	/	/
15.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Остра 32210 Мрчајевци 032/806-306	Зорица Стојић	2	/	/	/
16.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Горња Трепча , 32215 Г. Трепча 032/822-363	Зорица Стојић	/	/	/	/
17.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Трбушани 32205 Трбушани 032/392-110	Др. Лидија Ђурић	2	/	/	/
18.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Пријевор 322205 Пријевор 032/883-310	Др. Горан Вучковић	2	/	/	/
19.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Парменац 32102 Парменац 032/589-136	Др. Горан Вучковић	/	/	/	/
20.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Овчар Бања , 32242 Овчар Бања 032/559-6101	Др. Горан Вучковић	/	/	/	/
21.	Дом здравља Чачак, Амбуланта Прелина 32212 Прелина 032/381-050	Др. Мирјана Чворовић-Дивовић	4	/	/	/
22.	Здравствени центар Др. Драгише Мишовића, ОЈ Општа болница Чачак, Ул. Драгише Мишовића 205 тел. 032/377-061 fax 032/373-197	Др. Радослав Милошевић	1197	527	1	2
23.	Хитна помоћ 032/194	Др. Слободан Видојевић	64	/	13	/
24.	Кућна нега 032/372-590	Војимир Шундерић	19	/	/	/
25.	Поливентна патронажа 032/225-717	Живка Миловановић	20	/	/	/
26.	Гинекологија 032/225-717	Др. Снежана Ћојбашић	19	/	/	/
27.	Лабораторија 032/226-046	Др. Мирјана Константиновић	18	/	/	3
28.	Дечији диспанзер 032/226-046	Др. Ивана Лазовић	25	/	/	/
29.	Школски диспанзер 032/344-672	Др. Вера Мојићевић	18	/	/	/
30.	Стоматологија 032/225-717	Др. Момир Јанковић	84	/	/	/

Слика 8. Мрежа објеката здравствене заштите града Чачка

У случају елементарних непогода и других несрећа Дом здравља у Чачку, Здравствене станице и Здравствене амбуланте организовале би и спроводиле мере заштите и збрињавања угрожених и страдалих и то:

- Указивање прве медицинске помоћи,
- Збрињавање теже страдалих и њихово транспортовање са места несреће у специјализоване здравствене установе,
- Извлачење страдалих из окружења које је проузроковало страдање,
- Санације терена и епидемиолошке заштите,
- Организација здравствених станица на терену (дежурни тимови).

Иако је процес приватизације увелико заживео на територији града Чачка, здравствени капацитети су у готово 100%-ом власништву државе. Приватна лекарска пракса је све изразитија, али већих здравствених објеката (осим зубних амбуланти), у којима би се могао збринути већи број страдалих у елементарним и другим несрећама нема.

12. Објекти за збрињавање евакуисаног становништва

На територији града Чачка налази се 2 предшколске установе чији је оснивач град Чачак,

а то су ПУ „Радост“ које располаже са 7 објеката и ПУ „Моје детињство“ које располаже са 12 објеката и други приватни вртићи, 18 основних школа од тога ОШ „Танаско Рајић“ располаже са 3 објекта, ОШ „1. Новембар“ један објекат, ОШ „Бенерал Марко Ђ. Катанић“ један објекат, ОШ „Божо Томић“ 2 објекта, ОШ „Свети Ђакон Авакум“ један објекат, ОШ „Степа Степановић“ 4 објекта, ОШ „Прељина“ 3 објекта, ОШ „Вук Караџић“ један објекат, ОШ „Милица Павловић“ 5 објеката, ОШ „22. децембар“ 3 објекта, ОШ „Ратко Митровић“ 3 објекта, ОШ „Бранислав Петровић“ два објекта, ОШ „Др. Драгиша Мишовић“ један објекат, ОШ „Филип Филиповић“ два објекта, Музичка школа „Др Војислав Вучковић“ један објекат, ОШ „Свети Сава“ три објекта, ОШ „Татомир Анђелић“ један објекат, ОШ "Владислав Петковић Дис" 4 објекта, 8 средњих школа од тога Гимназија Чачак 1 објекат, Медицинска школа Чачак 1 објекат, Прехрамбено-угоститељска школа један објекат, Техничка школа један објекат, Економска школа један објекат, Машинско-саобраћајна школа један један објекат и Уметничка школа један објекат, 2 факултета и то Технички факултет који поседује један објекат и Агрономски факултет један објекат, Дом ученика један објекат и Студентски дом два објекта где би се у случају нужде могли активирати сви или поједини објекти напоменутих институција.

Табела 10. Објекти за збрињавање становништва са смештајним капацитетом

Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница	Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница
1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Гостионица „Блеф”, Овчар Бања ББ	10 особа	Овчар Бања	44.	Вила „НН”, Горња Тречка ББ	30 особа	Горња Тречка
2.	Вила „Ненад” Овчар Бања ББ		Овчар Бања	45.	Вила „М”, Горња Тречка ББ	10 особа	Горња Тречка
3.	Кућа за издавање, Овчар Бања ББ	4 особе	Овчар Бања	46.	Вила „БИЦИКЛИСТИ”, Горња Тречка ББ	15 особа	Горња Тречка
4.	Кућа за издавање, Овчар Бања ББ	4 особе	Овчар Бања	47.	Смештај „ВИТКО”, Горња Тречка ББ	15 особа	Горња Тречка
5.	Студио-апартмани „Дебела Гора” Овчар Бања ББ	16 особа	Овчар Бања	48.	Мотел „ФЛЕХ”, Мрчајевци ББ	40 особа	Мрчајевци
6.	Кућа за издавање, Овчар Бања ББ	4 особе	Овчар Бања	49.	Хостел „Гроф” Мрчајевци ББ	19 особа	Мрчајевци
7.	Планински дом ПД „Каблар”, Овчар Бања ББ	30 особа	Овчар Бања	50.	Хотел „Коле”, Коњевићи ББ	88 особа	Коњевићи
8.	„Ауто камп”, Овчар Бања ББ	35 особа	Овчар Бања	51.	Хостел „ММБ ДИВ”, Чачански партизански одред 4/д	60 особа	Алвациница
9.	Приватни смештај „Југоауто”, Овчар Бања	14 особа	Овчар Бања	52.	Ресторан „Југопревоз Угопромет А.Д.”, Ломина 67	57 особа	Стари Град
10.	Wellness центар „Каблар”, Овчар Бања ББ	22 особа	Овчар Бања	53.	„Хотел Београд”, Градско шеталиште ББ	94 особа	Стари Град
11.	Ресторан „Дом”, Овчар Бања ББ	40 особа	Овчар Бања	54.	„Мотел Чачак”, Булевар ослобођења ББ	60 особа	Коњевићи
12.	Вила „АНА” Горња Тречка ББ	24 особе	Горња Тречка	55.	„Мотел ливаде”, Ибарски пут ББ	95 особа	Прељина
13.	Кафана „Малина”, Горња Тречка ББ	30 особа	Горња Тречка	56.	Ресторан „Ловац”, Градски бедем 2	11 особа	Стари Град
14.	Вила „Монте Карло” Горња Тречка ББ	30 особа	Горња Тречка	57.	Хостел „ЦЕНТРУМ”, Железничка	30 особа	Стари Град
15.	Природно лечилиште „Горња Тречка”, Горња Тречка ББ	273 особа	Горња Тречка	58.	Хостел „СИЛВЕР ХОУСЕ”, др. Драгише Мишовића 73/1	12 особа	„3.децембар”
16.	УТП Морава АД Чачак „Здрављак”, Горња Тречка ББ	32 особе	Горња Тречка	59.	Хотел „Авенија”, Стоје тошића 12г		Кошутњак
17.	Приватни смештаји у Горњој Тречки 40 кућа	600 особа	Горња Тречка	60.	Етно насеље „Загине куће”, Мојсиње ББ		Мојсиње
18.	Кафана „Атомски цвет”, Горња Тречка ББ	40 особа	Горња Тречка	61.	Хотел „Тема нова”, Карађорђева 7	26 особа	Стари Град
19.	Хотел „ФОНТАНА”, Горња Тречка ББ		Горња Тречка	62.	Приватни смештај „Висећи мост”, Риђаге ББ	17 особа	Риђаге
20.	С.У.Р. „ИЗВОР”, Горња Тречка ББ	33 особа	Горња Тречка	63.	Приватни смештај (сеоски туризам), Прислоница ББ	12 особа	Прислоница
21.	Ресторан „Лазих”, Паковраће ББ	13 особа	Паковраће	64.	ОШ „Свети ђакон Авакум” Трнава ББ	590 особа	Трнава
22.	Вила „Петровић”, Парменац ББ	20 особа	Парменац	65.	ОШ „Владислав Петковић Дис” издвојено одељење Виљуша ББ		Виљуша
23.	Српска национална кућа „КНЕГИЊА” Парменац ББ	14 особа	Парменац	66.	ОШ „Владислав Петковић Дис” Жежевица ББ		Жежевица

24.	Угоститељски центар „БАБИЋ”, др. Драгише Мишовића бб	31 особа	Свети Сава	67.	ОШ „Владислав Петковић Дис” издвојено одељење Рајац ББ		Рајац
25.	СПЦ „КОЛОС”, Владана Шићевића ББ	15 особа	Свети Сава	68.	Предшколска установа „Пчелица” Слатина ББ	250 особа	Слатина
26.	Преноћиште „ЗДРАВЉЕ”, Слатинска бања ББ	11 особа	Слатина	69.	ОШ „Бранислав Петковић” Слатина ББ		Слатина
27.	Приватни смештај Маркићевић Оливера, Слатинска бања ББ	12 особа	Слатина	70.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Паковраће ББ	70 особа	Паковраће
28.	ОШ „Генерал Марко Ђ. Катанић”, Бресница ББ	1000 особа	Бресница	71.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Парменац ББ	100 особа	Парменац
29.	ОШ „Владислав Петковић Дис” Заблаће ББ		Заблаће	72.	ОШ „Божо Томић” издвојено одељење Рошци ББ	220 особа	Рошци
30.	Предшколска установа „Колибри” Др. Драгише Мишовића ББ	460 особа	Кулиновци	73.	ОШ „Танаско Рајић” издвојено одељење Трбушани ББ	120 особа	Трбушани
31.	ОШ „Свети Сава” Др. Драгише Мишовића 245		Атеница	74.	ОШ „Танаско Рајић” издвојено одељење Љубић ББ	180 особа	Љубић
32.	Спортака хала „Младост” Др. Драгише Мишовића 255	500 особа	Атеница	75.	Предшколска установа „Лептирић” Немањина ББ	160 особа	„3.децембар”
33.	Предшколска установа Мали капетан Немањина ББ	2090 особа	„3.децембар”	76.	Установа за дневни боравак деце, младих и одраслих са сметњама у развоју „Зрачак” Нушићева 24	770 особа	Парк
34.	ОШ „Милица Павловић” Епископа Никифора Максимовића 14	2200 особа	„3.децембар”	77.	ОШ „Филип Филиповић”, Светозара Марковића 68		Парк
35.	Медицинска школа Епископа Никифора Максимовића бр.8	930 особа	„3.децембар”	78.	ОШ „Свети Сава” Др. Драгише Мишовића 245		Свети Сава
36.	Предшколска установа „Пчелица” Слатина ББ	250 особа	Слатина	79.	Медицинска школа Епископа Никифора Максимовића бр.8	930 особа	„3.децембар”
37.	ОШ „Прељина” Драгана Бојовића 31	1380 особа	Прељина	80.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Милићевци ББ	20 особа	Милићевци
38.	ОШ „Прељина” издвојено одељење Прислоница ББ	210 особа	Прислоница	81.	ОШ „Степа Степановић” Горња Горевница ББ	90 особа	Горња Горевница
39.	ОШ „22. децембар” издвојено одељење Станчићи ББ	70 особа	Станчићи	82.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Овчар Бања ББ	100 особа	Овчар Бања

Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница	Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница
1	2	3	4	1	2	3	4
40.	ОШ „22. децембар” издвојено одељење Горња Трепча ББ	80 особа	Горња Трепча	83.	ОШ „Прелина” издвојено одељење Ракова ББ	120 особа	Ракова
41.	ОШ „22. децембар” Доња Трепча ББ	520 особа	Доња Трепча	84.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Миоковци ББ	40 особа	Миоковци
42.	Предшколска установа „Звончица” Мрчајевци ББ	790 особа	Мрчајевци	85.	Предшколска установа „Бурђевак” Пријевор ББ	70 особа	Пријевор
43.	ОШ „Татомир Анђелковић” Мрчајевци ББ		Мрчајевци	86.	ОШ „Божо томић” Пријевор ББ	930 особа	Пријевор
44.	Предшколска установа „Бубамара” Прелина ББ	190 особа	Прелина	87.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Вранићи ББ	20 особа	Вранићи
45.	Предшколска установа Мали капетан Немањина ББ	2090 особа	„3.децембар”	88.	ОШ „Вук Караџић” Цара Душана 25	2370 особа	Стари Град
46.	КК Борац, Бате Јанковића 112	1000 особа	Стари Град	89.	Економска школа, Господар Јованова 1		Стари Град
47.	Музичка школа „Др. Војислав Вучковић”, Цара Душана 25		Стари Град	90.	Дом ученика средњих школа, Учитељска 8		Стари Град
48.	Техничка школа, Цара Душана 20		Стари Град	91.	Гимназија Чачак, Жупана Страцимира 1	2310 особа	Стари Град
49.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Вранићи ББ	20 особа	Вранићи	92.	Предшколска установа „Бисери” Цигларска ББ	460 особа	Љубић Кеј
50.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Милићевци ББ	20 особа	Милићевци	93.	Предшколска установа „Младост” Книћанинова ББ	660 особа	Љубић Кеј
51.	ОШ „Степа Степановић” Горња Горевница ББ	90 особа	Горња Горевница	94.	ОШ „Танаско Рајић” Алексија Миленковића 5	1500 особа	Танаско Рајић
52.	ОШ „Танаско Рајић” издвојено одељење Трбушани ББ	120 особа	Трбушани	95.	ОШ „Ратко Митровић” Светогорска 44	1750 особа	Кошутњак
53.	ОШ „Танаско Рајић” издвојено одељење Љубић ББ	180 особа	Љубић	96.	Прехрамбено-угоститељска школа, Стоје Тошића ББ		Кошутњак
54.	Предшколска установа „Лептирић” Немањина ББ	160 особа	„3.децембар”	97.	Предшколска установа „Полетарац” Хајдук Вељкова бр.9	150 особа	Стари Град

Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница	Ред. Бр.	Назив објекта, адреса	Смештајни капацитет	Месна заједница
1	2	3	4	1	2	3	4
55.	ОШ „Бранислав Петковић” Слатина ББ		Слатина	98.	Установа за дневни боравак деце, младих и одраслих са сметњама у развоју „Зрчак” Нушићева 24	770 особа	Парк
56.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Паковраће ББ	70 особа	Паковраће	99.	ОШ „Филип Филиповић”, Светозара Марковића 68		Парк
57.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Парменац ББ	100 особа	Парменац	100	ОШ „Свети Сава” Др. Драгише Мишовића 245		Свети Сава
58.	ОШ „Божо Томић” издвојено одељење Рошци ББ	220 особа	Рошци	101	ОШ „Милица Павловић” Епископа Никифора Максимовића 14	2200 особа	„3.децембар”
59.	ОШ „Ратко Митровић” издвојено одељење Овчар Бања ББ	100 особа	Овчар Бања	102	Машинско-саобраћајна и уметничка школа Др. Драгише Мишовића 146		Кључ
60.	ОШ „Прељина” издвојено одељење Ракова ББ	120 особа	Ракова	103	Предшколска установа „Дечији гај”	280 особа	Лугови
61.	ОШ „Степа Степановић” издвојено одељење Миоковци ББ	40 особа	Миоковци	104	Школа за основно и средње образовање „1. новембар” Бул. Вука Караџића 9	540 особа	Палилула
62.	Предшколска установа „Ђурђевак” Пријевор ББ	70 особа	Пријевор	105	ОШ „Др. Драгиша Мишовић”, Бул. Вука Караџића 1		Палилула
63.	ОШ „Божо томић” Пријевор ББ	930 особа	Пријевор				

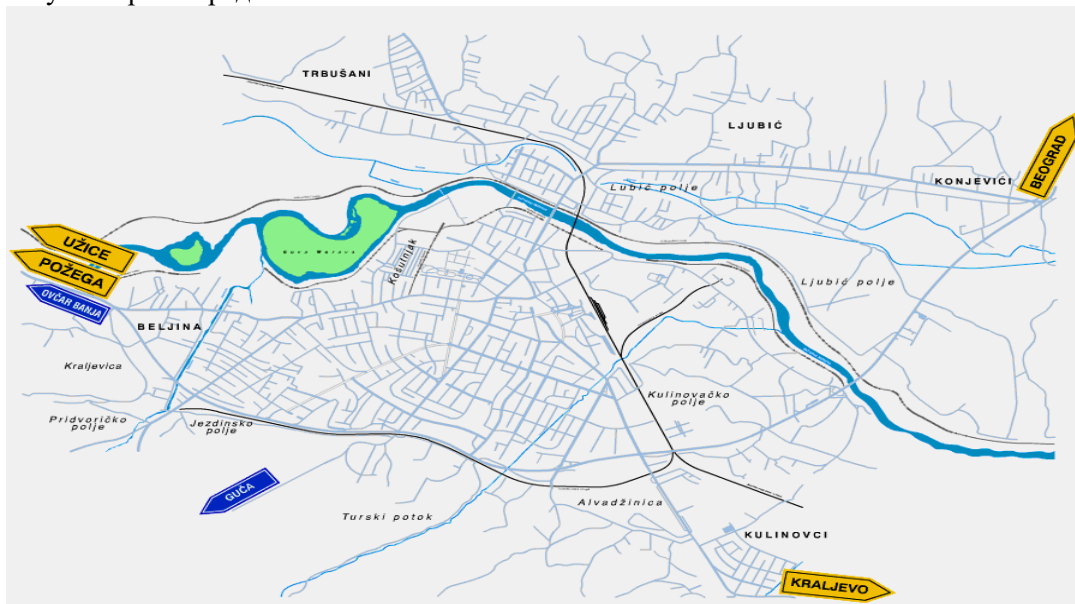
За подизање шаторских насеља (биваци) предвиђена су сва спортска игралишта (фудбалска, кошаркашка...) као и ливаде првенствено у државном и градском власништву.

Табела 11. Табеларни приказ терена за подизање бивак насеља

Ред. број	Насеље	Локација, (адреса)	Капацитет шаторског насеља
1	2	3	4
1.	МЗ Овчар Бања	Овчар Бања (Ауто камп)	2,5 хектара
2.	МЗ Стари Град	Фудбалски терен , Градски бедем	8000 м ²
3.	МЗ Стари Град	Фудбалски терен ФК БОРАЦ, Градски бедем бр.6	5850 м ²
4.	МЗ Палилула	Фудбалски терен ФК Слобода, Гаврила Принципа ББ	5850 м ²
5.	МЗ Љубић	Фудбалски терен ФК Полет, Алексија Миленковића ББ	5850 м ²
6.	МЗ Мрчајевци	Фудбалски терен ФК Орловац, 32210 Мрчајевци	5850 м ²
7.	МЗ Трбушани	Фудбалски терен ФК Полет, 32205 Трбушани	5850 м ²
8.	МЗ Бресница	Фудбалски терен ФК Рудар, 32213 Бресница	5850 м ²
9.	МЗ Коњевићи	Фудбалски терен ФК Јединство, 32123 Коњевићи	5850 м ²
10.	МЗ Горња Горевница	Фудбалски терен ФК Јединство, 32205 Горња Горевница	5850 м ²
11.	МЗ Прељина	Фудбалски терен ФК Младост, 32212 Прељина	5850 м ²
12.	МЗ Миоковци	Фудбалски терен ФК Миоковци, 32205 Трбушани	5850 м ²
13.	МЗ Слатина	Фудбалски терен ФК Слатина, 32224 Слатина	5850 м ²
14.	МЗ Заблаће	Фудбалски терен ФК Омладинац, 32223 Заблаће	5850 м ²
15.	МЗ Катрга	Фудбалски терен ФК Моравац, 32210 Катрга	5850 м ²
16.	МЗ Пријевор	Фудбалски терен ФК Пријевор, 32205 Трбушани	5850 м ²
17.	МЗ Трнава	Фудбалски терен ФК Спартак, 32102 Трнава	5850 м ²
18.	МЗ Атеница	Фудбалски терен ФК Малдост, Др. Драгише Мишовића бр.245	5850 м ²
19.	МЗ Парменац	Фудбалски терен ФК Парменац, 32102 Парменац	5850 м ²
20.	МЗ Прислоница	Фудбалски терен ФК Вујан, 32212 Прељина	5850 м ²
21.	МЗ Ракова	Фудбалски терен ФК Ракова, 32212 Прељина	5850 м ²
22.	МЗ Љубићски кеј	Фудбалски терен ФК Чачак 94, Приштинска бр.6	800 м ²
23.	МЗ Станчићи	Фудбалски терен ФК Будућност, 32215 Станчићи	5850 м ²
24.	МЗ Доња Трпача	Фудбалски терен ФК Задругар, 32215 Доња Трпача	5850 м ²
25.	МЗ Премећа	Фудбалски терен ФК Премећа, 32224 Премећа	5850 м ²
26.	МЗ Вујетинци	Фудбалски терен ФК Планинац, Вујетинци	5850 м ²
27.	МЗ Горичани	Фудбалски терен ФК Полет, 32224 Горичани	5850 м ²
28.	МЗ Лугови	Фудбалски терен ФК Лугови, Александра Савића бр. 11	5850 м ²
29.	МЗ Миоковци	Фудбалски терен ФК Стрелац, 32205 Миоковци	5850 м ²
30.	МЗ Жаочани	Фудбалски терен ФК Малба, 32224 Жаочани	5850 м ²
31.	МЗ Мојсиње	Фудбалски терен ФК Морава, 32210 Мојсиње	5850 м ²

13. Саобраћајно-технолошка инфраструктура

Слика 9. Путна мрежа града Чачка

Територија Града Чачка испресецана је мрежом друског и железничког саобраћаја, чији је распоред најчешће условљен природним условима. Највећи број путних праваца пружа се долинама речних токова скоро паралелно са железничким саобраћајем. То су обично путеви најбољег квалитета па су и ова подручја најбоље повезана. На другој страни јављају се подручја која имају отежане теренске услове и где је изградња саобраћајница отежана. Цело подручје је покривено великим бројем вештачких објеката, мостова, друмских и железничких, за које нису обезбеђене резервне конструкције, пропусти, потпорни зидови, па би њиховим рушењем било угрожено нормално функционисање саобраћаја.

Главне саобраћајнице које пролазе кроз Чачак су:

- магистрални пут М-5, који повезује град Чачак једним делом са Ужицом, а другим Чачак са Краљевом-Трстеником-Крушевцом и деље;
- магистрални пут М-22, који повезује град Чачак једним делом ка Београду, а другим са Краљевом-Рашкој и даље ка АП Косово и Метохија,
- (Гучки пут) који повезује Чачак са Гучом, Ивањицом и Сјеницом
- магистрални пут М-23, који повезује град Чачак преко Мрчајеваца са Книћом и Крагујевцем.

Табела 13. Дужина путева

ПУТЕВИ		Град (km)
Дужина путева-укупно		487
Савремени коловоз		397
Магистрални	укупно	64
	савремени коловоз	64
Регионални	укупно	87
	савремени коловоз	87
Локални	укупно	348
	савремени коловоз	246

Саобраћајнице које воде преко брдско-планинских подручја не пружају услове за континуиран и безбедан саобраћај. Слабије се одржавају и стање ових путева није најбоље.

Државни путеви I реда

Мрежу државних путева I реда града Чачка карактеришу:

- дуготрајност и «добро стање» коловозног застора, комфорни пројектни елементи ситуационог плана и подужног профила, у знатној мери обезбеђење претицајне и зауставне прегледности... (грађени су на основу пројектне документације, уз поштовање прописа), као и адекватно редовно одржавање;
- велико саобраћајно оптерећење, које је последица интензивног транзитног и изворно-циљног саобраћаја (на пример деоноца Чачак – Прељина, на којој просечан годишњи дневни саобраћај износи 14 500 воз/дан, што одговара саобраћајном оптерећењу аутопута);
- пролазак путних праваца кроз насеља без обилазница (Мрчајевци, Прељина, Бресница...), што, због интензивног транзитног саобраћаја, негативно утиче на безбедност саобраћаја;
- постојање дугих деоница у правцу (Прељина – Прислоница), односно веома прегледних (Паковраће, Међувршје...), погодних за развијање брзина знатно већих од дозвољених, што је узрок бројних саобраћајних несрећа на тим путним потезима;
- велики број прилазних путева и прикључака на државне путеве I реда, посебно у зонама насеља;
- екстремно велика угроженост (са тенденцијом раста) заштитних појасева државних путева I реда грађењем, већином, пословно-стамбених објеката, посебно у подручјима насеља;
- саобраћање знатног броја пешака, пољопривредних машина и бициклиста (и поред временски дефинисаних ограничења саобраћаја на магистралним државним путевима I реда), већином у околини насеља;
- деоница пута М5 (од Парменца до Прељине) пролази кроз градско ткиво са великим бројем раскрсница у нивоу без обезбеђене потребне прегледности, тако да не врши првобитну улогу обилазнице, већ представља најкритичнију деоницу у смислу безбедности саобраћаја;
- незадовољавајуће стање путних објеката на државном путу I реда М5, у смислу трајности (мост у Чачку, на реци Западној Морави и надвожњак преко Р226),

неусклађености са прописима (неосветљеност тунела у Међувршју), као и угроженост стабилности тунелског свода услед појаве подземних вода (тунел у Међувршју);

- укрштаји са пругама су денивелисани, као и са неким државним путевима ИИ реда (Р226);
- саобраћајно неадекватно решене површинске раскрснице (Бељина,...).

Државни путеви II реда

Мрежу државних путева II реда града Чачка карактеришу:

- већим делом грађење без пројектне документације, односно формирање коловозних конструкција уграђивањем тампонског па асфалтног слоја преко постојећих макадамских путева без формирања постелице, задржавајући, са прописима неусклађене, пројектне елементе ситуационог плана и подужног профила;
- знатно прекорачење пројектног периода, односно застарелост, јер су државни путеви II реда са савременим коловозним застором у оптицају и преко педесет година;
- «просечно стање» коловозног застора уз одржавање које се своди на санирање ударних рупа, односно делимичну замену хабајућег слоја, што даје краткотрајне ефекте, јер се не отклањају узроци оштећења: недовољна носивост «постелице» и доњих носећих слојева, као и неефикасна евакуација површинских вода путним каналима;
- интензивна појава клизишта на брдско-планинским државним путевима II реда (Р117, Р276-од Цагања према Каблару, Р227-а), без озбиљних захвата на њиховом санирању;
- пролазак кроз насељена места (Р226: Заблаће, Слатина...), што има за последицу интензиван транзитни саобраћај са негативним утицајем на безбедност саобраћаја;
- велика угроженост (са тенденцијом раста) заштитних појасева државних путева II реда грађењем, већином, пословно-стамбених објеката, посебно у подручјима насеља;
- велики број, већином непрописно изграђених (без обезбеђене потребне прегледности), прилазних путева и

прикључака на државне путеве II реда, посебно у зонама насеља.

- непостојање поузданих подака о саобраћајном оптерећењу државних путева II реда, јер није организовано систематско бројање саобраћаја.

Градски путеви

Мрежу општинских - градских путева карактеришу:

- грађење без пројектне документације, односно формирање коловозних конструкција уграђивањем тампонског, па асфалтног слоја преко постојећих макадамских путева без формирања постелице, задржавајући, са прописима неусклађене, пројектне елементе ситуационог плана и подужног профила;
- појаву оштећења знатно пре истека пројектног периода, уз оцену стања хабајућих слојева као «**просечно**» до «**врло лоше**»;
- одржавање се своди на санирање ударних рупа и интензивну замену, односно поновно постављање вертикалне сигнализације, због изузетно неодговорног односа локалног становништва према саобраћајним знацима (оштећења, крађе...);
- лоше стање путних канала, чиме је онемогућена евакуација површинских вода, што је један од основних узрока краткотрајности коловозних конструкција;
- појава клизишта на брдско-планинским општинским путевима (ЛЗ22, ЛЗ02, ЛЗ05, ЛЗ08, ЛЗ29), без озбиљних захвата на њиховом санирању;
- умањена потребна прегледност, јер растиње поред путева знатним делом залази у слободан, па и у саобраћајни профил;
- заштитни појасеви градских путева су већим делом очувани, осим у насељима;
- непостојање података о саобраћајном оптерећењу градских путева, јер није

организовано систематско бројање саобраћаја.

Некатегорисани путеви

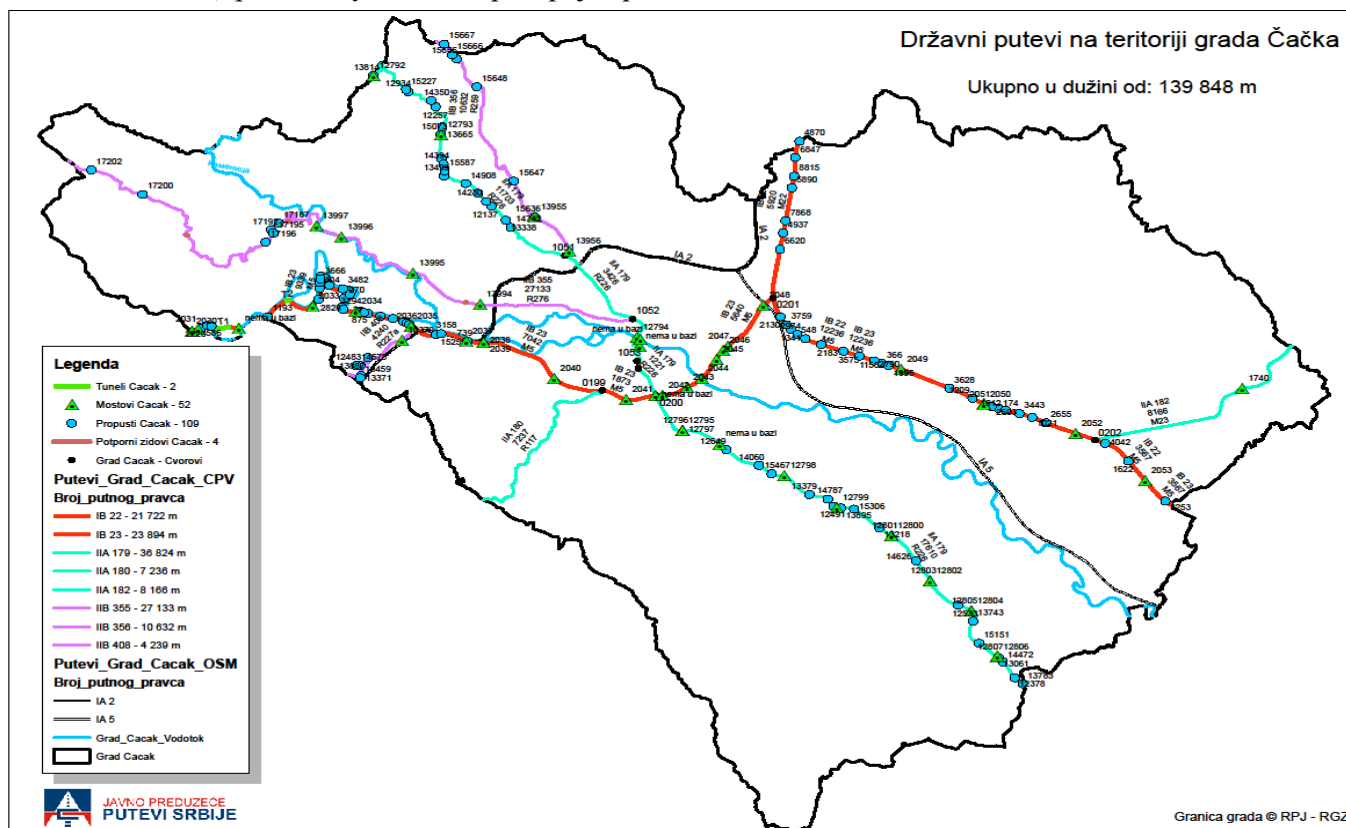
Путну мрежу асфалтираних некатегорисаних путева града Чачка карактеришу:

- грађење без пројектне документације, односно грађење коловозних конструкција преко постојећих макадамских или земљаних путева без формирања постелице, задржавајући, са прописима неусклађене, пројектне елементе ситуационог плана и подужног профила;
- недовољна ширина коловоза (најчешће три метра), без изграђених проширења за мимоилажење;
- појаву оштећења знатно пре истека пројектног периода, уз оцену стања хабајућих слојева као «**просечно**» до «**врло лоше**».

Опремљеност путне мреже зависи од категорије путних праваца:

- државне путеве I реда карактерише опремљеност вертикалном и хоризонталном сигнализацијом, уз адекватно редовно одржавање;
- државне путеве II реда карактерише опремљеност вертикалном сигнализацијом, док се хоризонтална сигнализација своди на раздельне подужне линије, а редовно одржавање се своди на повремену обнову хоризонталне сигнализације на појединим путним правцима и честу замену оштећених, односно поновно постављање саобраћајних знакова.
- општинске путеве карактерише делимична опремљеност вертикалном сигнализацијом (већином на раскрсницама), уз интензивну замену, односно поновно постављање вертикалне сигнализације, због изузетно неодговорног односа локалног становништва према саобраћајним знацима (исписивање графита, оштећења, крађе...).

Слика 10. Државни путеви на територији града Чачка

Железничку мрежу на територији града Чачка сачињава пруга Сталаћ – Краљево – Чачак – Пожега. Железнички правац даље из Краљева једним делом води ка Сталаћу и Крушевцу до Ниша, а други део од Краљева преко Рашке ка АП Косово и Метохија. Други правац (Чачак – Пожега) повезује овај део са најважнијом пругом Београд – Бар. Због присутности клисура на овом подручју, доста мостова, тунела, вијадукта и сл. железнички саобраћај је доста осетљив. Безбедост саобраћаја је веома угрожена због већег броја укрштаја у нивоу, индустријских колосека са путним правцима, од којих је само један снабдевен светлосном сигнализацијом (укрштај са улицом Кнеза Милоша).

Пружни коридор старе пруге Чачак-Горњи Милановац је екстремно угрожен грађењем, већином, пословних и стамбених објеката, као и коришћењем коридора за друмски саобраћај са

великим бројем прилазних путева прикључених на те саобраћајнице (изграђеним у склопу пружног коридора, нпр. улица браће Ковачевић).. Такође, треба оценити да је садашње стање и ниво одржавања пруга и стање колосека веома лоше.

Терминали за робни рад као засебне целине не постоје. Развој економских потенцијала у знатној мери зависи од саобраћајне инфраструктуре. Ефикасан систем транспорта роба железницом подразумева организовање терминала за робни рад довољних капацитета. У циљу изградње таквог терминала неопходно је обезбедити локацију минималне површине од десет хектара, уз близину значајног путног правца. Такви услови могу бити испуњени у зони железничке станице «Пријевор», након изградње ауто-путног правца Е763.

Табела 14. Дужина железничке пруге

ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА	
Дужина пруге-укупно	56 km
Дужина пруге-кроз градски део	36 km
Број железничких станица	5
Број тунела	7
Дужина тунела	3,48 km

Железничке станице на територији града Чачка налазе се на следећим локацијама: МЗ Мршинци, МЗ Заблаће, главна железничка

станица у близини центра града, МЗ Пријевор и МЗ Овчар Бања.

У погледу броја и дужине тунела то су следеће локације:

1. Видова - 70,6 м
2. Овчар Бања I - 915,8 м
3. Овчар Бања II - 131 м
4. Заграђе - 930,1 м
5. Каблар I - 371,5 м
6. Каблар II А - 742,1 м
7. Каблар II Б - 319,5 м

Мостови који повезују железничке правце, вијадукти и њихова дужина су: мостови преко реке Запада Морава (код хале КК Борац - дужине 130 м, код бране Међувршје – дужине 196 м и преко магистралног пута – дужине 142,3 м), мост преко реке Каменице у МЗ Пријевору дужине 33 м, вијадукт у МЗ Љубић – дужине 226 м и вијадукт у станици Овчар Бања – дужине 171 м.

Аеродром у Прељини се, с обзиром на близину привредних центара и државних путева првог реда (М5, М22, М23, планирани ауто-пут и Е763 и Е761), уз одговарајуће метео-факторе , налази на стратешки изузетно повољној локацији. Регистрован је као спортско-рекреативни аеродром, са школом летења и центром за производњу и репарацију лаких ваздухоплова. Заштитна зона аеродрома је релативно добро очувана.

14. Индустијска зона (врсте индустрије)

Чачанску привреду карактерише широк спектар привредних делатности. Заступљена је широка палета индустријских производа из области металопрераде и прераде неметала, прехрамбене индустрије, прерада целулозе, текстилне индустрије као и робе широке потрошње. На територији града Чачка значајно место заузима наменска индустрија компаније „Слобода“ .

У области хемије и неметала у Чачку се производе разне врсте лепкова, боја и заштитних средстава за метал и дрво, кућна хемија и разни други производи. Индустрија текстила, коже и

обуће за сада су то послови вршеља услуга али и мањи број малих фабрика одеће и обуће. Значајан број малих и средњих предузећа се бави прерадом дрвета која је условљена набавком сировина које долазе са других територија, јер је ниска заступљеност шума у Чачку и низак квалитет дрвета.

До недавно, грађевинарство Чачка су карактерисали велики индустријски системи као што су фабрике „Ратко Митровић“ и „Хидроградња“. Међутим сад је развијен велики број малих грађевинских фирми из области нискоградње и високоградње.

У области прераде пољопривредних производа и прехрамбене индустрије која заузима значајно место у Чачанској индустрији постоје предузећа за прераду кромпира, шумских плодова, сладара, јаких алкохолних пића и др. Пољопривредна и производна предузећа чине 35 % активних привредних друштава. Данас на територији града Чачка постоји и велико број малих пекара, кланица и хладњача које се баве откупом и складиштењем пољопривредних производа.

У структури предузећа, најбројнија су предузећа из области трговине, саобраћаја, пословних и осталих услужних делатности (око 65% од укупног броја предузећа). Трговинска предузећа, као најзаступљенија по броју регистрованих друштава, чине трговину на велико и мало. Трговина на велико је заступљена са 82%, а трговина на мало са 18% од укупног броја трговинских предузећа. Посебан удео чине предузећа која се баве продајом возила, делова и пратећих програма (12% од укупног броја трговинских предузећа). Поред трговинских предузећа регистрованих на подручју града Чачка, своје место и интерес нашли су велики трговински ланци као што су Интерекс, Рода центар, Темпо, Идеа и др...

Табела 15. Списак индустријских зона и паркова

Редни број	Назив локације	Површина (m ²)		Власништво (%)		Расположива комунална инфраструктура
		Укупно	Расположиво	Приватно	Државно	
1.	Еколошки индустријски парк ТЕХНОС	70.000	70.000		100	Локација комплетно инфраструктурно опремљена
2.	Љубић поље 1	330.000	330.000	100		Локација комплетно инфраструктурно опремљена
3.	Љубић поље 2	1.100.000	1.100.000	95	5	Локација комплетно инфраструктурно опремљена
4.	ФРА	112.600	112.600	10	90	Локација комплетно инфраструктурно опремљена

Град Чачак је регионални центар који има локационе погодности за развој већих индустријских погона у долини З. Мораве у оквиру Западно-моравског појаса (Крушевац, Трстеник, Краљево, Чачак, Лучани, Пожега). Главна индустријска зона града Чачка смештена је у близини градског језгра на удаљености око 1000m око које протиче река Западна Морава и кроз коју пролази индустријски колосек. Главна индустријска зона града директно је повезана са магистралним путем М-5 (Е-763) Београд-Ужице. У њој послују следећа предузећа:

- Хемијска индустрија 1. мај,
- „НИС” А.Д. Нови Сад,
- ЈКП „Комуналац“,
- ЈКП „Паркинг сервис“,
- ЈКП "Градско зеленило",
- NT Volero Доо Чачак,
- Фабрика резног алата Чачак,
- „Доминго“ Доо Чачак,
- Спонит Доо Чачак.

Табела 16. Списак компанија смештених у индустријским зонама/парковима

Редни број	Назив компаније	Делатност	Назив индустријске зоне/парка
1.	Фабрика хартије Божо Томић	Производња папира	Постојећа градска индустријска зона
2.	Аутопревоз Чачак	Превоз путника у градском, приградском и међународном саобраћају	Комерцијална градска зона
3.	Путеви АД Чачак	Грађевина	Постојећа градска индустријска зона
4.	СДЕ F ДОО Београд пословна јединица Чачак	Трговина на велико и мало	Прељина
5.	Рода центар Чачак	Трговина	Кружни пут око Чачка
6.	ВАРЕКС	Хемијска индустрија	Коњевићи
7.	ЈКП „Комуналац“	Јавно комунално предузеће за одржавање чистоће и пијаца (сакупљање отпада који није опасан)	Постојећа градска индустријска зона
8.	ЈКП „Паркинг сервис“	Услуге у друмском саобраћају, остали инсталациони радови, бојење и застакљивање и превоз робе у друмском саобраћају	Постојећа градска индустријска зона
9.	„НИС ” А.Д. Нови Сад	Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса	Постојећа градска индустријска зона
10.	Унипромет	Производња и уградња челичне заштитне ограде за путеве, производња и уградња мостовских ограда, производња и уградња сигналне опреме и производња других металних производа	Кружни пут око Чачка
11.	ЈКП "Градско зеленило" Чачак	Услуге уређења и одржавања околине	Постојећа градска индустријска зона
12.	ЈКП „Водовод“ Чачак	Производња и дистрибуција воде, изградња и одржавање водоводне и канализационе мреже, санитарна контрола, уклањање отпадних вода и изградња цевовода	Кружни пут око Чачка (Бељина)
13.	INTEREX Чачак	Трговина	Прељина
14.	NT Volero Доо Чачак	Дистрибуција алкохолних и безалкохолних пића	Постојећа градска индустријска зона
15.	„Доминго“ Доо Чачак	Трговина керамиком, гвожђем и водоводних инсталација	Постојећа градска индустријска зона

Табела 17. Показатељ кретања предузећа по делатностима

Број привредних друштава		Назив делатности			
		Прерађивачка индустрија - %	Пољопривредно прехрамбена индустрија - %	Трговина - %	Услугне делатности - %
2002 година	1863	43,9	3,6	38,9	13,6
2008 година	1413	26,37	9,01	42,89	21,73

Захваљујући повољном географском положају, Чачак има идеалну основу за ефикасну дистрибуцију роба и услуга, велики број дистрибутивних ланаца препознао је Чачак као идеално место за изградњу својих центара и пласман услуга на подручју овог региона и шире (Апатинска пивара, Apatinska pivara, Coca-cola, Pepsi, Delta, MDinternacional, (Henkel i C-proizvod) BAT, Philip Morris, Nestle Delta sladoledi, Frikom...). Развијеност сектора малих и средњих предузећа у граду Чачку у складу је са залагањем за структурно прилагођавање домаће привреде тржишним привредама земаља Европске Уније.

Према подацима Агенције за привредне регистре из 2008. год. у Чачку је било регистровано 1413 привредних друштава и 4720 предузетничких радњи.

Укупна прерађивачка индустрија упошљава 45% од укупног броја запослених, док трговина упошљава око 19% радника. На територији града Чачка постоји више пословних удружења. Основна асоцијација привредних субјеката је организациона јединица Привредне коморе у Чачку и 4 пословна удружења: ПУ „Градац 97“, ПУ „Унија Чачак 2000“, Опште удружење предузетника Чачак и Удружење женског предузетништва „Надежда Петровић“ Чачак, као и 20 удружења пољопривредника и сточара. Проблеми у мрежи насеља су везани за становништво, за привреду, за опремљеност насеља, за мрежу центара и њихову функционалну повезаност.

Табела 18. Број предузећа по делатности и величини

Назив делатности	Број предузећа				Удео у укупном броју %			
	Велика	Средња	Мала	Укупно	Велика	Средња	Мала	Укупно
Укупно	8	47	1358	1413	0,56	3,16	96,28	100
Пољопривреда и сточарство	/	2	52	54	/	0,14	3,68	3,85
Вађење руде и камена	/	/	6	6	/	/	0,42	0,43
Производња и прерада воћа, поврћа, житарица и животиња	/	4	64	68	/	0,28	4,53	4,85
Производња текстилних производа, одеће и предмета од коже	/	3	21	24	/	0,21	1,49	1,71
Прерада дрвета, производња папира, картона и штампа	1	3	74	78	0,07	0,21	5,24	5,56
Производња хемијских производа и производа од пластике	/	3	42	45	/	0,21	2,97	3,21
Производња опеке и бетона	/	1	13	14	/	0,07	0,92	1,00
Производња од метала и неметала, машина, електричних апарата, саобраћајна средства	2	11	77	90	0,14	0,78	5,45	6,35
Остала прерађивачка индустрија	1	/	48	49	0,07	/	3,40	3,50
Сакупљање, прерађивање и	/	1	3	4	/	0,07	0,21	0,29

дистрибуција воде									
Грађевинарство	1	1	66	68	0,07	0,07	4,67	4,85	
Трговина	/	9	597	606	/	0,64	42,2	42,4	
Хотели и ресторани	/	2	14	16	/	0,14	0,99	1,14	
Саобраћај и везе	1	1	136	138	0,07	0,07	9,62	9,84	
Финансијско посредовање	1	/	3	4	0,07	/	0,21	0,29	
Активности у вези са некретностима и пословне активности	/	2	105	107	/	0,14	7,43	7,63	
Образовање и здравствене услуге	/	2	18	20	/	0,14	1,27	1,43	
Остале услужне активности	1	2	19	22	0,07	0,14	1,34	1,71	

Од укупног броја предузећа 96% чине мала предузећа док велика и средња предузећа чине свега 4%.

III ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ЗА 2017. ГОДИНУ ВОДЕ I РЕДА

Систем за заштиту од поплава-сектори, деонице, заштитни водни објекти, штићена поплавна подручја и критеријуми за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од спољних вода и загушења ледом

Сектор	Назив сектора Опис и дужина система за заштиту од поплава			
Ознаке деонице	Опис деонице	Заштитни водни објекти на којима се спроводе мере одбране од поплава	Критеријуми за увођење мера одбране од поплава	Штићено поплавно подручје
	Водоток Назив Дужина система за заштиту од поплава	1. 2.	В Водомер (Р)-РХМЗ-а. (Л)-локација: л-летва, лим-лиминграф. д-дигитално и-Таб 1. ив-Таб 2: „0“ –кота нуле	Касета Регулисано подручје Чвор Дужина система за заштиту од поплава Општина

ЧАЧАК-ПОЖЕГА-УЖИЦЕ				
М.13.	Западна Морава и притоке: Чемерница, Бјелица, Скрапеж и Ђетиња 62.10 км Бране „Међувршје“, „Овчар бања“, „Голи камен“, „Врутци“, „Младост“ и „Градска брана“			
М.13.1.	Западна Морава, Чемерница, Каменица код Чачка 36.35 км	1. Десни насип уз Западну Мораву кроз Чачак, 5.09 км са** регулисаним коритима од ушћа у Западну Мораву: Атеничке реке 1.44 км, Лозничке реке 2.73 км и Лупњаче 2.20 км, укупно 11.46 км	В Западна Морава: Чачак (Р): л. д. ив. „0“ 234.04 ВВ 460 (13.05.1965.) РО 350 237.54 ВО 450 238.54 МВ Q 1% = 140 м³/с	„Чачак 1“ Затворена касета 11.46 км ЧАЧАК
		2. Леви насип уз Западну Мораву од ушћа Чемернице до бране „Парменац“, 12.68 км		„Чачак 2“ Затворена касета 18.98 км

		3. Десни насип уз Чемерницу од ушћа у Западну Мораву до ушћа Дучине. 6.30 км	В Чемерница: Коњевићи (Л): л. „0“ 229.66 ВВ РО 250 232.16 ВО 400 233.66	ЧАЧАК
		4. Леви насип уз Чемерницу од ушћа у Западну Мораву до Прељине 5.30 км		„Балуга“ Затворена касета 5.30 км ЧАЧАК
		5. Регулисано корито Каменице од ушћа у Западну Мораву 0.61 км	В Каменица: Пријевор РО испуњено минор корито уз даљи пораст ВО ниво на 0.50 м испод круне мајор корита уз даљи пораст МВ Q 1% = 268 m ³ /s	„Пријевор“ Регулисано подручје 0.61 км ЧАЧАК
М.13.2.	Западна Морава Брана „Младост“	1. Брана „Младост“ са сегментним уставама на Западној Морави у Чачку Управљање према Елаборату за одржавање, експлоатацију, управљање и одбрану од поплава	Карактеристичне коте 235.50 круна бетонског прага 238.50 прелив (круна сегментне уставе)	„Младост“ ЧАЧАК
М.13.3.	Деспотовица код Горњег Милановца 11.68 км	1. Десни насип и регулисано корито Деспотовице у Горњем Милановцу 5.84 км	РО ниво у ножици насипа ВО ниво на 1.00 м испод круне насипа уз даљи пораст МВ Q 1% = 121 m ³ /s	„Горњи Милановац 1“ Регулисано подручје 5.84 км ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ
		2. Леви насип и регулисано корито Деспотовице у Горњем Милановцу 5.84 км		„Горњи Милановац 2“ Регулисано подручје 5.84 км ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ
М.13.4.	Западна Морава Брана „Међувршје“	1. Брана са акумулацијом „Међувршје“ на Западној Морави	Према Елаборату за одржавање, експлоатацију, управљање и одбрану од поплава	„Међувршје“ ЧАЧАК
М.13.5.	Западна Морава Брана „Овчар бања“	1. Брана са акумулацијом „Овчар бања“ на Западној Морави	Према Елаборату за одржавање, експлоатацију, управљање и одбрану од поплава	„Овчар бања“ ЧАЧАК

М.13.6.	Бјелица код Лучана и Гуче 6.59 км	1. Регулисано корито Бјелице кроз Лучане 3.40 км	РО ниво у круни минор корита ВО ниво на 1.00 м испод круне мајор корита уз даљи пораст МВ Q 1% = 277 m ³ /s	„Лучани“ Регулисано подручје 3.40 км ЛУЧАНИ
		2. Регулисано корито Бјелице кроз Гучу 3.19 км	РО ниво у круни минор корита уз даљи пораст ВО ниво на 0.50 м испод круне мајор корита уз даљи пораст МВ Q 1% = 277 m ³ /s	„Гуча“ Регулисано подручје 3.19 км ГУЧА
М.13.7.	Црновршки поток Брана „Голи камен“	1. Брана са акумулацијом „Голи камен“ на Црновршком потоку, левој притоци Вучковице (лева притока Бјелице) Простор за пријем поплавног таласа 100.000 m ³	Карактеристичне коте 538.40 прелив/нормални ниво 539.60 прелив (круна сегментне уставе) 541.00 круна бране	„Голи камен“ ЛУЧАНИ
М.13.8.	Скрапеж код Пожеге 5.48 км	1. Десни насип уз Скрапеж кроз Пожегу 2.42 км	РО ниво у ножици насипа ВО ниво на 1.50 м испод круне насипа уз даљи пораст МВ Q 1% = 367 m ³ /s	„Пожега 1“ Регулисано подручје 2.42 км ПОЖЕГА
		2. Леви насип уз Скрапеж кроз Пожегу 3.06 км		„Пожега 2“ Регулисано подручје 3.06 км ПОЖЕГА
М.13.9.	Ђетиња код Ужица 2.00 км	1. Регулисано корито Ђетиње кроз Ужице 2.00 км	РО ниво у круни минор корита ВО ниво на 1.00 м испод круне мајор корита уз даљи пораст МВ Q 1% = 173 m ³ /s	„Ужице“ Регулисано подручје 2.00 км УЖИЦЕ

M.13.10.	Ђетиња Брана „Градска брана“	1. Брана „Градска брана“ са уставама на Ђетињи у Ужицу Управљање у складу са Одлуком о управљању објекта Градске бране на Градској плажи („Сл. лист града Ужица“ број 15/10 од 24. јуна 2010. године), према којој су две уставе стално спуштене (фиксне), а осталих пет су максимално подигнуте осим за време купалишне сезоне од 10. јуна до 16. септембра текуће календарске године	Карактеристичне коте 406.00 прелив 408.80 круна устава	„Градска брана“ УЖИЦЕ
M.13.11.	Ђетиња Брана „Врутци“	1. Брана са акумулацијом „Врутци“ на Ђетињи десној притоци Западне Мораве Неприкосновени простор за пријем поплавног таласа 13.300.000 m ³ Евакуација великих вода се врши према пројекту коришћења бране и акумулације водопривредног система „Врутци“	Карактеристичне коте 621.30 нормални ниво 627.00 прелив 630.00 круна бране	„Врутци“ УЖИЦЕ

Напомена: Заштитни водни објекти означени са ** који се налазе уз воде II реда, а којима се формира заштитна касета око брањеног подручја, са водним објектима уз воде I реда чине функционалну целину заштите брањеног подручја од поплава од спољних вода I реда.

Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, руковалац одбране од поплава на мелиорационом подручју, његов заменик и помоћник, руководилац хидромелиорационог система и његов заменик

ВОДНО ПОДРУЧЈЕ	МЕЛИОРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ	ЈАВНО ВОДОПРИВЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА МЕЛИОРАЦИОНОМ ПОДРУЧЈУ ЗАМЕНИК	ОЗНАКА ХИДРОМЕЛИОРАЦИОНОГ СИСТЕМА (ХМС)
„МОРАВА“	„ЗАПАДНА МОРАВА“	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, Булевар уметности 2а, Нови Београд тел. 011/311-9400, 311-9402, 201-3382, факс 011/311-9403 E-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com РУКОВОДИЛАЦ: Јованка Ћирковић, моб.064/840-4111, E-mail: jovanka.cirkovic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК: Иван Петровић, моб.064/840-2101, E-mail: ivan.petrovic@srbijavode.rs	ЗМ 1.

Систем за заштиту од поплава – хидромелиорациони системи, територијална припадност цицтема, дужина каналске мреже, реципијент, евакуациони објекти и критеријуми и услови за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода

- Мелиорационо подручје „Западна Морава“

ХМС: ЗМ 1.

Ознака ХМС	Хидромелиорациони систем (ХМС)	Територијална припадност системи Катастарска општина (КО)	Дужина каналске мреже (ДКМ) (m)	Реципијент	Евакуациони објекат	
					Гравитацион и испуст (ГИ)	Црна станица (ЦС)
ЗМ 1.	Чачак	Љубић, Трбушани, Пријевор, Коњевићи, Љубићска Балуга, Станчићи, Горња Трпача, Доња Трпача, Остра, Мојсиње, Доња Горевница, Мрчајевци, Бресница, Бечањ и Катрга	36.000	Западна Морава. Чемерница	+	+

IV ВОДОТОКОВИ II РЕДА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ

Све воде на територији Чачка припадају сливу Западне Мораве. Територија града Чачка је богата површинским водама које се деле на воде I реда и воде II реда на основу утврђених критеријума, и то: положаја водотока у односу на државну границу, величине и карактеристике слива, режима и карактеристика водотока са аспекта коришћења вода, заштите вода и заштите од штетног дејства вода.

На основу Одлуке о утврђивању пописа вода I реда које је донела Влада Републике Србије 04.11.2010. године у воде I реда на територији града Чачка спадају: река Западна Морава, Чемерница, Каменица и

Дичина. Све површинске воде које нису утврђене као воде I реда сматрају се водама II реда у које се на територији града Чачка сврставају Атеничка, Бања, Бресничка, Буковац, Жутаја, Жежевачка, Карача, Липничка, Лозничка, Лупњача, Мршиначка, Островска, Слатинска, Трнавска, Растока, Велики поток, Дубоки поток и др. На територији града Чачка, Западна Морава је на четири места преграђена бранама иза којих су формирана вештачка језера: језеро Међувршје, Овчарско - Кабларско језеро, језеро Парменац, језеро у самом граду изграђено је у оквиру Спортског Центра "Младост".

Хидролошке карактеристике (Рачунске кише). Као основ за одређивање меродавних рачунских киша за разматране сливне површине коришћене су зависности висина кише – трајање кише – повратни период (ХТП) за станицу Пожега и висине дневних киша на девет падавинских станица.

Табела 19. Рачунске кише кратког трајања на главној метеоролошкој станици Пожега

Трајање кише (мин)	Вероватноћа превазилажења		
	5%	2%	1%
	Висина кише (мм)		
60	42.5	53.1	61.8
120	49.0	60.7	70.4
180	52.6	65.0	75.3
360	57.1	69.9	80.5
720	60.2	72.8	83.4
1440	69.8	85.0	97.8

Табела 20. Подаци о падавинама са меродавних метеоролошких станица

Падавинска станица		Вероватноћа превазилажења		
		5%	2%	1%
		Висина кише (мм)		
К1	Рудник	83.7	96.2	105.7
К2	Љутице	74.0	89.9	103.2
К3	Коштунићи	72.2	82.7	90.6
К4	Г. Добриња	72.3	86.8	98.8
К5	Пожега*	71.2	84.1	92.7
К6	Гуча	82.0	99.7	114.4
К7	Катрга	61.1	72.1	81.2
К8	Врдила	77.2	93.0	105.3
К9	Краљево	78.7	93.1	103.8

Најважније и најдуже леве притоке Западне Мораве су: Бресничка река (17 км), Островачка река (14 км) итд. Са десне стране у Западну Мораву се уливају реке чија се изворишта налазе на обронцима Овчара и Јелице, а најдуже су: Жежевичка река (13 км), Атеничка река (5 км), Трнавска река (6 км), Слатинска река (10 км) итд.

Катастрофално високе воде на једној реци зависе од читавог низа фактора који се међусобно условљавају и допуњују. Њихов утицај на формирање поплавног таласа може бити директан и индиректан. Директни узроци поплава најчешће су: падавине (киша и снег), појава леда на рекама, стање водостаја у време његовог пораста, меандрирање тока, појава клизишта и појава коинциденције великих вода. Као најважнији индиректни узроци поплава могу се навести следећи: величина и облик слива, густина речне мреже, рељеф и његове карактеристике, засићеност земљишта водом, стање водостаја подземних вода, степен пошумљености и начин обрађивања пољопривредних површина у сливу, људски фактор, односно непридржавање одређених прописа, нередовно и недовољно пажљиво чишћење наноса у рекама и акумулацијама, недовољно одговарајућих одбрамбених насипа, обала и утврда и промена климе на нашем географском подручју.

1. Списак већих река и потока на територији града Чачка са карактеристикама

Табела 21. Списак већих река и потока на територији града Чачка

Редни број	Река/Поток	Профил	Положај тока	Површина слива	Дужина L (km)
1.	Моравиште	Западна Морава	десна	22,0	13,6
2.	Дубоки	Западна Морава	десна	20,9	11,5
3.	Слатинска	Западна Морава	десна	13,9	11,5
4.	Липничка	Западна Морава	десна	19,7	12,9
5.	Јежевачка	Западна Морава	десна	27,9	14,0
6.	Карача	Западна Морава	десна	19,8	11,1
7.	Трнавска	Западна Морава	десна	13,3	9,74
8.	Атеничка	Западна Морава	десна	16,3	10,3
9.	Лозничка	Западна Морава	десна	7,88	7,87
10.	Придворица	Западна Морава	десна	13,7	7,88
11.	Парменац	Западна Морава	десна	3,32	3,66
12.	Виноградина	Западна Морава	десна	2,39	3,56
13.	Грахориште	Западна Морава	десна	2,79	2,34
14.	Виноградина	Западна Морава	десна	1,97	3,45
15.	Каменица	Западна Морава	лева	214	53,3
16.	Асановац	Западна Морава	лева	3,98	3,83
17.	Врнчанска	Западна Морава	лева	14,3	8,48
18.	Папратишка	Западна Морава	лева	14,1	9,33
19.	Каменица	Западна Морава	лева	179	39,7
20.	Чемерница	Западна Морава	лева	626	56,1
21.	Дичина	Чемернице	лева	212	41,6
22.	Бања	Западна Морава	лева	26,3	14,3
23.	Островка	Западна Морава	лева	31,8	15,0
24.	Жујевац	Западна Морава	лева	78,9	20,7
25.	Бресница	Западна Морава	лева	53,3	7,87

На основу извршених хидролошких анализа у домену параметарске хидрологије приказани су протицаји значајнијих водотокова на територији града Чачка.

Табела 22. Протицај значајних водотокова добијених на основу анализа параметарске хидрологије

Слив	Река	А (км ²)	Вероватноћа превазилажења			
			5%	2%	1%	
Q (м ³ /с)						
1.	S02	Јездинска	13.19	33.0	47.3	60.5
2.	S01	Лозничка	5.73	13.2	18.7	23.8
3.	S03	Атеничка	13.03	16.9	24.5	32.1
4.	S04	Трнавска	6.17	8.3	12.0	15.7
5.	S05	Карача	10.36	14.7	21.3	27.7
6.	S06	Јежевачка	23.20	24.8	36.6	48.6
7.	S07	Липничка	10.36	15.2	21.8	28.2
8.	S08	Слатинска	12.08	18.3	26.1	33.7
9.	S09	Мрсиначка	6.58	9.9	14.0	18.0
10.	S18	Мрсаћка	61.06	60.0	86.7	112
11.	S19	Велики поток	8.35	11.1	15.9	20.5
12.	S16	Градинац	9.58	15.1	21.5	27.5
13.	S17	Лађевачка	15.76	23.8	34.1	44.1
14.	S20	Бресница	53.26	51.4	73.1	94.3
15.	S11	Буковац	10.63	19.2	27.0	34.4
16.	S12	Островка	31.85	46.9	67.1	86.7
17.	S13	Бања	24.26	26.2	38.2	50.3
18.	S15	Каменица/Пријевор (х.с.)*	202.44	148	199	242
19.	S14	Чемерница/Прељина(х.с.)*	611.34	199	270	337

Већина притока водама I реда је нерегулисана и слабо се одржава. Воде II реда на територији града Чачка припадају категорији бујичних водотокова. Карактеришу их мали сливови и релативно мале брзине концентracије као и изражена неравномерност у погледу потока. Подужни пад водотокова је изразит у односу на равничарске реке. На десној и левој обали Западне Мораве подужни пад водотока значајно се мења при њиховом уласку у котлину реке Мораве. Бујичне водотокове карактеришу мали средњи протикаји и мала продукција наноса током већег дела године док при поплавним таласима мање вероватноће појаве протикај и продукција наноса могу да нарасту и по више пута.

Поплавни таласи бујичних водотока су изразито динамични, талас који настаје као последица падавина или отапања леда веома брзо се формира и за свега неколико сати достигне врх поплавног таласа. Према анализама Јездинска Лупњача има најкраће време концентracије $t_c \sim 2.5$ часова док река Бања има најдуже време концентracије $t_c \sim 8$ часова.

Најчешћи разлози због којих долази до поплава су: неуређена корита обрасла каналима, неодржавани канали, обраслост корита, обраслост мостовских и других пропуста, изграђеност објеката у кориту који ометају ток, недовољна пропусна моћ пропуста, смеће и неодржавање корита. Сливови водотока II реда на територији града Чачка су неизучени. На водотоцима се не врши осматрање и праћење. На водотоцима нема изграђених и постављених мерних места за праћење падавина, отицаја, нивоа.

Делимично су регулисане само реке: Атеничка река, Лозничка река и Јездинска Лупњача и то:

- Атеничка река- Од регионалног пута Чачак-Краљево низводно у дужини $L \sim 1500m$,
- Река Јездинска Лупњача од ушћа узводно у дужини од $L \sim 2840 m$,
- Лозничка река - од ушћа узводно у дужини од $L \sim 2700m$.

Град Чачак је 2012. године као што је речено у уводу, израдио Студију и план заштите од поплава територијалне јединице локалне самоуправе града Чачка која представља планску документацију за израду Оперативног плана одбране од поплава за воде II реда и њом се даје оцена постојећег стања управљања водама и дефинишу циљеви и смернице за управљање великим водама на територији града Чачка. Такође подаци из наведене студије коришћени су за

израду Процене угрожености уз неке корекције због промене чињеничног стања на територији града. Генерално се може рећи да је избор водотока за анализе, хидрауличке прорачуне, и оцену ризика у Студији* учињен по основу 2 критеријума: по критеријуму досадашњих историјских поплава и начињених штета, и по критеријуму значаја и вредности садржаја на брањеном подручју, те је обрађено 16 водотока: Атеничка, Трнавска, Јездинска, Липничка, Слатинска и Мршиначка река, Велики поток, Карача, Лупњача, Каменица, Чемерница, Бања, Островка, Буковац, Бресница и Дичина. Ризик од поплава је комбинација вероватноће појаве поплаве и могућих штетних последица поплаве на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности.

Све процене у студији рађене су, за најгору могућу ситуацију и сценарио, за случај такозваних стогодишњих великих вода. Утврђено је да би тим таласом у чачанском крају била поплављена површина од 5.551 ha. Западна Морава плавила би 2.531 ha. Највећу површину 769 ha поплавила би Бресница, најмању 25 ha Дубоки поток.

2. Могуће штете значајних водотокова на територији града Чачка

Табела 23. Просечне ширине и површине плавних зона дуж притока Западне Мораве при $T = 100$ година

Водоток	Ширине плављења (м)	Површине плављења (ha)
Дичина	510	307
Бања	140	241
Островка	327	325
Буковац	500	513
Бресница	301	769
Атеничка	31	26
Трнавска	131	141
Карача	153	168
Јежевачка	257	200
Липничка	141	191
Слатинска	146	139
Мрсиначка	163	95
Велики поток	135	39
Добри поток	482	25
Каменица	134	172

Табела 24. Просечне дубине плављења на притокама Западне Мораве

Водоток	$T = 100$ г.	$T = 50$ г.	$T = 25$ г.
Чемерница	2.01	1.94	1.56
Дичина	1.06	0.98	0.88
Бања	0.56	0.50	0.44
Островка	0.63	0.57	0.48
Буковац	0.35	0.32	0.28
Бресница	0.67	0.60	0.52
Атеничка	0.95	0.90	0.80
Трнавска	0.29	0.26	0.22
Карача	0.45	0.41	0.37
Јежевачка	0.44	0.42	0.40
Липничка	0.46	0.42	0.37
Слатинска	0.44	0.40	0.36
Мрсиначка	0.36	0.33	0.29
Велики поток	0.45	0.42	0.38
Добри поток	0.50	0.44	0.42
Каменица	1.76	1.64	1.48

У Табели 40. повратни период означен је са T и приказане су просечне дубине плављења за 100, 50 и 25 година. У наредним табелама приказани су подаци о угроженом становништву, стамбеним објектима, пољопривредне површине и инфраструктурни објекти.

У погледа заштите становништва, најрањивији су делови катастралних општина Атеница, Трнава, Јежевица, Мрчајевци, Катрга, Рошци (слив реке Каменица), КО Балуга Љубићска, Прељина и Коњевићи (слив реке Чемернице), КО Чачак који је био погођен мајским поплавама 2014. године (Месна заједница Сајмиште и Љубићски кеј) и ужија област у КО Бељина и Парменац. Ови делови КО имају статус високог ризика за популацију и то значи, да је тамо приоритет изградње и одржавања опреме за заштиту од поплава или код примања мера за заштиту становништва од поплава. У категорији средњег или мањег ризика за становништво јесу делови КО Миоковци, Г.Горевница, Заблаће, Кукићи, Мршинци и Горичани и мањи део Прељине (део КО Прељина и Вранићи).

Табела 25. Број поплавом угрожених становника по сливним подручјима

Река	Површина плавне зоне (ha)	Број угрожених становника
Атеничка	26,3	284
Бања	170,9	146
Бресница	768,6	744
Буковац	513,5	1640
Чемерница	464,6	397
Дичина	306,8	32
Јежевачка	200,0	881
Каменица	172,2	424
Карача	168,1	589
Липничка	190,7	258
Мрсиначка	95,2	115
Островка	325,3	559
Слатинска	139,3	292
Трнавска	141,2	922
Велики поток	63,8	350
Западна Морава	3163,6	1505

Табела 26. Број поплавром угрожених стамбених објеката по сливним подручјима

Река	Површина плавне зоне (ha)	Број угрожених стамбених објеката
Атеничка	26,3	96
Бања	170,9	47
Бресница	768,6	219
Буковац	513,5	503
Чемерница	464,6	116
Дичина	306,8	5
Јежевачка	200,0	276
Каменица	172,2	145
Карача	168,1	178
Липничка	190,7	81
Мрсиначка	95,2	38
Островка	325,3	182
Слатинска	139,3	97
Трнавска	141,2	297
Велики поток	63,8	77
Западна Морава	3163,6	492

Табела 27. Поплавом угрожене пољопривредне површине по сливним подручјима

Река	Површина плавне зоне (ha)	Пољопривредна површина (ha)	Процент угрожене пољопривреде у одосу на површину плавне зоне (ha)
Атеничка	26,3	8,2	31,1
Бања	170,9	129,1	75,6
Бресница	768,6	648,6	84,4
Буковац	513,5	474,8	92,5
Чемерница	464,6	317,4	68,3
Дичина	306,8	221,3	72,1
Јежевачка	200,0	171,5	85,7
Каменица	172,2	23,5	13,6
Карача	168,1	123,8	73,6
Липничка	190,7	172,8	90,6
Мршиначка	95,2	77,0	80,9
Островка	325,3	272,0	83,6
Слатинска	139,3	123,7	88,8
Трнавска	141,2	101,4	71,8
Велики поток	63,8	50,6	97,3
Западна Морава	3163,6	2119,8	67,0

Укупна дужина постојећих и планираних регионалних и магистралних путева на територији града Чачка износи 164,5 км, при чему се унутар плавне зоне налази 10,5км, што представља 6,4% укупне дужине ових путева. У погледу угрожености путне мреже изливањем река са ризиком сужавања пролаза до прекида путног саобраћаја као једни од најугроженијих Државних путева су: Државни пут бр. 5 на местима укрштања и паралелно са реком Западна Морава, укрштање са током Чемернице, Државни пут бр. 22 на местима укрштања и паралелно са реком Дичина и Бања код Мојсиња, Државни пут бр. 179 и 356 на местима укрштања и паралелно са реком Чемерница и Државни пут бр. 355 на местима укрштања и паралелно са реком Каменица.

Табела 28. Дужина угрожености магистралних и регионалних путева по сливним подручјима

Река	Дужина магист. и регион. путева (м)	Река	Дужина магистр. и регион. путева (м)
Атеница	27	Карача	238
Бања	444	Липничка	31
Бресница	116	Мршиначка	0
Буковац	981	Островка	177
Чемерница	1752	Слатинска	100
Дичина	0	Трнавска	415
Јежевачка	522	Велики поток	0
Каменица	1256	Западна Морава	4524

Укупна дужина локалних и општинских путева на територији града Чачка износи 377,6км, при чему се унутар плавне зоне налази 30,5км или 8,1% укупне дужине.

Табела 29. Дужина угрожених локалних и општинских путева по сливним подручјима

Река	Дужина угрожених локалних и општинских путева (м)	Река	Дужина угрожених локалних и општинских путева (м)
Атеница	1171	Карача	1936
Бања	1188	Липничка	312
Бресница	2393	Мршиначка	0
Буковац	3597	Островка	1550
Чемерница	1353	Слатинска	264
Дичина	660	Трнавска	776
Јежевачка	2375	Велики поток	664
Каменица	3048	Западна Морава	9227

Табела 30. Број поплавом угрожених мостова и пропуста по сливним подручјима

Река	Број мостова и пропуста на плавном подручју	Река	Број мостова и пропуста на плавном подручју
Атеница	10	Карача	16
Бања	6	Липничка	6
Бресница	17	Мршиначка	5
Буковац	15	Островка	6
Чемерница	8	Слатинска	7
Дичина	2	Трнавска	13
Јежевачка	9	Велики поток	0
Каменица	12	Западна Морава	15

Од водотокова II реда железничка инфраструктура и објекти нису угрожени на основу анализе плавних зона. Значајна водоизворишта за снабдевање у систему водовода нису у зони водотокова II реда док сеоска и индивидуална изворишта-бунари нису разматрани јер постоји велики број на сеоским подручјима.

На плавном подручју водотокова II реда нема података о регистрованим депонијама. Будући да не постоје прецизни подаци о дивљим депонијама, оне нису обрађиване али се може сматрати да оне засигурно постоје и представљају потенцијалну опасност док је у плавној зони Западне Мораве стогодишњом водом угрожено је 5 депонија.

На територији града водотоковима II реда угржена су 2 верска обејкта потенцијалном плавном зоном реке Бреснице. Према анализама нема угрожених културних објеката у оквиру потенцијалних плавних зона водотока II реда. У плавној зони реке Бреснице угржена су 2 историјска обејкта као и 2 историјсак археолошка локалитета на подручју потока Буковац.

Елементарне непогоде које су пратиле Град Чачак током претходних десет година, нанеле су велике штете објектима, привредним субјектима, пољопривреди, биљном и животињском свету и животној средини.

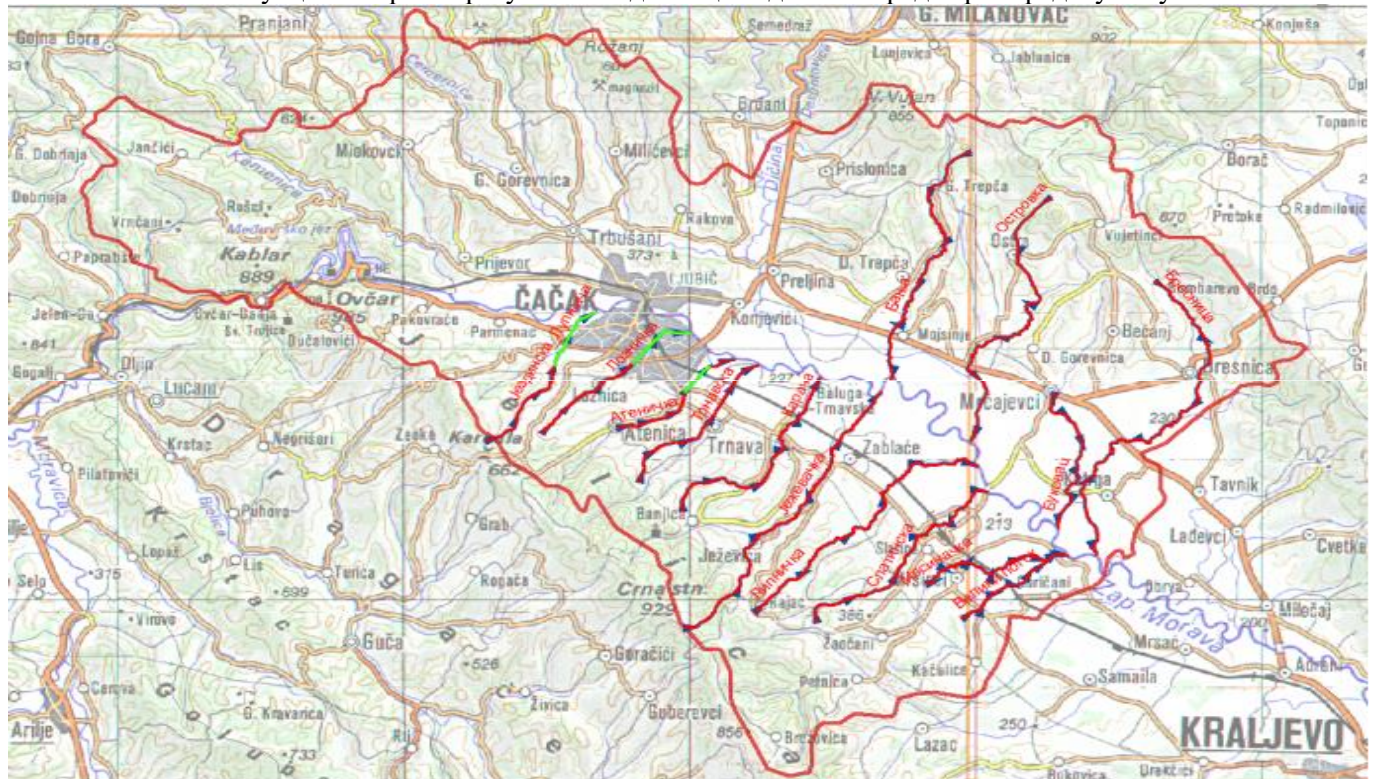
Табела 31. Последице поплава у периоду од 2012. до 2016. године

Година дешавања непогоде	Евакуисано становништво	Број оштећених објеката		Угинуле животиње	Оштећена инфраструктура			Културна добра
		Стамбе -ни	Привре-дни		Мостови	Путеви	Трафостанице	
2012								
2013								
2014	378 лица	581	56	1334 (5130 кг)	5	13720м	244 трафостанице 10/04 кV	3 манастира
2015								
2016	6 лица							

Табела 32. Штете на пољопривреди у периоду од 2012. до 2016. године

Година дешавања непогоде	Штета на пољопривредним културама у хектарима				Укупно
	Ратарска култура у хектарима	Воћарске културе у хектарима	Повртарске културе у хектарима	Крмно биље у хектарима	
2012					
2013	37,8	2,15	2,52	10,6	53,07
2014	1276,75	29,73	81,11	471,74	1859,33
2015					
2016					

Слика 11. Ситуациони приказ регулисаних деоница водотока II реда кроз градску зону

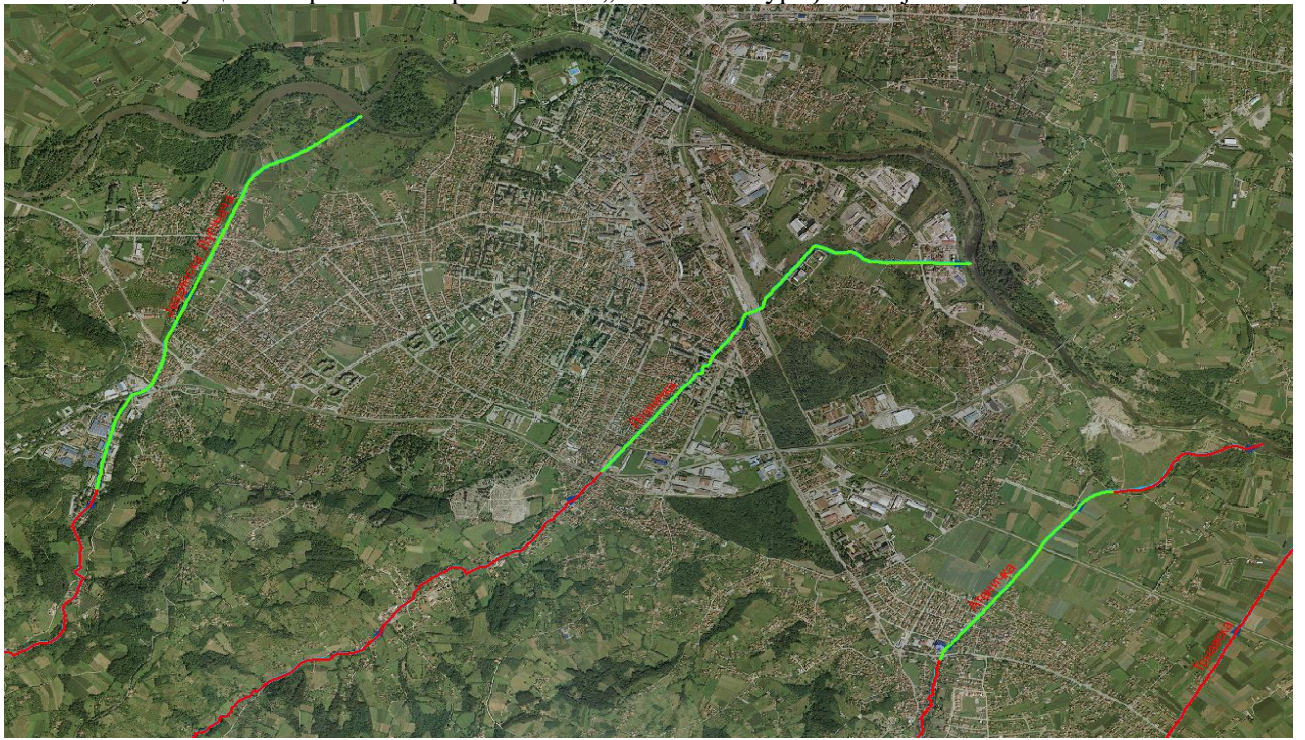
На слици 16. црвеним линијама су приказане све деонице водотокова које се налазе у природном нерегулисаном стању. Зеленим линијама приказани су регулисани делови водотока (Атеничка река, Лупњача и Лозничка река). Сва три водотока налазе се на десној обали Западне Мораве у зони месних заједница које се налазе у ужем градском језгру.

Водеде II реда нису у систему редовног одржавања. Не постоји организован и континуиран систем финансирања одржавања. Регулисани деонице Лупњаचे, Лозничке и Атеничке реке су у предходном периоду спорадично одржаване кроз систем редовног одржавања вода I реда из програма ЈВП "Србијаводе". Поједине деонице водотокова су спорадично чишћене, крчене од растиња на основу личне иницијативе грађана и привредних субјеката у зонама њихових објеката.

На територији града Чачка у зини водотокова II нема изграђених објеката за заштиту од поплава - насипа. Делови регулисаних водотока предметне 3 реке налазе се у оквиру штићеног водног подручја вода I реда: "Чачак 1" - Затворена касета 11.46km. Предметно штићено подручје Чачак 1 приказано је на наредној Слици 17. Остала подручја града нису штићена.

Дуж водотокова II реда постоји значајан број мостовских и других пропуста. За ове објекте извршена је анализа и прва фаза израде катастра у којој су идентификовани сви значајни пропусти на водотоцима који су приказани на наредној слици. За ове објекте у фази је израда катастра за потребе оперативног плана.

Слика 12. Ситуациони приказ затворене касете „Чачак 1“ са уређени објектима

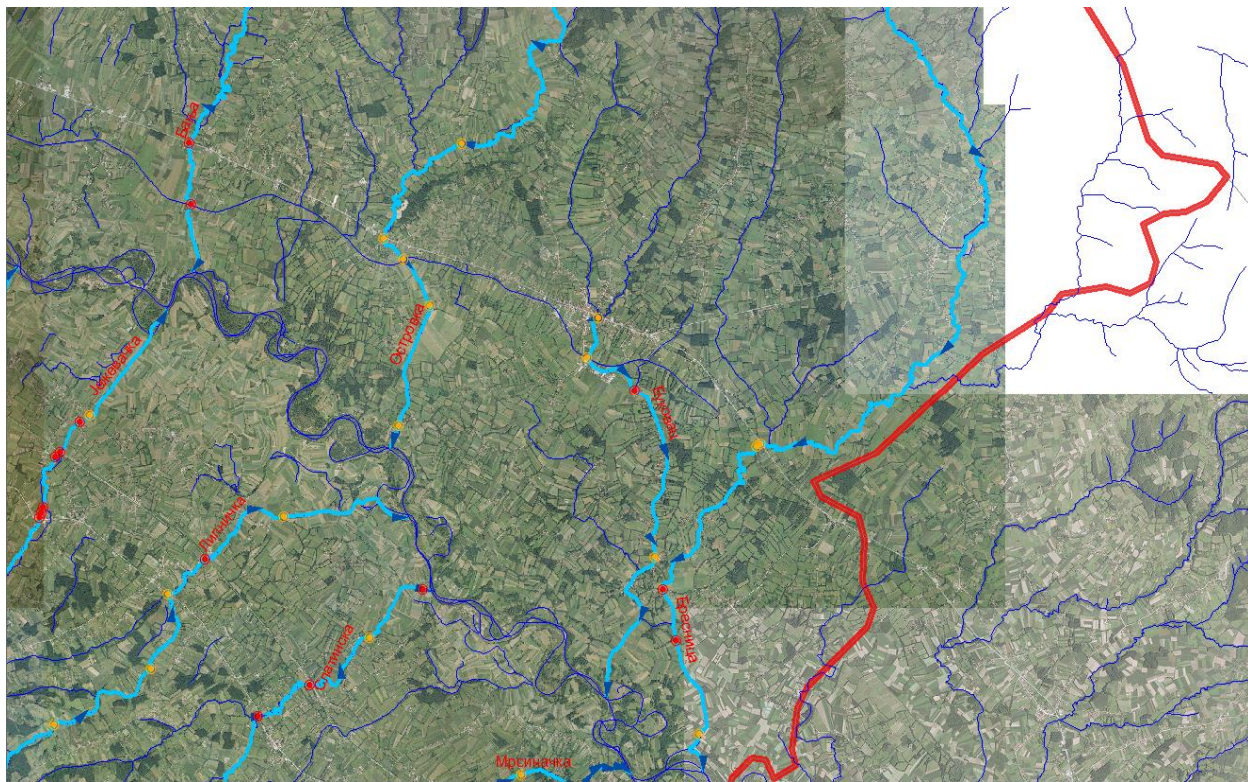

Под критичним деоницама и објектима подразумевају се оне деонице и објекти услед којих и на којима може доћи до изливања. Под критичним објектима сматрају се:

- Пропусти са смањеном или недовољном пропусном моћи
- Објекти у кориту водотока који смањују пропусност корита

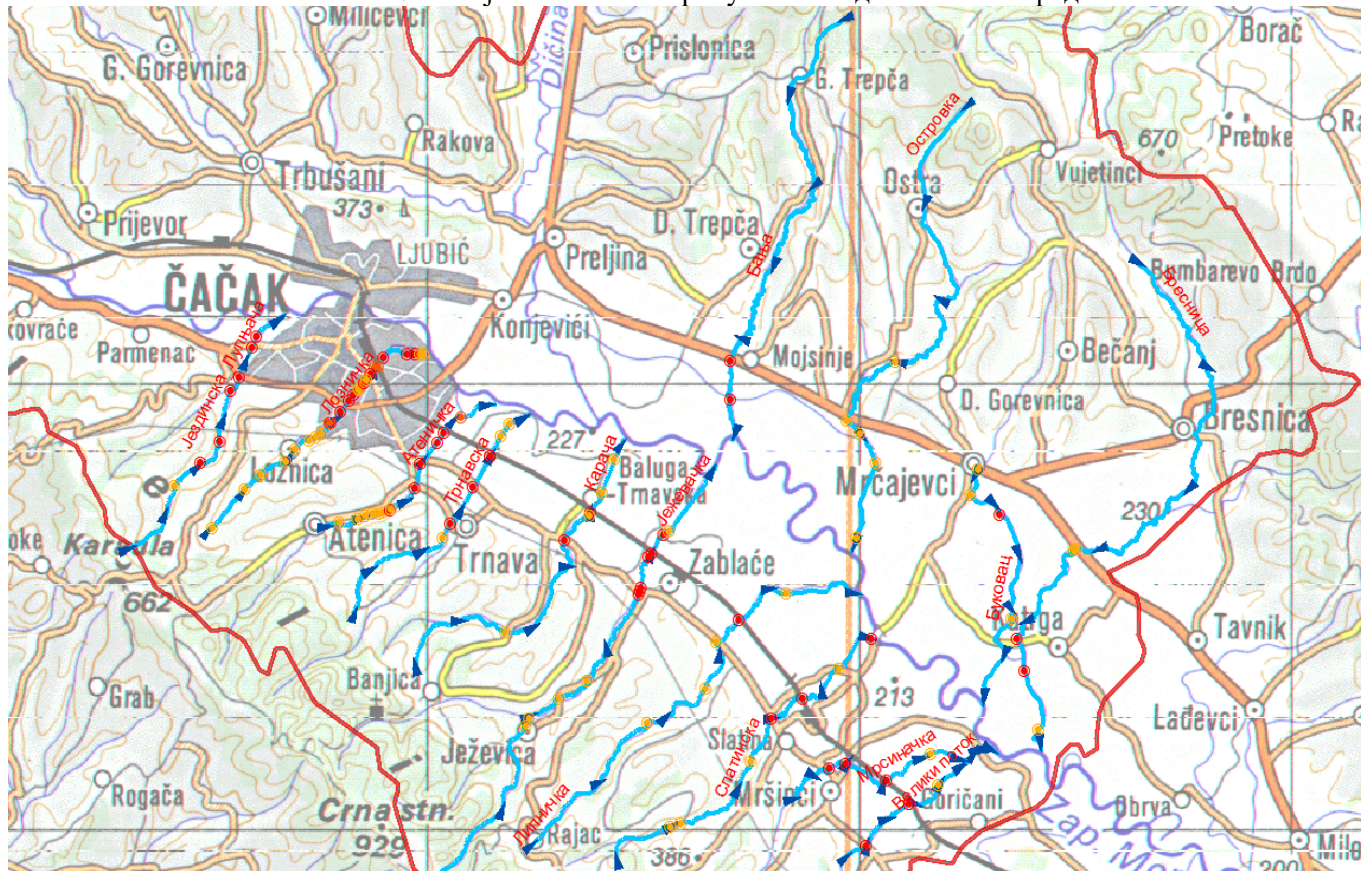
Под критичним деоницама сматрају се: Деонице на којима не постоји потребан протицајни профил деонице са малим коритом, деонице са смањеним протицајем услед обраслости и неодржавања итд.

Слика 13. Катастар критичних објеката и деоница на водотоковима II реда

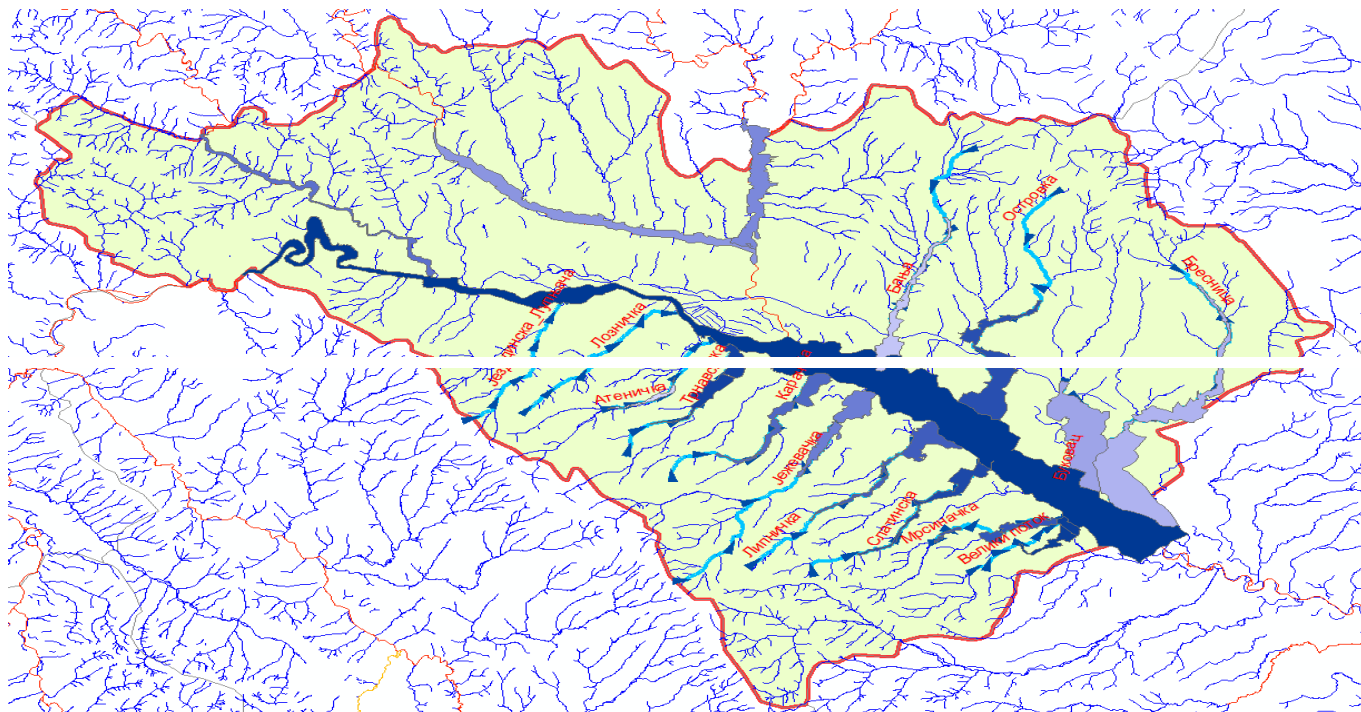

Дуж водотокова II реда постоји значајан број мостовских и других пропуста. За ове објекте извршена је анализа и прва фаза израде катастра у којој су идентификовани сви значајни пропусни на водотоцима који су приказани на наредној слици. За ове објекте у фази је израда катастра за потребе оперативног плана.

Слика 14. Значајни мостови и пропуссти на водотоковима II реда

Слика 15. Потенцијално плавне зоне

3. Дефинисање критеријума за проглашење одбране од поплава

ДЕФИНИСАЊЕ КРИТЕРИЈУМА ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА, услед наилаaska великих вода (спољних и унутрашњих) и услед загушења ледом, организује се и спроводи, у зависности од степена опасности, према следећим фазама: редовна и ванредна одбрана од поплава. У складу са Републичким оперативним планом на територији града Чачка од вода I реда постоје 3 брањена подручја: Чачак1, Чачак2, Балуга Љубићска.

Табела 33. Брањена подручја према Републичком оперативном плану на територији града Чачка

М.13.1.	Десни насип уз Западну Мораву кроз Чачак 5.09км са регулисаним коритима од ушћа у Западну Мораву: Атеничке реке 1.44км, Лозничке реке 2.73, и Лупњаче 2.2км, укупно 11.46км.	В Западна Морава ВВ 460 (13.05.1965) РО 350 237.54 ВО 450 238.54 МВ Q1& =1220 m3/s	ЧАЧАК 1 Затворена Касета 11.46 ЧАЧАК
	Леви насип уз Западну Мораву од ушћа Чемернице до бране Парменац 12.68км		ЧАЧАК 2 Затворена Касета 18.98 ЧАЧАК
	Десни насип уз Чемерницу од ушћа у Западну Мораву до ушћа Дичине 6.30 км.	В Чемерница ВВ РО 250 232.16 ВО 400 233.66	БАЛУГА Затворена Касета 5.30 км ЧАЧАК
	Леви насип уз Чемерницу од ушћа у Западну Мораву до Прељине, 5.3км		

На водотоцима II реда на територији града Чачка нема изграђених објеката за заштиту од поплава. На основу тога може се констатовати да су сва подручја небрањена.

Редовна одбрана од поплава од спољних вода на водама II реда проглашава се на водотоку када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране утврђен у критеријумима за увођење мера одбране од поплава из локалног оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни водни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја.

На водотоцима другог реда не постоје мерна места за праћење падавина отицаја нивоа. Тренутно је хидролошке показатеље могуће је добити на основу синтетичких хидрограма и параметарске хидрологије.

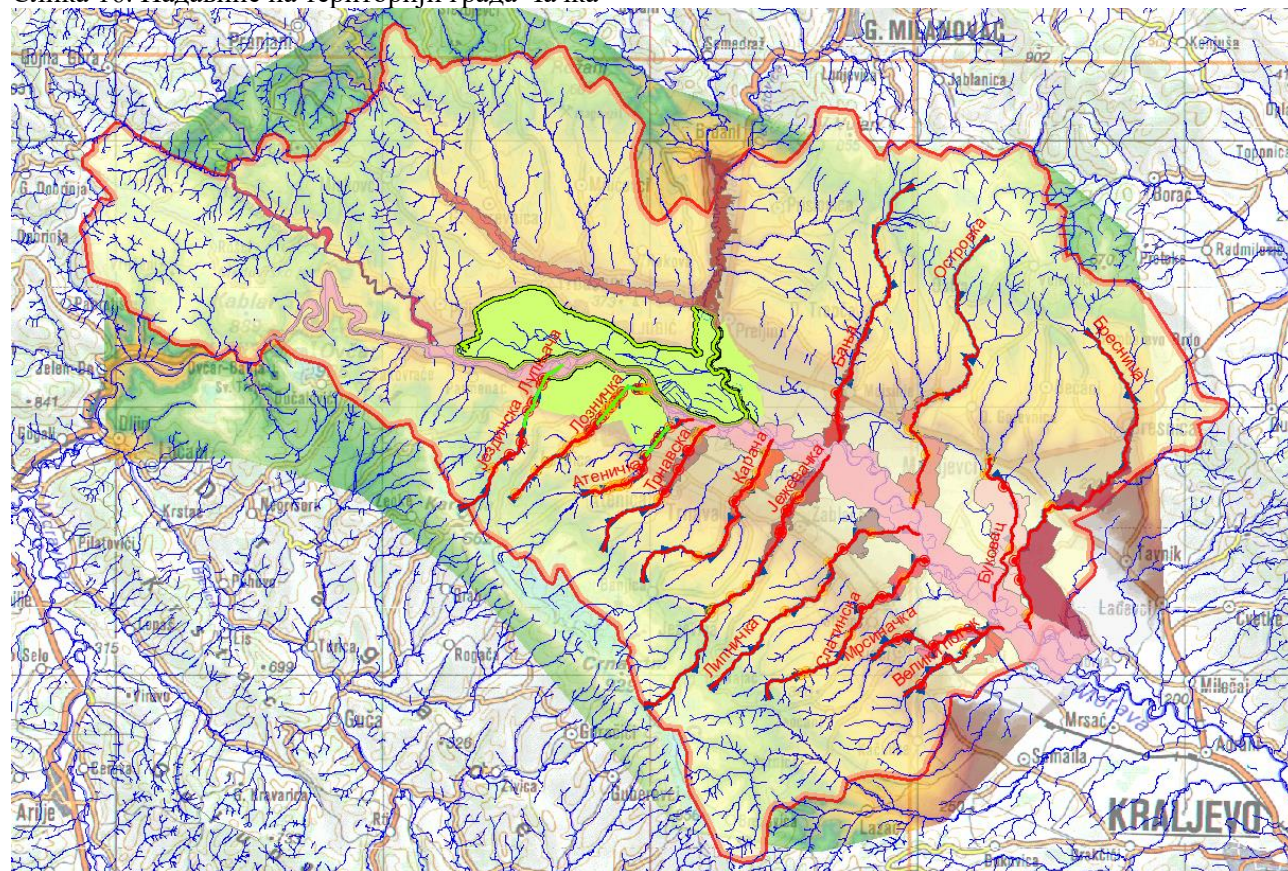
На основу тренутног стања водотокова у смислу обраслости и неуређености није могуће успоставити поуздане критеријуме одбране од поплава. Предметни водотоци II реда су буичног карактера са стрмим падом и малим попречним пресецима корита, на њима нема значајних водопривредних објеката на основу тога се може закључити да се одбрана од леда се не спроводи.

Имајући све у виду тренутно није могуће дефинисати критеријуме за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава на водотоковима II реда.

На основу свега горе наведеног овим документом дефинисаће се критеријуми за проглашење стања приправности и варедне ситуације. Овде се напомиње да ови критеријуми нису непроменљиве величине. Они зависе од многих променљивих попут стања и познавања система, промена унутар ситема изградњом нових или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката за заштиту од поплава. Критеријуме је потребно стално проверавати и усаглашавати како би се систем довео у што боље оперативно стање.

Стање и неизученост сливова водотока II реда као и чињеница да је реч о бујичним водотоковима условљава да критеријум за стање приправности мора бити дефинисан у складу са количином и интезитетом пале кише.

Слика 16. Падавине на територији града Чачка

4. Критеријум за проглашење одбране од поплава

На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.

На наредим табелама дефинисани су критеријуми за време великих вода.

- СП- Стање приправности
 - РО- Редовна одбрана од поплава
 - ВО- Ванредна одбрана од поплава
- ВС- Ванредно стање

Табела 34. Дефинисани критеријуми за проглашење ванредног стања у време великих вода

Подручје	Водоток	Нештито	СП		РП		ВО		ВС	
			P(mm)=	30	P(mm)=	-	P(mm)=	-	P(mm)=	-
М.13.1. СА01	Бресница	нештито подручје	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-
			Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-
			Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1. СА02	Велики поток	нештито подручје	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-
			Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-
			Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1. СА02	Добок и поток	нештито подручје	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-
			Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-
			Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1. СА03	Мрсиначка	нештито подручје	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-
			Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-	Niv(cm)=	-
			Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-	Z(m.n.m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
			Опис	Киша очекиваног интензитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен

M.13.1.C A04	Букова ц	нештић ено подручј е	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s) =	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s) =	-	Q(m3/s) =	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
M.13.1.C A04	Слатин ска	нештић ено подручј е	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s) =	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s) =	-	Q(m3/s) =	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
M.13.1.C A06	Липнич ка	нештић ено подручј е	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s) =	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s) =	-	Q(m3/s) =	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
M.13.1.C A07	Остров ка	нештић ено подручј е	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s) =	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s) =	-	Q(m3/s) =	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-	Z(m.n. m)=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен

Подручје	Водоток	Нештићено	СП		РП		ВО		ВС	
М.13.1.С А08	Бања	нештићено подручје	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1.С А09	Јежева чка	нештићено подручје	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1.С А10	Карача	нештићено подручје	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен
М.13.1.С А11	Трнав ка	нештићено подручје	P(mm) =	30	P(mm) =	-	P(mm) =	-	P(mm) =	-
			Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-	Q(m3/s))=	-
			Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-	Niv(cm))=	-
			Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-	Z(m.n.m))=	-
			Опис	Киша очекиваног интезитета већег од 30mm	Опис	-	Опис	-	Опис	На појединим деловима долази до изливања воде из корита односно пријем воде у канале је изразито успорен

Подручје	Водото к	Нешти ћено	СП		РП		ВО		ВС	
			P(mm)=		P(mm)=	-	P(mm)=	-	P(mm)=	
М.13.1.С А12	Атенич ка	„Чачак 1“ загворе на касета	Q(m3/s)=		Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	
			Niv(cm)=		Niv(cm)=	350	Niv(cm)=	450	Niv(cm)=	
			Z(m.n.m)=		Z(m.n.m)=	237, 54	Z(m.n.m)=	238, 54	Z(m.n.m)=	
			Опис		Опис	-	Опис	-	Опис	
			P(mm)=		P(mm)=	-	P(mm)=	-	P(mm)=	
М.13.1.С А13	Лознич ка	„Чачак 1“ загворе на касета	Q(m3/s)=		Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	
			Niv(cm)=		Niv(cm)=	350	Niv(cm)=	450	Niv(cm)=	
			Z(m.n.m)=		Z(m.n.m)=	237, 54	Z(m.n.m)=	238, 54	Z(m.n.m)=	
			Опис		Опис	-	Опис	-	Опис	
			P(mm)=		P(mm)=	-	P(mm)=	-	P(mm)=	
М.13.1.С А14	Јездинс ка	„Чачак 1“ загворе на касета	Q(m3/s)=		Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	-	Q(m3/s)=	
			Niv(cm)=		Niv(cm)=	250	Niv(cm)=	400	Niv(cm)=	
			Z(m.n.m)=		Z(m.n.m)=	232, 16	Z(m.n.m)=	233, 36	Z(m.n.m)=	
			Опис		Опис	-	Опис	-	Опис	
			P(mm)=		P(mm)=	-	P(mm)=	-	P(mm)=	

1. Руковођење одбраном од поплава

Редовну, односно ванредну одбрану од поплава на водама II реда на којима се спроводи одбрана од поплава, предлаже члан Градског штаба за ванредне (Руководилац Групе за безбедност и одбрану) у сарадњи са стручно оперативним тимом за одбрану од поплава штаба за ванредне ситуације, у складу са законом којим се уређују ванредне ситуације и о томе обавештава надлежног руководиоца из републичког оперативног плана.

Група за безбедност и одбрану за време одбране од поплава на својој територији, дужна је да непрекидно размењује информације од значаја за интегрално управљање одбраном од поплава на водама II реда са јавним водопривредним предузећем надлежним за спровођење одбране од поплава на водама I реда на територији јединице локалне самоуправе, сагласно плану комуникација.

Институционално организовање одбране од поплава на водама II реда на територији града Чачка обавља: Градски штаб за ванредне ситуације, Стручно оперативни тимови, Јединице цивилне заштите опште намене за територију града Чачка, оспособљена правна лица од значаја за заштиту и спасавање, физичка и правна лица чија је имовина непосредно угрожена поплавом.

За координацију и руковођење заштитом од и спасавањем у ванредним ситуацијама на територији града Чачка, образован је Градски штаб за ванредне ситуације на (у даљем тексту: Штаб) у који су постављени.

за команданта:

Милун Тодоровић, градоначелник

за начелника:

**Бојан Икодиновић, шеф одсека за управљање ризиком и цовилном заштитом-
Полицијска управа Чачак.**

За лице које руководи јединицама цивилне заштите опште намене и спроводи наређења команданта штаба по систематизацији и опису радног места одређен је Братислав Зечевић руководилац групе за безбедност и одбрану. Група за безбедност и одбрану директно одговара и спроводи мере и задатке које командант писмено или усмено нареди.

6. Списак надлежних субјеката на територији града Чачка

Табела 35. Преглед чланова Штаба за ванредне ситуације

Ред.бр.	Презиме и име	Дужност у Штабу	Назив радног места и адреса запослења	Адреса становања	Телефон		
					На радном месту	У стану	Мобилни
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Тодоровић Милун	командант штаба	Градоначелник града Чачка	Карађорђева 19	032/309-010	032/344-999	063/601-301
2.	Икодиновић Бојана	Начелник градског штаба	Шеф Одсека за управљање ризиком и цивилном заштитом-Полицијска управа Чачак	Др. Драгише Мишовића 36/6	032/222-616	032/375-436	064/8927-109
3.	Зечевић Братислав	Припадник штаба	Руководилац Групе за безбедност и одбрану	Кулиновци ББ	032/309-111	/	064/864-3193
4.	Бежанић Небојша	Припадник штаба	Начелник Градске управе за опште и заједничке послове града Чачка	Немањина 66/8	032/309-002	032/375-146	064/864-3190
5.	Драган Вукајловић	Припадник штаба	Директор ЈП „Градац“ Чачак	Аврама Лукића 15	032/224-338	032/331-739	064/8255-740
6.	Пантовић Зоран	Припадник штаба	Директор ЈКП „Водовод“ Чачак	Надежде Петровић 2	032/303-620	032/320-915	064/8292-700
7.	Вујанић Драгица	Припадник штаба	Директор ЈКП „Моравац“ Мрчајевци	Илије Гарашанина 81/12	032/800-196	032/5547-194	064/8938-705
8.	Сикора Љубомир	Припадник штаба	Директор ЈКП „Комуналац“ Чачак	Н. Београд Бу, Зорана Ђинђића 117/5/22	032/5570-204	/	064/8148-111
9.	Лазић Јасминка	Припадник штаба	Директор ЈКП „Градско зеленило“ Чачак	Топличка 17	032/5373-760	032/344-254	064/6481-085
10.	Благојевић Зоран	Припадник штаба	Директор ЈКП „Паркинг сервис“ Чачак	Војимира Торомана 1	032/5376-870	032/357-561	064/8127-080
11.	Давидовић Биљана	Припадник штаба	Секретар ОО Црвеног крста Чачак	Балканска 6/7	032/372-559	032/371-822	065/5221-212
12.	Пајовић Александар	Припадник штаба	Директор Дома здравља Чачак	Гуча 32230 Ул. Републике 62	032/223-660	032/855-642	063/8227-688
13.	Мишовић Ана	Припадник штаба	Директор Завода за јавно здравље Чачак	Мила Ивковића 5/8	032/225-019	032/341-122	064/8638-830
14.	Бранимирка Радосавчевић	Припадник штаба	Директор Центра за социјални рад	Игумана Пајсија 18	032/311-217	032/365-236	062/590-688
15.	Радослав Милошевић	Припадник штаба	Директор Опште болнице Чачак	Страхињића Бана 4/1	032/307-066	032/534-9999	063/629-048
16.	Салевић Тихомир	Припадник штаба	Командир Полицијске испоставе Чачак	Ул.651 бр.3	032/363-031	032/365-973	064/892-58-02
17.	Лазовић Борко	Припадник штаба	Командир Саобраћајне полицијске испоставе Чачак	Чачански партизански одред 7/18	032/363-006	032/377-055	064/892-01-37
18.	Јовановић Милена	Припадник штаба	Начелник Комуналне полиције	Бељински вис 18	032/341-662	/	064/864-3145
19.	Саво Ковачевић	Припадник штаба	Представник Војске Србије	Немањина 40а бр.стана 9	031/535-554	/	069/655-911

Табела 36. Састав стручно оперативног тима за одбрану од поплава

Ред.бр.	Презиме и име	Дужност у тиму	Назив радног места и адреса запослења	Адреса становања	Телефон		
					На радном месту	У стану	Мобилни
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Бојовић Милан	Руководилац тима	Помоћник градоначелника града Чачка за област месне самоуправе и инфраструктуру	Скопска 1/1 бр.16	032/309-016	/	064/864-3195
2.	Пантовић Зоран	Члан тима	Директор, ЈКП „Водовод“	Надежде Петровић 2	032/303-620	032/320-915	064/829-2700
3.	Вукајловић Драган	Члан тима	Директор, ЈП „Градац“	Аврама Лукића 15	032/224-338	032/331-739	064/825-5740
4.	Грујовић Владими	Члан тима	Начелник Управе за локални економски развој	Топалово брдо	032/309-019	/	060/184-4454
5.	Ерић Милован	Члан тима	Начелник Управе за инспекцијски надзор	Мрчајевци	032/309-018	032/800-219	064/864-3189
6.	Радовановић Раде	Члан тима	Директор, Водопривредно предузеће "Морава" Чачак	/	032/322-293	/	063/654-064

ЛИЦЕ ЗАДУЖЕНО ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА НА ВОДОТОКОВИМА И РЕДА

Именује се за лице задужено за евидентирање одбране од поплава Јелена Петровић тел 064/864-3182

Скупштина града Чачка на седницама одржаним 7, 12, 13 и 16. септембра 2016. године, донела је Одлуку о изменама одлуке о организацији и функционисању цивилне заштите на територији града Чачка чиме је територија града подељена на 5 реона.

За организацију и спровођење превентивних мера заштите и спасавања и покретање почетних активности у случају појаве опасности по живот и здравље људи, материјалних и културних добара као и заштита животне средине постављени су повереници цивилне заштите и њихови заменици за следеће делове територије града Чачка:

1. За источни део територије два (2) повереника и четири (4) заменика повереника;
2. За јужни део територије два (2) повереника и четири (4) заменика повереника;
3. За западни део територије два (2) повереника и четири (4) заменика повереника;
4. За северни део територије два (2) повереника и четири (4) заменика повереника;
5. За централни део територије града који обухвата градске месне заједнице шест (6) повереника и дванаест (12) заменика повереника.

Градски штаб за ванредне ситуације на територији града Чачка је донео решење бр. 06-194/14-I од 17. септембра 2014. године и решење бр. 06-139/16-I од 19. август 2016. године о постављању повереника и заменика повереника цивилне заштите у месним заједницама на територији града Чачка („Сл. лист града Чачка“ бр.14/2014 и 18/16), према следећем:

Табела 37. Преглед повереника и заменика повереника цивилне заштите опште намене града Чачка

Ред. Бр.	Презиме и име	Функција у јединици	Зона одгов орности	Адреса становања	Назив радног места и адреса запослења	Телефон	
						Радно место	Стан
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Радовановић Драган	Повереник	-И1-	Горичани ББ			032/548-7728 064/136-8047
2.	Лечић Иван	Заменик повереника	-И1-	Бресница ББ			032/804-393 063/545-521
3.	Милишић Александар	Заменик повереника	-И1-	Мршинци ББ			032/826-591 064/195-7076
4.	Кривокућа Миланко	Повереник	-И2-	Прељина ББ	А.Д. АУТОПРЕВОЗ Чачак	032/535-2765	032/548-2092 069/164-3093
5.	Новосел Стефан	Заменик повереника	-И2-	Коњевићи ББ			032/357-209 065/357-2099
6.	Марковић Ђорђе	Заменик повереника	-И2-		Моја drogerija D.O.O.		063/882-1758
7.	Миликић Андрија	Повереник	-Ј1-	Трнава ББ	обезбеђење		032/543-5796 063/886-2130
8.	Радовић Марија	Заменик повереника	-Ј1-	Трнава ББ	ЈКП „Чачак“		032/543-5792 060/372-3284
9.	Крунић Срђан	Заменик повереника	-Ј1-	Лозничка бр. 24/1	Приватни предузетник	032/5373-098	032/334-404 063/886-2239
10.	Бошковић Ђорђе	Повереник	-Ј2-	Јежевица ББ			032/812-313 064/511-7773
11.	Пешић Небојша	Заменик повереника	-Ј2-	Лозница ББ			032/537-5643 060/527-5785
12.	Симић Марија	Заменик повереника	-Ј2-	Јежевица ББ			032/813-066 061/639-0494
13.	Николић Ненад	Повереник	-З1-	Паковраће ББ			061/142-2089
14.	Богдановић Милош	Заменик повереника	-З1-	Паковраће ББ	Штрабак		064/474-6455
15.	Савић Јовица	Заменик повереника	-З1-	Рошци ББ			032/5886-054 062/109-6257
16.	Ђурчић Стефан	Повереник	-З2-	Битољска 1			066/961-6472
17.	Шутић Велибор	Заменик повереника	-З2-	Паковраће ББ	Паком		064/383-1179
18.	Василијевић Никола	Заменик повереника	-З2-	Јанчићи ББ			032/846-630 065/846-6300
19.	Пауновић Делимир	Повереник	-С1-	Миоковци ББ			065/944-4095
20.	Пештерац Жарко	Заменик повереника	-С1-	Пријевор ББ	Ученик		032/883-367 061/788-3367
21.	Алемпијевић Филип	Заменик повереника	-С1-	Пријевор ББ			032/883-455 061/328-4111
22.	Бошковић Срђан	Повереник	-С2-	Ракова ББ	Градска управа града Чачка	032/309-049	032/548-1008 064/161-3305
23.	Ђирић Стеван	Заменик повереника	-С2-	Гвоздена Пауновића ББ			032/355-593 064/537-3754
24.	Томић Стефан	Заменик повереника	-С2-	Ул.2 бр.1 Љубић			032/535-6702 063/156-5858
25.	Ђендић Драган	Повереник	-Ц1-	Раденка Јањића бр. 2	Сзр „Ђендо“ Чачак	032/368-701	032/368-701 063/477-701

26.	Јањић Дејан	Заменик повереника	-Ц1-	Трнава ББ	„Кокин Д”	064/113-0560	032/385-433 063/623-583
27.	Ћендић Сања	Заменик повереника	-Ц1-	Горичани ББ			060/650-7700
28.	Кувелић Ђорђе	Повереник	-Ц2-	Светог Саве 9/12	Компанија „Слобода“		032/335-539 064/010-1239
29.	Пауновић Срђан	Заменик повереника	-Ц2-	Мутапова 15/1			032/344-034 062/670-450
30.	Пауновић Радослав	Заменик повереника	-Ц2-	Рајићева 13/1			032/342-396 064/120-6598
31.	Јанковић Милош	Повереник	-Ц3-	Драгачевска 35/1	Сити кабловска телевизија	032/355-523	032/333-457 060/333-4570
32.	Зимоњић Марко	Заменик повереника	-Ц3-	Богића Васовића 17	Сити кабловска телевизија	032/355-523	032/331-770 062/470-715
33.	Радојевић Душан	Заменик повереника	-Ц3-	Битољска бр.2			064/210-1057
34.	Лијескић Милош	Повереник	-Ц4-	Чачански партизански одред 2Б	Технички директор АЛТИ Доо	032/340-140	032/372-300 063/348-362
35.	Стевановић Бела	Заменик повереника	-Ц4-	Обилићева бр.35			032/372-759 064/079-1258
36.	Ивановић Драган	Заменик повереника	-Ц4-	Видосава Колаковића 21	Сити кабловска телевизија	032/355-523	032/358-004 063/101-9325
37.	Остојић Александар	Повереник	-Ц5-	Радише Поштића 13/1			032/222-025 064/503-4894
38.	Пузовић Борис	Заменик повереника	-Ц5-	Градски бедем ББ	студент		065/538-1307
39.	Илић Владимир	Заменик повереника	-Ц5-	Бул. Вука Караџића бр. 92/8			064/327-8222
40.	Мунитлаковић Никола	Повереник	-Ц6-	Симе Сараге 114	Сеџуритас обезбеђење	060/859-2089	032/557-8107 064/615-6862
41.	Пантелић Стефан	Заменик повереника	-Ц6-	Вукашина Игњатовића бр.2	Ученик		032/355-846 060/311-6515
42.	Величковић Филип	Заменик повереника	-Ц6-	Богдана Теофиловића бр. 17			032/343-470 064/999-5502

Зоне одговорности обухватају следеће месне заједнице:

„Јединица ЈЦЗ-И1 обухвата следеће месне заједнице:

1. Балуга (Љубићска),
2. Вујетинци,
3. Горња Трепча,
4. Доња Трепча,
5. Коњевићи,
6. Мојсиње,
7. Остра,
8. Прелина,
9. Прислоница,
10. Станчићи.

Јединица ЈЦЗ- И2 обухвата следеће месне заједнице:

1. Бечањ,
2. Бресница,
3. Горичани,

4. Доња Горевница,
5. Заблаће,
6. Катрга,
7. Кукићи,
8. Мрчајевци,
9. Мршинци.

Јединица ЈЦЗ- Ј1 обухвата следеће месне заједнице:

1. Атеница,
2. Балуга Трнавска,
3. Бањица,
4. Вапа,
5. Виљуша,
6. Јездина,
7. Кулиновци,
8. Лозница,
9. Трнава.

Јединица ЈЦЗ- Ј2 обухвата следеће месне заједнице:

1. Брезовица,
2. Жаочани,
3. Жежевица,
4. Качулице,
5. Липница,
6. Петница,
7. Премећа,
8. Рајац,
9. Слатина.

Јединица ЈЦЗ- 31 обухвата следеће месне заједнице:

1. Међувршје,
2. Паковраће,
3. Парменац,
4. Придворица,
5. Риђаге.

Јединица ЈЦЗ- 32 обухвата следеће месне заједнице:

1. Видова,
2. Врнчани,
3. Јанчићи,
4. Овчар Бања,
5. Рошци.

Јединица ЈЦЗ- С1 обухвата следеће месне заједнице:

1. Вранићи,
2. Горња Горевница,
3. Милићевци,
4. Миоковци,
5. Пријевор.

Јединица ЈЦЗ- С2 обухвата следеће месне заједнице:

1. Љубић,
2. Ракова,
3. Соколићи,
4. Трбушани.

Јединица ЈЦЗ- Ц1 обухвата следеће месне заједнице:

1. „Стари Град“,
2. „Палилула“.

Јединица ЈЦЗ- Ц2 обухвата следеће месне заједнице:

1. „Сајмиште“,
2. „Љубић Кеј“.

Јединица ЈЦЗ- Ц3 обухвата следеће месне заједнице:

1. „Алваџиница“,
2. „Кључ“,
3. „Свети Сава“.

Јединица ЈЦЗ- Ц4 обухвата следеће месне заједнице:

1. „3 децембар“,
2. „Парк“.

Јединица ЈЦЗ- Ц5 обухвата следеће месне заједнице:

1. „Кошутњак“,
2. „Бељина“.

Јединица ЈЦЗ- Ц6 обухвата следеће месне заједнице:

1. „Танаско Рајић“
2. „Лугови“.

Скупштина града Чачка на седницама одржаним 09 и 10 јула 2014. године, донела је Одлуку о оспособљеним правним лицима од значаја за заштиту и спасавање (број одлуке 06-156/14-I)

Табела 38. Оспособљена правна лица од значаја за заштиту и спасавање

Редни број	Назив правног лица	Делатност	Седиште
1.	2.	3.	4.
1.	ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ЧАЧАК	Здравство	Чачак, Краља Петра I
2.	ДОМ ЗДРАВЉА ЧАЧАК	Здравство	Чачак, Веселина Миликића 9
3.	ЈКП „ВОДОВОД“ ЧАЧАК	Снабдевање водом	Чачак, Краља Петра I бр. 8
4.	„АУТОПРЕВОЗ“ а.д. ЧАЧАК	Саобраћај	Чачак, Ломина 67
5.	ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА ВЕТВЕЛ	Ветеринарство	Чачак, Трнава
6.	ЈКП „ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“ ЧАЧАК	Услуге вођења и одржавања околине	Чачак, Симе Сараге 71
7.	ЈКП „КОМУНАЛАЦ“ ЧАЧАК	Сакупљање отпада који није опасан и услуге чишћења	Чачак, Николе Тесле 42

8.	ЈП „ГРАДАЦ“ ЧАЧАК	Урбанистичко и просторно планирање, грађевинско земљиште и путеви	Чачак, Цара Лазара 51
9.	ЈКП „МОРАВАЦ“ МРЧАЈЕВЦИ	Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	Чачак, Милоја Стојановића бб Мрчајевци
10.	АПOTEKA „ЧАЧАК“	Здравство	Чачак, Градско шеталиште бб
11.	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЧАЧАК	Социјална заштита	Чачак, Кнеза Милоша 1
12.	А.Д. „Књаз Милош“ -Аранђеловац	Производња освежавајућих пића, минералне воде и остале флаширане воде	Аранђеловац, Јужна индустријска зона бб
13.	„Delhaize“ Србија ДОО МП Темпо цц 05 Чачак	Трговинско предузеће	Београд, Јурија Гагарина 14
14.	„НИС“ А.Д. Нови Сад	Друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса	Нови Сад, Народног фронта 12
15.	ЈКП „Чачак“ Чачак	Снабдевање паром и климатизација	Чачак, Скадарска 17
16.	Електродистрибуција Чачак	Енергетика	Чачак, Кренов пролаз бб
17.	ЈП ПТТ Саобраћаја Србија, РЈ Поштанског саобраћаја Чачак	Телекомуникације	Чачак, Кнеза Милоша 6

7. Овлашћења и надлежности субјеката у одбрани од поплава на територији града Чачка

У остваривању своје улоге у систему заштите и спасавања становништва и материјалних и културних добара на територији града Чачка у складу са Законом о ванредним ситуацијама (у даљем тексту: Закон), **Скупштина града** врши следеће послове:

- доноси одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите на територији града Чачка и обезбеђује њено спровођење у складу са јединственим системом заштите и спасавања у Републици Србији;
- планира и утврђује изворе финансирања за развој, изградњу и извршавање задатака заштите и спасавања и развој цивилне заштите и спровођење мера и задатака цивилне заштите на територији града Чачка;
- образује Градски штаб за ванредне ситуације као и друге послове утврђене Законом;
- доноси план и програм развоја система заштите и спасавања на територији јединице локалне самоуправе, у складу са

Дугорочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије:

- одређује оспособљена правна лица од значаја за заштиту и спасавање и врши друге послове у циљу заштите и спасавања, у складу са законом.

Градначелник у систему заштите и спасавања становништва и материјалних добара:

- Стара се о спровођењу Закона и других прописа из области заштите и спасавања;
- Доноси одлуке о проглашењу ванредне ситуације у граду, на предлог Градског штаба за ванредне ситуације;
- Руководи заштитом и спасавањем и наређује мере утврђене Законом и другим прописима;
- Усмерава и усклађује рад градских органа и других правних лица чији је Град оснивач у спровођењу мера заштите и спасавања;
- Предлаже Граском већу План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на усвајање;
- Наређује формирање, опремање и обуку јединица цивилне заштите опште намене;
- Наређује евакуацију грађана, правних лица и материјалних добара са угроженог

подручја и стара се о њиховом збрињавању;

- Стара се о организацији и спровођењу мобилизације грађана, правних лица и материјалних добара у циљу укључења истих у активности заштите и спасавања;
- Одлучује о организовању превоза, смештаја и исхране припадника јединица цивилне заштите опште намене и грађана који учествују у заштити и спасавању становништва и материјалних добара;
- Одлучује о увођењу дежурстава градским органима и другим правним лицима у ванредној ситуацији и предузима друге радње и мере у складу са Законом;
- Остварује сарадњу са начелником управног округа и окружним штабом за ванредне ситуације у циљу јединственог и усклађеног деловања у ванредним ситуацијама;
- Остварује сарадњу са другим општинама и градовима, Министарством унутрашњих послова и Војском Србије у циљу усклађивања активности у ванредним ситуацијама;
- Извештава Скупштину града о стању на терену и о предузетим активностима у ванредној ситуацији;
- Разматра и одлучује о другим питањима из области заштите и спасавања из своје надлежности;
- Врши и друге послове у области цивилне заштите у складу са Законом.

Градско веће у систему заштите и спасавања становништва и материјалних и културних добара на територији града Чачка у складу врши следеће послове:

- усваја Процену угрожености за територију града;
- усваја План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- образује Комисију за процену штете настале од елементарних непогода и других незгода;
- доноси одлуке о помоћи за санацију штете настале од елементарних непогода и других незгода;
- прати реализацију превентивних мера заштите;
- предлаже акта која доноси Скупштина града;
- обавља и друге послове утврђене Законом, Статутом града и овом одлуком.

Градски штаб за ванредне ситуације обавља следеће послове:

- Предлаже доношење одлуке о проглашењу ванредне ситуације;
- Руководи и координира рад субјеката система заштите и спасавања и снага заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;
- Руководи и координира спровођење мера и задатака цивилне заштите;
- Разматра и даје мишљење на предлог процене угрожености и предлог плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- Прати стање и организацију заштите и спасавања и предлаже мере за њихово побољшање;
- Наређује употребу снага заштите и спасавања, средствима помоћи и других средстава који се користе у ванредним ситуацијама;
- Стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама за смањење ризика;
- Разматра организацију, опремање и обучавање јединица цивилне заштите, овлашћених, оспособљених правних лица;
- Сарађује са Штабом суседних јединица локалне самоуправе;
- Именује повереника цивилне заштите и заменика повереника цивилне заштите у насељеном месту;
- Разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на територији Града као јединице локалне самоуправе;
- Ангажује оспособљена правна лица и друге организације за потребе града;
- Процењује угроженост и настанак ванредне ситуације;
- Доноси наредбе, закључке и препоруке;
- Доноси пословник о свом раду;
- Руководи и координира спровођење мера и задатака обнове, реконструкције и рехабилитације узимајући у обзир потребе одрживог развоја и смањења угрожености и ризика од будућих ванредних ситуација;
- Наређује приправност, спремност за ванредне ситуације;
- Израђује предлог годишњег плана рада и годишњи извештај о раду;
- Подноси Скупштину града на усвајање предлог годишњег плана рада и годишњи извештај о раду;
- Спроводи годишњи план рада;

- Координира акцијама и операцијама заштите и спасавања на подручју града;
- Обавља и друге послове у складу са законом;

Штаб по потреби образује стручно-оперативне тимове за извршавање специјалних задатака заштите и спасавања.

Градске управе града Чачка у оквиру надлежности у систему заштите и спасавања обављају следеће послове и задатке:

- учествују у изради Процене угрожености територије града Чачка;
- учествују у припремама и извођењу припремног померања или евакуације становништва;
- учествују у припремама и спровођењу збрињавања евакуисаног становништва;
- старају се око обезбеђења неопходних средстава за рад Градског штаба за ванредне ситуације;
- набављају и одржавају средства за узбуњивање у оквиру система јавног узбуњивања у Републици Србији, учествује у изради акустичне студије за територију града Чачка;
- организују, развијају и воде личну и колективну заштиту;
- учествују у организацији, формирању и опремању јединица цивилне заштите опште намене;
- старају се о обезбеђењу телекомуникационе и информационе подршке за потребе заштите и спасавања;
- обављају и друге послове заштите и спасавања.

Повереници цивилне заштите (у даљем тексту: повереници) и **заменици повереника** предузимају непосредне мере за учешће грађана у спровођењу мера и задатака цивилне заштите и личне, узајамне и колективне заштите и руководе јединицама цивилне заштите опште намене.

Грађани на угроженим подручјима дужни су да поступају у складу са упутствима повереника, односно заменика повереника.

Јединице цивилне заштите опште намене образују се, опремају и оспособљавају као оперативне снаге за извршавање задатака цивилне заштите као што су локализовање и гашење почетних мањих пожара и шумских пожара, учешће у заштити од поплава, указивање прве помоћи, учешће у збрињавању угроженог становништва, помоћ у асанацији терена и друге активности по процени Градског штаба за ванредне ситуације. У граду Чачку формирано је 14 јединица цивилне заштите опште намене јачине вода са укупно 574 обвезника цивилне заштите.

Стручно оперативни тим за заштиту и спасавање од поплава на територији града Чачка има следећа задужења:

- Сагледавање ситуације на терену, обрадивих и других површина под водом и угрожених објеката од вода,
- Сагледавање прегледа најугроженијих делова угрожених места,
- Успоставља сарадњу са водопривредним предузећима и хидрометеоролошким заводом,
- Праћење информација о могућим падавинама на територији града Чачка,
- Извештавање Градског штаба за ванредне ситуације о свом раду и прикупљеним информацијама,
- Предлагање мера у циљу заштите и спасавања односно реаговања у насталим ситуацијама из свог домена,
- Поступање по наредбама, закључцима и препорукама Градског штаба за ванредне ситуације града Чачка,
- Води евиденцију о поплавама и њиховим карактеристикама које су задесиле град.

8. Списак надлежних субјеката на водотоцима I реда (извод из републичког плана за 2017. годину)

**КООРДИНАТОРИ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ЊИХОВИ ПОМОЋНИЦИ
ГЛАВНИ РУКОВОДИОЦИ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ И ЊИХОВИ
ЗАМЕНИЦИ**

„ДОЊИ ДУНАВ”	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ”, Булевар уметности 2а, Нови Београд тел. 011/311-9400, 311-9402, 201-3382, факс 011/311-9403 E-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com
„САВА”	ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА: Горан Пузовић, моб.064/840-4007, E-mail: goran.puzovic@srbijavode.rs
„МОРАВА”	ЗАМЕНИК за спољне воде и загушење ледом: Звонимир Коцић, моб. 064/840-4003, E-mail: zvonimir.kocic@srbijavode.rs
	ЗАМЕНИК за унутрашње воде: Милица Ковач, моб.064/840-4060, E-mail: milica.kovac@srbijavode.rs

РЕПУБЛИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКЕ ПОСЛОВЕ

РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ, Кнеза Вишеслава 66, Београд E-mail: srhydra@hidmet.gov.rs , office@hidmet.gov.rs , WEB sajt: www.hidmet.gov.rs тел. 011/305-0899, 254-3372, факс 011/254-2746, Дежурни оперативни телефон: 064/838-5258
<u>РУКОВОДИЛАЦ ЗА ХИДРОЛОШКЕ ПРОГНОЗЕ:</u> Дејан Владиковић, 011/305-0900, 254-3372, факс 011/254-2746, моб. 064/838-5165, E-mail: dejan.vladikovic@hidmet.gov.rs , <u>ЗАМЕНИК:</u> Јелена Јеринић, тел. 011/305-0900, 305-0904, факс 011/254-2746, моб. 064/838-5277, E-mail: jelena.jerinic@hidmet.gov.rs
ПЕРМАНЕНТНЕ СЛУЖБЕ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА, ОДЕЉЕЊЕ ЗА МЕТЕОРОЛОШКО БДЕЊЕ
ОДСЕК ЗА ПРОГНОЗУ ВРЕМЕНА: тел. 011/305-0968 ОДСЕК ЗА НАЈАВЕ И УПОЗОРЕЊА: тел. 011/254-2184

ОСТАЛА ПРАВНА ЛИЦА ЗАДУЖЕНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Бојан Томић, моб. 064/892-6708, E-mail: bojan.tomic@mup.gov.rs
Горан Николић, моб. 064/892-1256, E-mail: goran.nikolic@mup.gov.rs

Управа за ватрогасно спасилачке јединице

Владо Племић, моб. 064/892-5528, E-mail: vlado.plemic@mup.gov.rs
Драган Дончевски, моб. 064/892-0371, E-mail: dragan.doncevski@mup.gov.rs
Саша Ранчић, моб. 064/892-0301, E-mail: sasa.rancic@mup.gov.rs

Управа за управљање ризиком

Живко Бабовић, моб. 064/892-9450, E-mail: zivko.babovic@mup.gov.rs
Горан Стојановић, моб. 064/892-8619, E-mail: goran.stojanovic@mup.gov.rs
Јелена Јашовић, моб. 064/892-3279, E-mail: jelena.jasovic@mup.gov.rs
Властимир Вуликић, моб. 064/892-9738, E-mail: vlastimir.vulikic@mup.gov.rs

Управа за цивилну заштиту

Братислав Ранчић, моб. 064/892-9338, E-mail: bratislav.rancic@mup.gov.rs
Слађана Милојковић, моб. 064/892-9458, E-mail: sladjana.milojkovic@mup.gov.rs
Соња Радојковић, моб. 064/892-9459, E-mail: sonja.radojkovic@mup.gov.rs

Републички центар за обавештавање

тел. 011/228-2933, 228-2927, 228-2910, 228-9208, факс 011/228-2928,
моб. 064/892-9668 E-mail: rco.svs@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Дежурни центар: тел. 021/488-5359

Дежурна служба Регионалног центра граничне полиције према Републици Хрватској: тел. 021/524-956

Руководилац: Душко Шуман, тел. 021/488-5359, моб. 064/892-6841

Заменик: Драгош Алексић, тел. 021/488-5359, моб. 064/892-0901

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ПОЛИЦИЈЕ

Рацо Гојаковић, тел. 011/313-9335, моб. 064/892-8800

ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЛЕДОЛОМАЦА

ЈП „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД, ОГРНАК ХЕ „БЕРДАП“, Трг краља Петра бр. 1, Кладово – на Дунаву у зони акумулација у складу са конвенцијом Југославије и Румуније о експлоатацији и одржавању ХЕ „Бердап I“ и „Бердап II“.

На сектору Дунава од км 1333 до км 1433 – ледоломци из Републике Мађарске у складу са закључцима трилатералног састанка централних и локалних органа за везу Србије, Мађарске и Хрватске. За обезбеђење техничког особља за ледоломце задужено је „ДУНАВ И ТИСА“ д.о.о. Сомбор, XII војвођанске ударне бригаде бр. 28, Сомбор,

ВД директор: Адам Форгић, тел. 025/436-499, факс 025/412-384, E-mail: dutis@sbb.rs, dutis@open.telekom.rs

ЗА МИНИРАЊЕ ЛЕДА

ГЕНЕРАЛШТАБ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, УПРАВА ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ:

Руководилац: Миодраг Костић, тел. 011/206-3112, моб. 065/216-5587, E-mail: miodrag.kostic@vs.rs

Заменик: Дејан Кузмановски, тел. 021/483-5427, моб. 064/126-3340

ИНСТИТУТ ЗА ВОДОПРИВРЕДУ „ЈАРОСЛАВ ЧЕРНИ“ а.д., ул. Јарослава Черног 80, Београд, тел.

011/390-6477, 390-6461, факс 011/390-7955:

Марина Бабић – Младеновић, моб. 063/385-545, E-mail: Marina.Babic-Mladenovic@jcerni.co.rs

Слободан Петковић, моб. 064/301-8045

ЗА ХИДРОЛОШКЕ, ХИДРАУЛИЧКЕ, ХИДРОДИНАМИЧКЕ И ФИЛТРАЦИОНЕ АНАЛИЗЕ, АНАЛИЗЕ ОШТЕЋЕЊА ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКТА, РЕШЕЊА ХИТНИХ РАДОВА НА ОТКЛАЊАЊУ ШТЕТНИХ ПОСЛЕДИЦА И АНАЛИЗУ ТРОШКОВА ОДБРАНЕ И ШТЕТА ОД ПОПЛАВА

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д., ул. Јарослава Черног 80, Београд,

тел. 011/390-6477, 390-6461, факс 011/390-7955

„Енергопројект Хидроинжењеринг“ а.д., Булевар Михајла Пупина 12, Београд,

тел. 011/310-1967, факс 011/311-1979

ЛИЦА ЗАДУЖЕНА ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ПОПЛАВНИМ ДОГАЂАЈИМА НА ВОДАМА I РЕДА И СИСТЕМИМА ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ

„ДОЊИ ДУНАВ”	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ”, Булевар уметности 2а, Нови Београд тел. 011/311-9400, 311-9402, 201-3382, факс 011/311-9403 Е-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com ЗА СПОЉНЕ ВОДЕ: Ива Спасић, моб. 064/840-1804, 011/201-3395, Факс 011/311-9403 Е-mail: iva.spasic@srbijavode.rs
„САВА”	За водно подручје „Морава“ Снежана Игњатовић, моб. 064/840-4087 Е-mail: snezana.ignjatovic@srbijavode.rs ВПЦ „Морава“ Ниш, тел. 018/425-8185, факс: 018/451-3820 Е-mail: vpcmorava@srbijavode.rs
„МОРАВА”	ЗА УНУТРАШЊЕ ВОДЕ: Зоран Вучковић, моб. 064/840-4117, 011/201-8139, Факс 011/311-2927 Е-mail: zoran.vuckovic@srbijavode.rs

Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, руководилац одбране од поплава на водном подручју, његов заменик и помоћник, секторски руководилац одбране од поплава и његов заменик

„МОРАВА”	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ” ВПЦ „МОРАВА”, Трг Краља Александра 2, Ниш тел. 018/425-8185, факс 018/451-3820 Е-mail: vpcmorava@srbijavode.rs РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 Е-mail: dragoljub.miljojckovic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: Зоран Станковић, моб. 064/840-4083 Е-mail: zstankovic@srbijavode.rs	М.1, М.2, М.3. М.4. – деонице М.4.1, М.4.2. М.5, М.6, М.7, М.8. М.9, М.10, М.11. М.12, М.13.
----------	--	---

ПОМОЋНИК за М.12.1, М.12.3., М.12.4. и М.12.6. : Иван Петровић, моб. 064/843-21-01,
 Е-mail: ivan.petrovic@srbijavode.rs

ПОМОЋНИК за М.12.7., М.12.8., М.12.9, М.12.12., М.12.11. и М.12.12.: Милош Батало, моб. 064/840-4110
 Е-mail: milos.batalo@srbijavode.rs

ПОМОЋНИК за М.13.1, М.13.3., М.13.6., М.13.8. и ПОМОЋНИК за брану М.13.2. : Јованка Ћирковић,
 моб. 064/840-4111, Е-mail: jovanka.cirkovic@srbijavode.rs

ВПЦ „МОРАВА” РЈ „Чачак”, Чачак, тел. 032/356-830, факс 032/357-637, Е-mail: rj.zapadnamorava@srbijavode.rs

ПОМОЋНИК за бране М.12.5., М.13.4., М.13.5., М.13.7. и М.13.11. : Светлана Живковић, моб.064/840-4082,
 Е-mail: svetlana.zivkovic@srbijavode.rs

ПОМОЋНИК за брану М.12.2. : Драган Ђорђевић, моб. 064/840-4086, Е-mail: dragan.djordjevic@srbijavode.rs

ВПЦ „МОРАВА“, Ниш, тел.018/425-8185, факс 018/451-3820, Е-mail: vpcmorava@srbijavode.rs

ПОМОЋНИК за М.13.9. : Иван Иркић, моб. 064/843-2104, Е-mail: ivan.irkic@srbijavode.rs

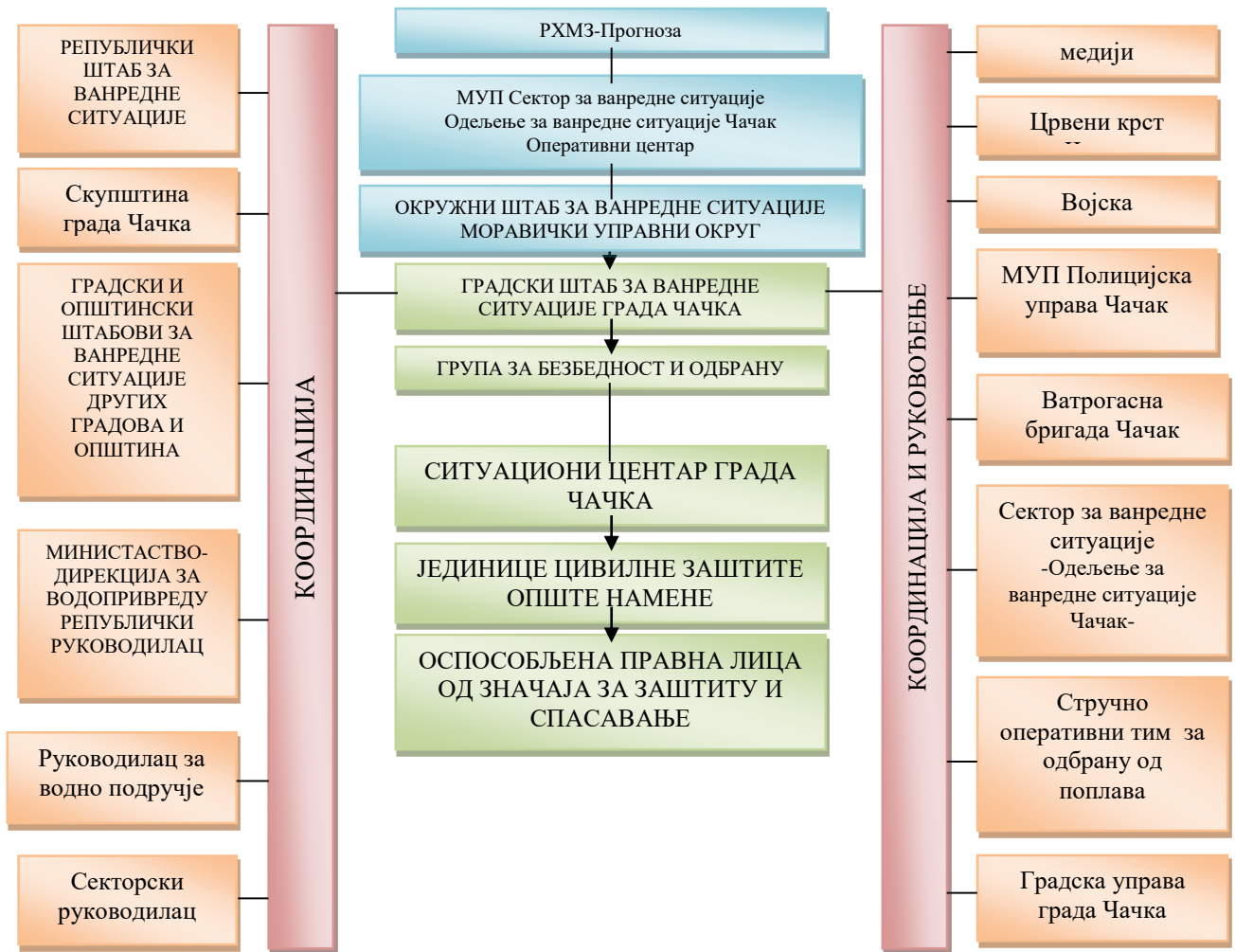
ПОМОЋНИК за бране М.13.10. Иван Иркић, моб. 064/843-2104, Е-mail: ivan.irkic@srbijavode.rs

ВПЦ „МОРАВА“, Ниш, Секција Ужице, Ужице, тел/факс 031/514-688

М.13.ЧАЧАК– ПОЖЕГА –УЖИЦЕ	<p>ВДОО „МОРАВА”, Чачак тел. 032/344-466, факс 032/322-293 E-mail: vadmorava@eunet.rs Директор: Раде Радовановић, моб. 063/654-064 Марина Вукашић, моб. 063/140-4957 Јанко Радовановић моб. 064/354-8696</p>	М.13.1. М.13.3. М.13.6. М.13.8. М.13.9.
	<p>Брана „МЛАДОСТ” ВПЦ „МОРАВА”, Ниш тел. 018/425-8185, 425-8186, факс: 018/451-3820 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Директор: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 E-mail: dragoljub.miljkovic@srbijavode.rs СПОРТСКИ ЦЕНТАР „МЛАДОСТ“ Чачак тел. 032/222-719, 344-632, факс: 032/222/719 E-mail: scemca@eunet.rs Директор: Ацо Јаковљевић, моб. 064/641-2787</p>	М.13.2.
	<p>Бране „МЕЂУВРШЈЕ” и „ОВЧАР БАЊА” ВПЦ „МОРАВА”, Ниш тел. 018/425-8185, 425-8186, факс: 018/451-3820 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Директор: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 E-mail: dragoljub.miljkovic@srbijavode.rs ЈП ЕПС БЕОГРАД Огранак „ДРИНСКО-ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ” Бајна Башта ХЕ „ЕЛЕКТРОМОРАВА”, Чачак тел. 032/221-729, факс 032/221-717 МЕЂУВРШЈЕ: тел. 032/559-6202 ОВЧАР БАЊА: тел. 032/559-6201 E-mail: slavko.majstorovic@dlhe.rs Директор: Славко Мајсторовић, моб.064/836-2828</p>	М.13.4. М.13.5.

М.13.ЧАЧАК– ПОЖЕГА –УЖИЦЕ	<p>Брана „ГОЛИ КАМЕН” ВПЦ „МОРАВА”, Трг Краља Александра 2а, Ниш тел. 018/425-8185, 425-8186, факс 018/451-3820 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Директор: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 E-mail: dragoljub.miljkovic@srbijavode.rs Водопривредно ДОО „МОРАВА”, Чачак тел. 032/322-293, факс 032/322-293 E-mail: vadmorava@eunet.rs Директор: Раде Радовановић, моб. 063/654-064</p>	М.13.7.
	<p>Брана „ГРАДСКА БРАНА” ВПЦ „МОРАВА”, Ниш Ниш тел. 018/425-8185, 425-8186, факс 018/451-3820 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Директор: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 E-mail: dragoljub.miljkovic@srbijavode.rs ЈП „ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ”, Ужице тел. 031/519-141, 518-723 E-mail: office@direkcijaue.rs Директор: Никола Максимовић, моб. 064/858-07-32</p>	М.13.10.
	<p>Брана „ВРУТЦИ” ВПЦ „МОРАВА”, Ниш Ниш тел. 018/425-8185, 425-8186, факс 018/451-3820 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Директор: Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-4098 E-mail: dragoljub.miljkovic@srbijavode.rs ЈКП „ВОДОВОД”, Ужице тел. 031/515-777, 521-969, факс 031/512-635, тел. На брани : 031/581-949, 380-7115, 522-455 E-mail: d.ljujictd@gmail.com, info@vodovod-ue.co.rs Директор: Душко Љујић, моб. 063/775-7744, 064/845-9515</p>	М.13.11.

9. Шема руковлјења и координације субјектима одбране од поплава

10. Расположива механизација, опрема и људство које се може ставити на располагање у одбрани од поплава

Ред. број	Назив МТС	Јединица мере	Попуњеност са МТС										
			јединице ЦЗ локалне самоуправе	ватрогасно-спасилачка јединица	специјали зване јединице ЦЗ привредних друштава и др. правних лица		Назив привредног друштва и др.правног лица опремљеног и оспособљеног за спасавање од поплава, на води и под водом					Добровољна ватрогасна друштва	Свега
					*	*	ЈКП Комуналац	ЈКП Водовод	ЈКП Моравац	ЈКП Градско зеленило	Водопри вредно „Морава“ Чачак		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
А) Механизација													
1.	УЛТ	ком							1				1
2.	Кипер	ком					6	6	4				16
3.	Трактор	ком					2		1	3	2		8
4.	Трактор ровокопач	ком							1				1
5.	Плато приколица	ком						2					2
6.	Булдозер	ком						1			1		2
7.	Скип	ком						2	1				3
8.	Мала комбинована машина „боб кед“	ком					1						1
Б) Пловна средства													
1.		ком											
2.		ком											
В) Алатне машине													
1.	Муљна пумпа 1340l/min	ком	2										2
2.	Муљна пумпа 360 м³/х	ком	1										1
3.	муљне потапајуће пумпе за фекалије и хемикалије	ком	1										1
4.	Агрегат	ком						1			2		3
5.	Пумпа дизел	ком						3					3
Г) Материјали													
1.	Цакови	ком	6800										6800
2.		ком											
Д) Људство													
1.		ком	160	40				30	50	5	10		295

11. Преглед задатака и активности на организовању и спровођењу заштите и спасавања од поплава и на води

Ред. бр.	Задаци заштите и спасавања од поплава	Активности	Извршилац	Сарађује	Рок извршења	Примедба
1	2	3	4	5	6	7
1.	Спровођење мера у циљу подизања нивоа спремности и ублажавања последица од могућег рушења брана, насипа и поплава	Увођење дежурства	Штаб за ВС	Субјекти	Непрекидно	
		Редовно осматрање и мерење водостаја и обавешт. о променама	Водопривредна предузећа	Центар за обавештавање		
		Редовно праћење стања брана и акумулација и обавештавање о променама	Корисник бране			
		Уклањање наноса и чишћење пропуста, уских грла, канала	Штаб за ВС	Субјекти		
2.	Спровођење евакуације (по Плану организовања и спровођења евакуације)	Евакуација становништва	Служба/лице одговорно за одбр.припреме ЈЛС, Штаб за ВС	Републички штаб за ВС	Пре настанка опасности	
		Евакуација материјалних средстава				
3.	Припрема становништва низводно од бране за заштиту и спасавање	Информисање становништва о степену угрожености и начину понашања у случају опасности	Служба/лице одговорно за одбр.припреме ЈЛС,Штаб за ВС	Центар за обавештавање, средства информисања, поверен. ЦЗ	Пре настанка опасности	
4.	Мере одбрана од поплава	Ангажовање привредних друштва и др.правних лица, једин.ЦЗ и становника на поправци и ојачању оштећених места одбрамбених насипа	Штаб за ВС	Оспособљена правна лица, јед.ЦЗ, повереници, грађани	По настанку опасности до нормализације стања	
		Изградња секундарне линије одбране од поплава	Водопривредна и друга привредна друштва и правна лица, јединице ЦЗ	Штаб за ВС		
		Ископавање канала за одвођење сувишних вода				
		Рад са пумпама већег капацитета за црпљење воде				
5.	Проналажење и спасавање настрадалих и несталих	Ангажовање јединица, претрага терена	Штаб за ВС	Окружни штаб за ВС, специјализоване јединице ЦЗ		
6.	Регулисање саобраћаја на поплављеном подручју	Обустављање или ограничење саобраћаја	МУП и саобраћајни органи ВС	Јединице ЦЗ, штабови за ВС		
7.	Одржавање функције виталних система	Обезбеђење снабдевања: храном и другим артиклима, водом, гасом, елек. енергијом и другим алтернатив. изворима енергије	Службе од јавног интереса	Јединице ЦЗ, Штаб за ВС		
		Омогућавање несметаног функционисања здравства, јавног превоза, телекомуникација и др.				
8.	Збрињавање угроженог и настрадалог становништва	По Плану организ. и спровођења збрињавања	Група за безбедност и одбрану	Штаб за ВС, привредна друштва и др. правна лица, ЈЦЗ опште намене и ЦК	По настанку опасности	
9.	Асанација терена	По Плану организације и спровођења асанације	Стручно-оперативни тим за асанацију	Јединице ЦЗ, привредна друштва и др. правна лица од значаја за заштиту и спасавање	До нормализације стања	
10	Санирање насталих штета и отклањање последица	Процена насталих штета и утврђивање мера за њихово отклањање	Надлежни органи локалне самоуправе	Штаб за ванредне ситуације	По престанку опасности	
		Ревитализација животног простора				

9. Превентивне мере на смањивању ризика од поплава

У циљу побољшања система и тренутног стања водотокова II реда као и смањења ризика од плавлена потребно је предузети низ активности како би се могла успоставити прогноза, контрола и заштита од поплава. Имајући у виду да су сви водотокови II реда нерегулисани осим Јездинске Лупњаче, Лозничке и Атеничке реке у доњем току (градски делови), неопходно је предузети читав низ мера:

1. На сливовима значајних водотокова II реда потребно је успоставити кишомерне станице за праћење падавина како би се прецизније дефинисали критеријуми одбране од поплава,
2. Предвидети годишњи план хитних интервентних радова на чишћењу од наноса и вегетације у циљу обезбеђења протицајне моћи дуж целог корита. Ове радове је потребно извршавати плански у складу са расположивим средствима на најугроженијим деоницама водотокова у складу са постојећом планском документацијом,
3. На предметним деоницама значајних водотокова II реда потребно је успоставити мерна места за праћење нивоа и протицаја,
4. На основу катастра критичних објеката предвидети техничка решења у циљу извршења интервентних радова и реконструкција на критичним објектима како би се смањио ризик од поплава и повећао критеријум заштите,
5. Потребно је израдити техничку документацију у циљу изградње објеката за одбрану од поплава као би се повећавао степен заштите угрожених подручја,
6. На основу израђене документације потребно је предвидети средства за изградњу регулационих објеката и објеката за заштиту од поплава у циљу формирања штићених подручја предвиђеног степена заштите,
7. Након изградње објеката потребно је успоставити механизам редовног одржавања објеката и унапређења заштите система,
8. Током целог процеса (тачке 1-7) неопходно је стално ажурирати локални оперативни план у циљу подизања степена одбране, смањења ризика од поплаве, унапређења брзине реаговања за време ванредног стања,
9. Извођење антиерозивних радова, првенствено пошумљавање и санирање клизишта,
10. Оспособљавање грађана за заштиту и спасавање од поплава, кроз личну и узајамну заштиту,
11. Оспособљавање свих јединица цивилне заштите опште намене за деловања у случају поплава,
12. Оспособљавање добровољних организација и дефинисање њихових задатака (посебно кајакаши, рониоци и др.),
13. Оспособљавање Штаба за руковођење акцијама заштите и спасавања од поплава,
14. Кроз мирнодопске вежбе увежбавати заштиту и спасавање у поплавама.

13. Радови на водама II реда који ће се радити током 2017. години

- **МЗ Балуга Трнавска**, прочишћавање и продубљивање канала Ботуња у дужини од L=1.600 m- цена радова око 480.000,00 динара
- **МЗ Заблаће и МЗ Кукићи**, прочишћавање и продубљивање Липничке реке у дужини од L=2.800 m- цена радова око 1.650.000,00 динара
- **МЗ Прислоница**, прочишћавање и продубљивање Шкипића реке у дужини од L=800 m- цена радова око 240.000,00 динара

ДИРЕКТОР
ЈП „Градац“
Драган Вукајловић, с.р.

РУКОВОДИЛАЦ
Група за безбедност и одбрану
Братислав Зечевић, с.р.

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Милун Тодоровић, с.р.

Овај План ступа на снагу даном доношења и објављује се у „Службеном листу града Чачка“